2024 - 2028

HRABUŠICE

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA

E-PRO
OBCE-EPRO.SK

OBSAH

1. ÚVOD **6**

1.1. Charakteristika dokumentu 7

1.2. Hodnotenie predchádzajúceho PHRSR 9

1.3. Zapojenie verejnosti 13

2. ANALYTICKÁ ČASŤ **15**

2.1. Charakteristika územia 16

2.2. História 17

2.3. Poslanie dokumentu 18

2.4. Socioekonomická analýza 18

2.4.2. Rozvojový potenciál 18

2.4.3. Demografické ukazovatele 19

2.4.4. Hospodárstvo a ekonomika 24

2.4.5. Finančná situácia 25

2.4.6. Podnikateľské a nepodnikateľské subjekty 26

2.4.7. Občianska vybavenosť 27

2.4.8. Bývanie 27

2.4.9. Školstvo 28

2.4.10. Zdravotníctvo a sociálne služby 28

2.4.11. Šport a rekreácia 29

2.4.12. Kultúra 29

2.4.13. Cestovný ruch a infraštruktúra pre turistov 29

2.4.14. Medzinárodný kontext a partnerstvá 31

2.4.15. Zhrnutie socioekonomickej analýzy 31

2.5. Územno-technická analýza 32

2.5.2. Rozvojové osi 32

2.5.3. Dopravná infraštruktúra 33

2.5.4. Technická infraštruktúra 36
2.5.5. Limity využitia územia 41
2.5.6. Zhrnutie územno-technickej analýzy 42
2.6. Prírodno-environmentálna analýza 42
2.6.2. Ovzdušie 42
2.6.3. Vodné toky a plochy 44
2.6.4. Pôda 44
2.6.5. Hluk 45
2.6.6. Žiarenie 45
2.6.7. Odpadové hospodárstvo 47
2.6.8. Zeleň 48
2.6.9. Reliéf 48
2.6.10. Geomorfologické členenie 50
2.6.11. Geologické podložie 51
2.6.12. Klimatické podmienky 52
2.6.13. Rastlinstvo 52
2.6.14. Živočíšstvo 53
2.6.15. Životné prostredie 54
2.6.16. Ochrana prírody a krajiny 55
2.6.17. Limity využitia územia a potenciálne rozvojové plochy 57
2.6.18. Zhrnutie prírodno-environmentálnej analýzy 57
2.7. Zhodnotenie prieskumov verejnej mienky 58
2.8. SWOT analýza 58
2.9. Matica vzájomných väzieb SWOT analýzy 63

3. STRATEGICKÁ ČASŤ 70
3.1. Opis rozvojovej stratégie 71

4. PROGRAMOVÁ ČASŤ 75

5. REALIZAČNÁ ČASŤ 111

5.1. Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie 112

5.2. Monitorovanie a hodnotenie 121

6. FINANČNÁ ČASŤ 126

7. ZÁVER 128

7.1. Zhrnutie dosiahnutých výsledkov 129

PRÍHOVOR

Vážení obyvatelia, návštevníci a priaznivci našej obce!

Predkladáme Vám Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (PHRSR) Hrabušice na roky 2024 – 2028. Tento strategický dokument a územno-plánovacia dokumentácia predstavujú dva najzákladnejšie a najdôležitejšie strategické a plánovacie dokumenty na úrovni každej jednej samosprávy v Slovenskej republike. Ich schválením v obecnom zastupiteľstve sa stávajú záväznými nástrojmi strategického, plánovitého a systémového riadenia rozvoja našej obce.

Predkladaný dokument je základným strednodobým plánovacím dokumentom podpory regionálneho rozvoja a regionálnej politiky na lokálnej úrovni. Priamo nadväzuje na strategické a programové dokumenty na vyššej regionálnej a najvyššej národnej úrovni. Dokument rešpektuje lokálne špecifiká územia a práve z ich analýzy stanovuje rozvojové opatrenia a aktivity, ktorých schválením sa obec zaväzuje k ich plneniu.

ZÁKLADNÉ ÚDAJE

FORMULÁR Č. Ú 7 - TITULNÁ STRANA DOKUMENTU PHRSR

Názov:	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Hrabušice na roky 2024 - 2028
Územné vymedzenie:	Košický kraj, okres Spišská Nová Ves, obec Hrabušice
Územný plán obce / VÚC schválený:	áno
Dátum schválenia PHRSR:	23.10.2023
Dátum platnosti:	platný na roky 2024 - 2028
Verzia:	2.0
Publikovaný verejne:	30.10.2023

DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE

Základné identifikačné údaje	
Názov obce	Hrabušice
Kraj	Košický kraj
Okres	Spišská Nová Ves
Rozloha katastrálneho územia	4 090 ha
Starosta obce	Marcel Kacvinský
Kontaktné informácie	
Tel. č.	Obecný úrad: 053 / 324 95 11
	Mobil: 0905 632 088
E-mail	obec@hrabusice.sk
Webová stránka obce	www.hrabusice.sk

ÚVOD

Úvodná časť obsahuje základné informácie o programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja. Je tu možné nájsť informácie zo zákona, štruktúru dokumentu a taktiež hodnotenie predchádzajúceho dokumentu.

1.1 CHARAKTERISTIKA DOKUMENTU

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (PHRSR) je základný strednodobý programový dokument podpory regionálneho rozvoja pre jednotlivé obce. Je vypracovaný na základe zákona NR SR č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov a metodikou a inštitucionálneho rámca tvorby verejných stratégií schválenou uznesením vlády SR č. 197/2017 z 26. apríla 2017 a nadradenými programovými dokumentmi.

FORMULÁR Č. Ú 1 – ZÁMER SPRACOVANIA PHRSR

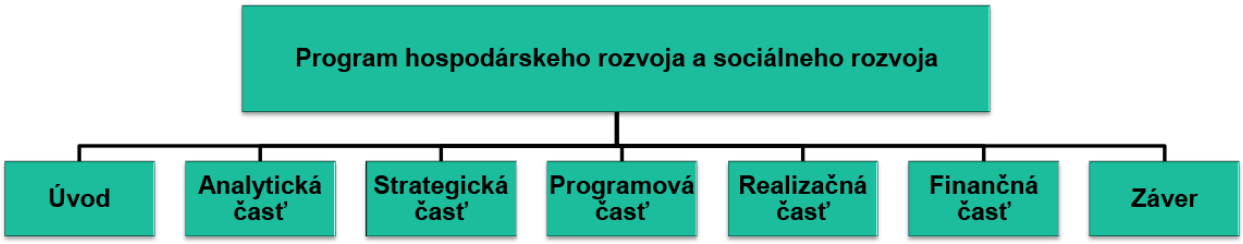
Zámer spracovania PHRSR	
Názov dokumentu	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Hrabušice
Forma spracovania	Spracovanie prostredníctvom webovej aplikácie E-PRO
Riadenie procesu spracovania	• Marcel Kacvinský, starostka obce Hrabušice • Poradný tím Prorozvoj • Uskutočnenie prieskumu verejnej mienky, informovanie prostredníctvom web stránky
Obdobie spracovania	08 - 09 / 2023
Financovanie spracovania	Vlastné zdroje-rozpočet obce

Vypracovanie PHRSR je dôležité pre dosiahnutie využitia strategického plánovania na území obce, lepšiu implementáciu rozvojových aktivít a zvyšovanie konkurencieschopnosti a efektivity pri čerpaní z fondov Európskej únie v rámci aktuálnych operačných programov. V prípade tvorby tohto programového dokumentu je dôležitá participácia verejnosti v procese tvorby PHRSR, čím sa zabezpečí spätná väzba a dosiahne sa konsenzu. Participovaním obyvateľov a záujmových skupín sa dosiahne vhodná implementácia rozvojových aktivít, ktoré podporia všeobecnú atraktivitu územia obce. Pri stanovovaní cieľov a rozvojových aktivít je nutné prihliadať na ciele a priority dokumentu Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky.

Základné princípy tvorby programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja:

- Založenie na kvalitných a overených dátach
- Komplexná analýza v troch kľúčových oblastiach (socioekonomická, územno-technická a prírodno-environmentálna)
- Participovanie verejnosti v procese tvorby PHRSR
- Vytvorenie partnerstva hlavných aktérov územia
- Vyjadrenie vízie a cieľov v konkrétnych stratégiách a rozvojových projektoch obce

Základná štruktúra programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja

Podľa zákona NR SR č. 539/2008 je PHRSR definovaný ako:

(1) Strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v Národnej stratégii regionálneho rozvoja a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza, a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie obce.

(2) Vypracovanie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja zabezpečuje obec pri uplatnení partnerstva.

(3) Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja, vytvorený v rámci partnerstva, pozostáva z:

a) analytickej časti, ktorá obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce, odhad jej budúceho vývoja, možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja, definovanie

podmienok udržateľného rozvoja obce,

b) strategickej časti, ktorá obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifík, určuje hlavné smery, priority a ciele rozvoja obce rešpektovaním princípov regionálnej politiky, s cieľom dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia,

c) programovej časti, ktorá obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít potrebných na zabezpečenie realizácie PHRSR,

d) realizačnej časti, ktorá je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie PHRSR, systém monitorovania a hodnotenia plnenia PHRSR s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie PHRSR formou akčných plánov,

e) finančnej časti, ktorá obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie PHRSR.

(4) Aktualizácia PHRSR sa vypracúva podľa potreby.

(5) PHRSR a jeho aktualizáciu schvaľuje obecné zastupiteľstvo.

(6) Schválenie PHRSR a príslušnej územnoplánovacej dokumentácie, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis, je podmienkou na predloženie žiadosti obce o poskytnutie dotácie zo štátneho rozpočtu a z doplnkových zdrojov podľa § 4, ods. 2

FORMULÁR Č. PP 1 - ZOZNAM ANALYZOVANÝCH KONCEPČNÝCH DOKUMENTOV

Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Oblasť dát / téma	Zdroje údajov
Národná stratégia regionálneho rozvoja SR (NSRR)	2020 - 2030	národná	regionálny rozvoj	http://www.mpsr.sk/mvrrfiles/003994a.pdf

1.2 HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHRSR

Obec Hrabušice mala vo svojom PHRSR 2015-2020 naplánované 3 prioritné oblasti

(hospodársku, sociálnu, enviromentálnu) a realizáciu viacerých konkrétnych aktivít pre každú oblasť.

Plánované aktivity, ktoré boli zrealizované:

Číslo a názov aktivity: 1.1.1. Aktualizácia územno-plánovacej dokumentácie

Číslo a názov aktivity: 1.2.2. Rekonštrukcia budov vo vlastníctve obce

Číslo a názov aktivity: 1.3.1. Rekonštrukcia turisticky atraktívnych nehnuteľností

Číslo a názov aktivity: 1.8.1.Zapojenie sa do projektov elektronizácie služieb samosprávy (napr. Dátové centrum obcí a miest)

Číslo a názov aktivity: 1.8.2. Zabezpečiť školenia zamestnancov OcÚ a podriadených organizácii pre prácu s informačnými technológiami

Číslo a názov aktivity: 1.9.1. Modernizácia výpočtovej a kancelárskej techniky na OcÚ

Číslo a názov aktivity: 1.10.1. Konsolidácia výdavkov obce

Číslo a názov aktivity: 1.11.1. Realizácia opatrení na zvýšenie príjmov obce prostredníctvom zlepšeného výberu miestnych daní a poplatkov

Číslo a názov aktivity: 2.3.1. Pokračovanie v zabezpečovaní terénnej sociálnej práce v Rómskej komunite a jej rozšírenie podľa potrieb aj na iné znevýhodnené skupiny obyvateľstva

Číslo a názov aktivity: 2.3.2. Zabezpečenie terénneho zdravotného asistenta a vytvorenie podmienok pre jeho prácu

Číslo a názov aktivity: 2.4.1. Vytvorenie komunitného centra/miestnosti v obci

Číslo a názov aktivity: 2.4.3. Podpora činnosti a aktivít dobrovoľného hasičského zboru Hrabušice

Číslo a názov aktivity: 2.4.4. Podpora verejných i neverejných poskytovateľov sociálnych služieb

Číslo a názov aktivity: 2.7.3. Rekonštrukcia existujúcich a výstavba nových multifunkčných športových plôch

Číslo a názov aktivity: 2.7.5. Podpora aktivít športových klubov a združení

Číslo a názov aktivity: 2.8.1. Podpora aktivít organizácií pôsobiacich v oblasti kultúry

Číslo a názov aktivity: 2.9.1. Podpora činnosti obecných hliadok

Číslo a názov aktivity: 2.9.2. Dobudovanie kamerového systému v obci

Číslo a názov aktivity: 3.1.1. Skvalitnenie a dobudovanie protipovodňovej ochrany obce

Číslo a názov aktivity: 3.1.2. Osveta v problematike životného prostredia

Číslo a názov aktivity: 3.1.3. Podpora plánovania a realizácie vodozádržných opatrení v krajine

Číslo a názov aktivity: 3.3.1.Dobudovanie a prevádzka zberného dvora na triedený odpad

Číslo a názov aktivity: 3.3.2. Rekonštrukcia kanalizačného a vodovodného potrubia

Číslo a názov aktivity: 3.3.3. Zabezpečenie likvidácie čiernych skládok odpadu

Číslo a názov aktivity: 3.3.4. Podpora a realizácia osvety a propagácie vhodnosti separovania a recyklácie odpadov vo všetkých kategóriách obyvateľstva

Číslo a názov aktivity: 3.4.1. Obnova miestnych komunikácii

Číslo a názov aktivity: 3.4.2. Zabezpečenie technickej vybavenosti a výstavby vhodnej infraštruktúry v osade

Číslo a názov aktivity: 3.4.3. Technické zázemie pre činnosť Dobrovoľného hasičského zboru Hrabušice

Číslo a názov aktivity: 3.4.5. Obnova, rekonštrukcia a výstavba verejného osvetlenia

Plánované aktivity, s ktorých realizáciou sa už začalo, ale neboli dokončené:

Číslo a názov aktivity: 1.4.2. Vytvoriť zázemie a podmienky pre rozvoj agroturistiky

Číslo a názov aktivity: 1.4.3. Aktívne zapájanie sa do projektov a komunikácie za účelom spolupráce všetkých subjektov oblasti Slovenský raj a okolie v cestovnom ruchu

Číslo a názov aktivity: 1.4.4. Vytvárať nové komplexné produkty CR využívajúc prírodné danosti a históriu územia

Číslo a názov aktivity: 1.5.1. Rekonštrukcia objektov Základnej školy s materskou školou

Číslo a názov aktivity: 1.5.3. Odstavné plochy, parkoviská v areáli ZŠ

Číslo a názov aktivity: 1.5.4. Vytvorenie a vybudovanie oddychových zón v areáli Základnej školy s materskou školou

Číslo a názov aktivity: 1.6.1. Podporovať záujmové združenia poskytujúce neformálne vzdelávanie

Číslo a názov aktivity: 1.7.1. Zvýšenie počtu služieb OcÚ poskytovaných občanom elektronicky

Číslo a názov aktivity: 1.8.3. Zabezpečenie "mapovej služby" obce pre zamestnancov aj obyvateľov obce

Číslo a názov aktivity: 1.10.2. Odpredaj prebytočného majetku

Číslo a názov aktivity: 2.1.1. Výstavba nájomných bytov nízkeho štandardu

Číslo a názov aktivity: 2.2.1. Zabezpečenie pozemkov, infraštruktúry a sietí pre možnosti IBV v určených lokalitách

Číslo a názov aktivity: 2.2.2. Výstavba nových obecných nájomných bytových domov I. a II. kategórie

Číslo a názov aktivity: 2.7.1. Podpora zimných športov a investície do infraštruktúry pre zimné športy v obci

Číslo a názov aktivity: 2.7.2. Vybudovanie cyklotrasy vedúcej cez katastrálne územie obce

Číslo a názov aktivity: 3.2.1. Revitalizácia verejných priestranstiev, budovanie oddychových zón a obnova verejnej zelene

Plánované aktivity, s ktorých realizáciou sa ešte nezačalo:

Číslo a názov aktivity: 1.1.2. Založenie obecného/sociálneho podniku

Číslo a názov aktivity: 1.2.1. Polyfunkčné využitie areálu bývalej MŠ + okolia

Číslo a názov aktivity: 1.3.2. Podporovať vznik a prevádzku turistickej infraštruktúry pre poskytovanie komplexných služieb

Číslo a názov aktivity: 1.4.1. Vytvorenie a správa turistických a náučných chodníkov v obci a jej okolí

Číslo a názov aktivity: 1.5.2. Podpora vytvárania miest pre asistentov učiteľa a ich činností v MŠ a ZŠ

Číslo a názov aktivity: 1.9.2. Zabezpečenie prevádzky verejnej Wi-Fi siete v centre obce

Číslo a názov aktivity: 1.11.2. Podpora konania trhov v obci

Číslo a názov aktivity: 2.4.2. Spracovanie Plánu rozvoja komunitných služieb

Číslo a názov aktivity: 2.5.1. Zriadenie zariadenia pre seniorov (denný stacionár)

Číslo a názov aktivity: 2.6.1. Zabezpečenie bezbariérového pohybu a prístupu do verejných budov v obci

Číslo a názov aktivity: 2.6.2. Podpora záujmových združení zaoberajúcich sa prácou s

telesne a duševne postihnutými osobami

Číslo a názov aktivity: 2.7.4. Využiť areál Základnej školy s materskou školou na výstavbu športovísk pre deti a mládež

Číslo a názov aktivity: 3.4.4. Zvyšovanie energetickej efektívnosti obecných budov a zariadení

1.3 ZAPOJENIE VEREJNOSTI

FORMULÁR Č. Ú 3 – METÓDY ZAPOJENIA VEREJNOSTI DO PRÍPRAVY PHRSR

Metóda	Informovanie verejnosti	Získavanie názorov verejnosti	Zohľadnenie názorov verejnosti
Účasť na miestnych aktivitách a podujatiach	X	X	
Stretnutia		X	
Využitie miestnych ľudí na získavanie názorov		X	
Dotazník pre širokú verejnosť	X	X	X
Prieskumy verejnej mienky	X	X	X
Iné aktivity			

FORMULÁR Č. A 3 – PLÁNOVACÍ FORMULÁR PRIESKUMU

Dôležité otázky	Zdôvodnenie	Poznámky
Prečo je potrebné získať informácie prostredníctvom prieskumu?	Je ideálnym nástrojom na získanie verejnej mienky obyvateľov.	Spôsob prieskumu, očakávané výsledky.

Dôležité otázky	Zdôvodnenie	Poznámky
Čo je jeho cieľom?	Získanie čo najväčšieho počtu názorov všetkých záujmových skupín obyvateľov.	Definovanie záujmov obyvateľov, kľúčové oblasti prieskumu.
Akým spôsobom sa bude realizovať?	On-line prieskum verejnej mienky obyvateľov bol vybraný na základe finančnej nenáročnosti a možnosti oslovenia veľkého počtu respondentov.	Výber typu prieskumu anonymný. Druh prieskumu dotazník.
Aké budú finančné nároky?	Náklady na zhotovenie materiálov kvalitného on-line prieskumu a jeho vyhodnotenia sú zahrnuté v cene za používanie webovej aplikácie E-PRO na spracovanie PHRSR.	Bol vykonávaný externou spoločnosťou.
Aké budú časové nároky?	Prieskum sa bude realizovať min. počas obdobia 2 mesiacov, aby mohla byť oslovená čo najväčšia skupina respondentov.	Časový harmonogram 12/ 2020 - 02/2021
Kto bude zodpovedný za realizáciu prieskumu?	Hlavný koordinátor prieskumu zodpovedá za jeho správnu realizáciu a analýzu zozbieraných dát.	Tím Prorozvoj

ANALYTICKÁ ČASŤ

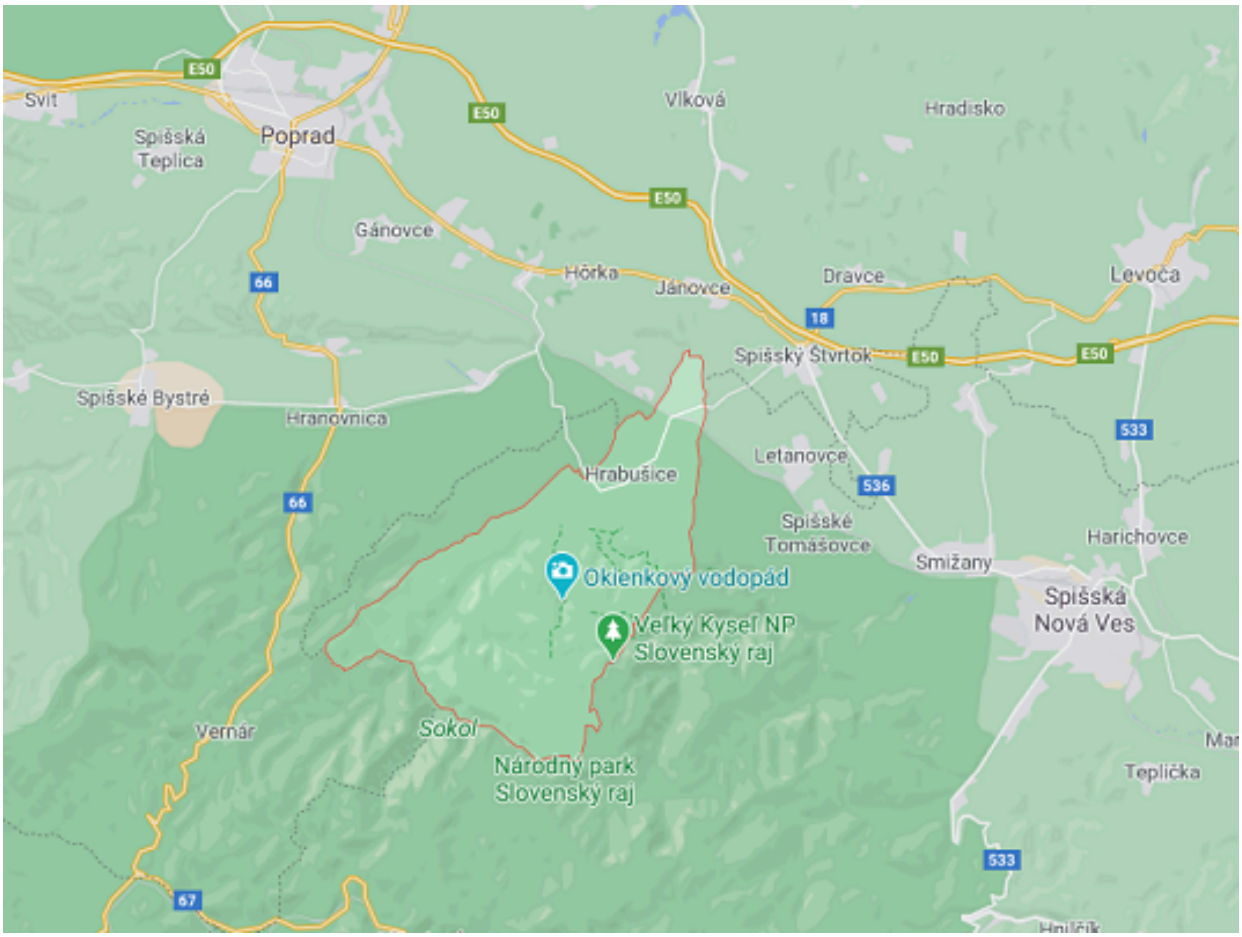
Analytická časť je zameraná na podrobnú analýzu celého riešeného územia. Je rozdelená na 3 hlavné oblasti: socioekonomickú, územno-technickú a prírodno-environmentálnu analýzu. V analytickej časti sa čitateľ dozvie celú charakteristiku územia a po jej prečítaní si bude môcť vytvoriť o území vlastný obraz.

2.1 CHARAKTERISTIKA ÚZEMIA

Obec Hrabušice leží na hranici dvoch krajov (Prešovského a Košického) v severozápadnej časti Košického kraja. Patrí do okresu Spišská Nová Ves, ktoré je vzdialené od obce približne 16 km. Výmera katastrálneho územia je 4 090 ha. Obec leží v západnej časti Hornádskej kotliny, na severných svahoch Slovenského raja. Reliéf zastavaného územia obce je rovinatý až pahorkatinatý.

Katastrálne územie obce Hrabušice obklopujú katastrálne územia obcí:

- Jánovce (okres Poprad)
- Vernár (okres Poprad)
- Vydrník (okres Poprad)
- Stratená (okres Rožňava)
- Betlanovce (okres Spišská Nová Ves)
- Letanovce (okres Spišská Nová Ves)

2.2 HISTÓRIA

Prvá písomná zmienka o obci Hrabušice sa datuje do roku 1279, kedy sa nazývala Compositi. V ďalšom historickom vývoji sa jej názov menil nasledovne: z roku 1284 je písomne doložený názov Capusdorf, z roku 1307 Kabuzdorf, z roku 1440 Kaposztafalva, z roku 1773 Hrabusicze, z roku 1786 Hrabussice, z roku 1920 Hrabošice, z roku 1927 Hrabušice. Po maďarsky sa obec úradne nazývala Káposztafalu.

V období feudalizmu a kapitalizmu patrila obec do Spoločenstva spišských Sasov, v roku 1465 sa stala majetkom panstva Spišského hradu. Vyvíjala sa ako trhové poddanské mestečko. V erbe mala najprv sv. Vavrinca a Štefana, potom len sv. Vavrinca. V roku 1582 – 1638 dostala jarmočné právo. Bol tu mlyn, významná píla, vyrábali znamenité pivo. Obyvatelia sa zaoberali poľnohospodárstvom a povozníctvom. Csákyovci tu postavili hámre a vysokú pec. V roku 1787 mali Hrabušice 97 domov a 843 obyvateľov. V roku 1828 mala obec 147 domov a 1054 obyvateľov. V 60. rokoch 19. storočia sa mestečko stalo centrom slovenského národného hnutia na Spiši. Obec

sa pripojila k petícií slovenských obcí na Spiši, ktorú v roku 1863 poslali panovníkovi, kde žiadali zavedenie slovenčiny do úradov a škôl. Petíciu vtedy podpísalo 47 obcí Spiša.

2.3 POSLANIE DOKUMENTU

Poslaním dokumentu Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Hrabušice je definovanie rozvojových aktivít potrebných na ďalší rozvoj územia, s prihliadnutím na záujmy a potreby obyvateľov obce.

2.4 SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA

Socioekonomická analýza obsahuje 2 hlavné časti. Prvá je zameraná na analýzu rôznych údajov o obyvateľstve (vývoj, prírastky/úbytky, národnostná, veková štruktúra a mnohé ďalšie). Ďalšie časti sú venované ekonomike, bývaniu, školstvu, zdravotníctvu, kultúre a ďalším oblastiam.

Socioekonomická analýza je zameraná jednak na analýzu demografických údajov (údaje o počte, vývoji a štruktúre obyvateľstva), jednak na zistenie situácie v oblasti bývania, školstva, kultúry a ďalších oblastí.

2.4.1 ROZVOJOVÝ POTENCIÁL

Rozvojový potenciál obce je jeho strategická poloha v severnej časti Národného parku Slovenský raj a tým aj tzv. "vstupnou bránou" pre návštevníkov, hlavne turistov a všetkých milovníkov prírody, ktorí majú záujem navštíviť park. Ďalší rozvoj obce je v oblasti služieb pre jednotlivcov, skupiny aj rodiny s deťmi.

Sú to oblasti služieb:

- ubytovanie (rôzne úrovne náročnosti),
- plochy na stanovanie (hygienické zázemie, kuchynka),
- stravovanie (domáca pekáreň, výrobky z dvora),

- aktívny oddych (ihriská, altánky, ohniská),
- peší turizmus,
- cykloturizmus,
- iné.

Výborné podmienky sú tu už vytvorené pre organizovanie skupinových akcií, školy v prírode - treba ich však neustále rozširovať a prevádzkovo neustále udržiavať aj modernizovať v súlade s požiadavkami návštevníkov, ale bez poškodzovania krásnej prírody, ktorá je tu jedinečná.

2.4.2 DEMOGRAFICKÉ UKAZOVATELE

2.4.2.1 VÝVOJ POČTU OBYVATEĽOV

Za posledných 10 rokov (od roku 2013) sa celkovo počet obyvateľov zvýšil o 207 zo stavu 2402 na stav 2609. Iba v roku 2018 sa stav medziročne znížil, ale v ostatných hodnotených rokoch bol zaznamený stále medziročný nárast.

VÝVOJ POČTU OBYVATEĽOV V ROKOCH 2013 AŽ 2022

Rok	Počet obyvateľov
2013	2402
2014	2436
2015	2469
2016	2486
2017	2521
2018	2512
2019	2536
2020	2555
2021	2598
2022	2609

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2023

2.4.2.2 ROZDELENIE OBYVATEĽSTVA PODĽA POHLAVIA

Podľa posledných dostupných údajov mala v obci miernu prevahu ženská populácia, a to v pomere 51,2 % ku 48,8 %.

ROZDELENIE OBYVATEĽSTVA PODĽA POHLAVIA V ROKU 2022

Pohlavie	Počet obyvateľov
Muži	1273
Ženy	1336

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2023

2.4.2.3 PRÍRASTOK/ÚBYTOK OBYVATEĽOV

Prirodzený prírastok/úbytok obyvateľstva predstavuje rozdiel živonarodených a zomrelých za určité obdobie. V posledných 10 rokoch bol zaznamenaný len prirodzený prírastok obyvateľov. Najvyššiu hodnotu dosiahol v roku 2015 (prírastok 36) a najnižší v roku 2018 (prírastok 1).

Prírastok/úbytok obyvateľstva sťahovaním predstavuje rozdiel medzi migračným prírastkom a úbytkom. Počas sledovaných rokov mal kolísavý charakter, takže z tohto pohľadu nemožno určiť jednoznačný vývojový trend. Najviac nových prisťahovaných obyvateľov zaznamenali Hrabušice v roku 2014 v počte 16. Naopak, najväčší počet odišiel v rokoch 2013 (-16), 2018 (-10) a 2020 (-10).

PRÍRASTOK/ÚBYTOK OBYVATEĽOV V ROKOCH 2013 AŽ 2022

Rok	Prirodzený prírastok alebo úbytok	Prírastok alebo úbytok sťahovaním	Celkový prírastok alebo úbytok
2013	12	-26	-14
2014	18	16	34
2015	36	-3	33
2016	22	-5	17
2017	34	1	35
2018	1	-10	-9
2019	21	3	24

Rok	Prirodzený prírastok alebo úbytok	Prírastok alebo úbytok sťahovaním	Celkový prírastok alebo úbytok
2020	29	-10	19
2021	14	1	15
2022	15	-4	11

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2023

2.4.2.4 VEKOVÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽOV

Veková štruktúra obyvateľstva v obci Hrabušice sa delí do troch kategórií:

- *Predproduktívna:* 0-14 rokov, ktorá je zastúpená v počte 616 obyvateľov.
- *Produktívna*: 15-64 rokov, ktorá tvorí najpočetnejšiu skupinu, spolu 1 676 obyvateľov.
- *Poproduktívna*: 64 a viac - predstavuje 317 obyvateľov.

VEKOVÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽOV V ROKU 2022

Pohlavie	Predproduktívna zložka	Produktívna zložka	Poproduktívna zložka
Muži	332	817	124
Ženy	284	859	193

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2023

2.4.2.5 NÁRODNOSTNÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽSTVA

Najvyšší podiel obyvateľstva je zastúpený slovenskou národnosťou (93,7 %), druhú najpočetnejšiu skupinu tvorí obyvateľstvo romskej národnosti (3,8 %). Okrem toho majú v obci zastúpenie aj obyvatelia rusínskej (jeden), ukrajinskej (dvaja) a českej národnosti (traja).

2.4.2.6 NÁBOŽENSKÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽSTVA

Z hľadiska vierovyznania sa obyvatelia obce hlásia k 10 náboženstvám, z ktorých dominantné postavenie má rímskokatolícke (s podielom 88,6%). K ostatným 9 náboženstvám sa v sledovanom

období prihlásilo spolu 68 obyvateľov.

NÁBOŽENSKÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽSTVA V ROKU 2011

Náboženské vyznanie	Počet obyvateľov
Rímskokatolícka cirkev	2108
Gréckokatolícka cirkev	15
Pravoslávna cirkev	6
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	27
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	1
Evanjelická cirkev metodistická	1
Kresťanské zbory	14
Cirkev adventistov siedmeho dňa	1
Cirkev bratská	2
Cirkev československá husitská	1
Nezistené vierovyznanie	106
Obyvateľstvo bez vyznania	96

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2023

2.4.2.7 VZDELANOSTNÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽSTVA

Najpočetnejšia skupina obyvateľov spadá do kategórie so základným vzdelaním (26,8%) a hneď za nimi sú bez vzdelania (22,6%). Bez maturity (učňovské aj stredoškolské) dosiahlo 20,4% a s maturitou vyštudovalo 19,9%. Vysokoškolsky vzdelaných osôb s ukončeným magisterským, inžinierskym alebo doktorandským vzdelaním je len necelých 6% obyvateľov.

VZDELANOSTNÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽSTVA V ROKU 2011

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie	Počet obyvateľov
Základné vzdelanie	637
Učňovské vzdelanie (bez maturity)	323

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie	Počet obyvateľov
Stredné odborné vzdelanie (bez maturity)	162
Úplné stredné učňovské vzdelanie (s maturitou)	71
Úplné stredné odborné vzdelanie (s maturitou)	358
Úplné stredné všeobecné vzdelanie (s maturitou)	46
Vyššie odborné vzdelanie	19
Vysokoškolské prvostupňové (bakalárske) vzdelanie	34
Vysokoškolské druhostupňové (inžinierske, magisterské) vzdelanie	91
Vysokoškolské treťostupňové (doktorandské) vzdelanie	6
Bez vzdelania	537
Nezistené vzdelanie	94

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2023

2.4.2.8 EKONOMICKÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽSTVA

V obci žije len 41,9 % ekonomicky aktívnych osôb, pričom 16,4 % tvoria dôchodcovia – obyvatelia v poproduktívnom veku. Najmenšie zastúpenie mali kategórie osoby v domácnosti a osoby na materskej dovolenke.

EKONOMICKÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽSTVA V ROKU 2011

Ekonomická aktivita	Počet obyvateľov
Pracujúci (okrem dôchodcov)	567
Pracujúci dôchodcovia	30
Osoby na materskej dovolenke	6
Osoby na rodičovskej dovolenke	117
Nezamestnaní	393
Študenti stredných škôl	93
Študenti vysokých škôl	46

Ekonomická aktivita	Počet obyvateľov
Osoby v domácnosti	9
Dôchodcovia	389
Príjemcovia kapitálových príjmov	1
Deti do 16 rokov	569
Iné	19
Nezistené	139

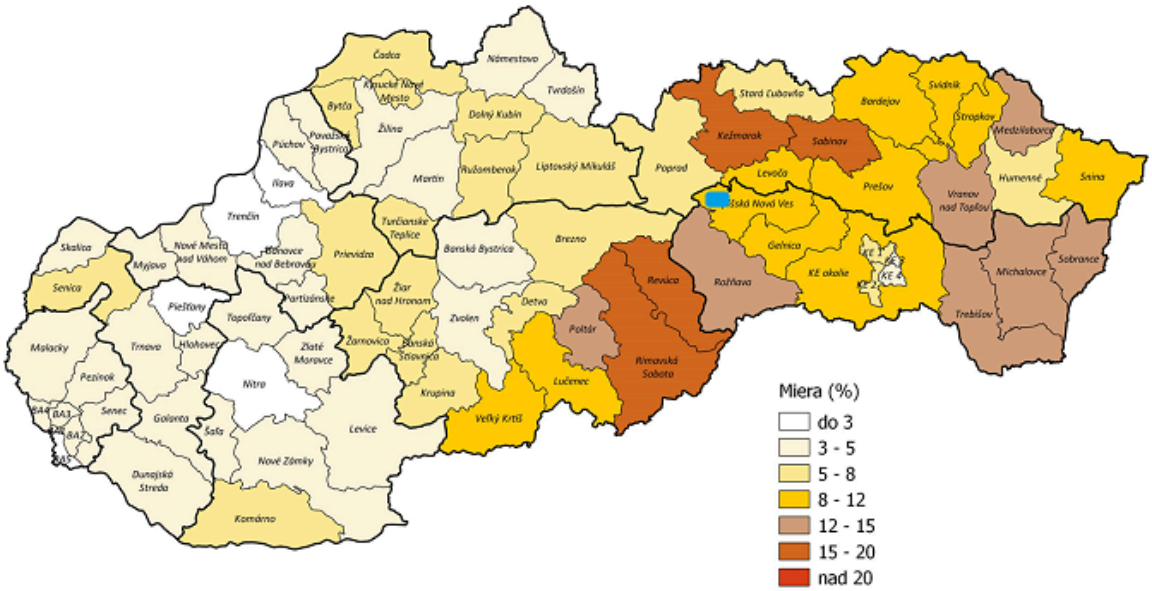
Zdroj: Štatistický úrad SR, 2023

2.4.3 HOSPODÁRSTVO A EKONOMIKA

Dominantným odvetvím v riešenom území obce je poskytovanie služieb pre návštevníkov Slovenského raja. Jedinečnosť prírody s minimálnymi zásahmi do prirodzeného prostredia parku prezentuje túto oblasť čoraz atraktívnejšou pre trávenie aktívnych poznávacích dovoleniek a voľnočasových aktivít pre návštevníkov hlavne v letnom období, ale aj nadšencov prechodu dolinami po rebríkoch aj v zimnom období. Slovenský raj zahŕňa 6 zvlášť chránených území - Veľký a Malý Kyseľ, Prielom Hornádu, Suchá Belá, Biela dolina (Piecky), Malý a Veľký Sokol, Stratená dolina s ľadovou jaskyňou.

Na druhej strane poloha obce mimo hlavných dopravných koridorov, obmedzená ponuka práce v obci aj bližšom okolí je dôvodom, že veľa obyvateľov musí denne dochádzať za prácou. Dochádzanie je časovo náročné vzhľadom na slabú hustotu hromadnej dopravy a väčšiu vzdialenosť do hospodárskych centier. Celý okres Spišská Nová Ves patrí medzi oblasti s mierou evidovanej nezamestnanosti od 8% do 12 %.

Miera evidovanej nezamestnanosti v okresoch SR k 30.06.2022

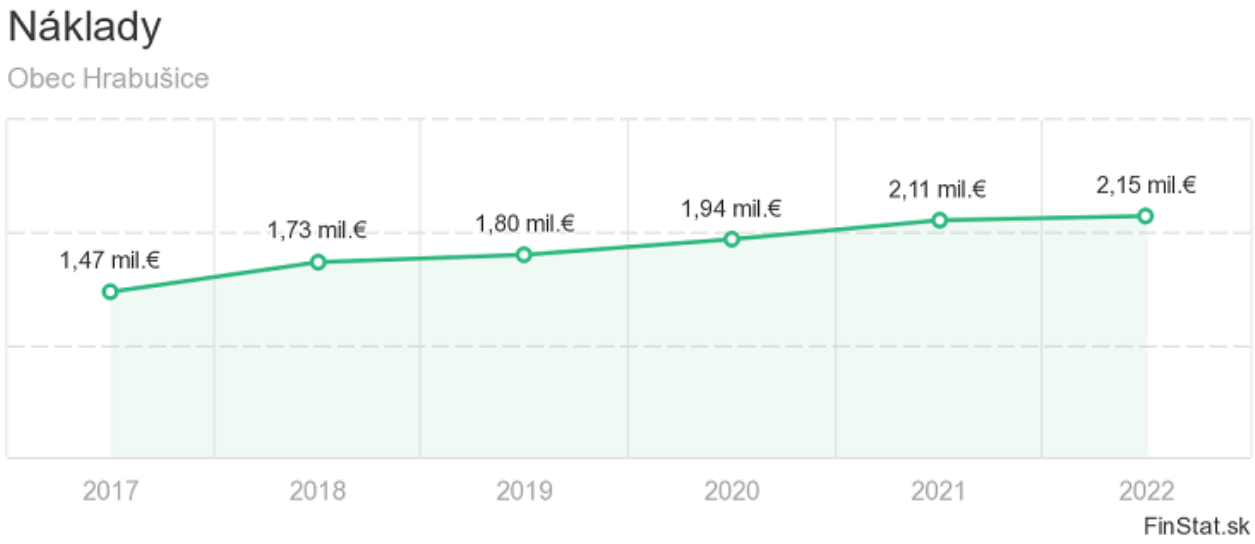

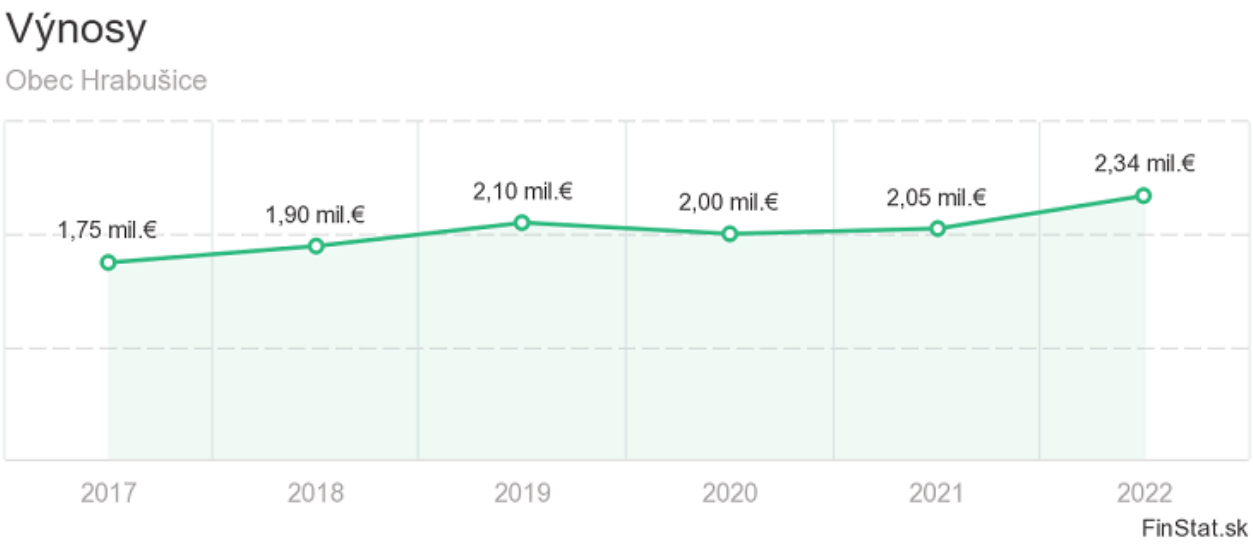
Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava.
Miera vidovanej nezamestnanosti je vypočítaná na základe výberových zisťovaní ŠÚ SR a priemerného počtu evidovaných uchádzačov o zamestnanie. Algoritmus výpočtu stanovila MPSVR SR.

2.4.4 FINANČNÁ SITUÁCIA

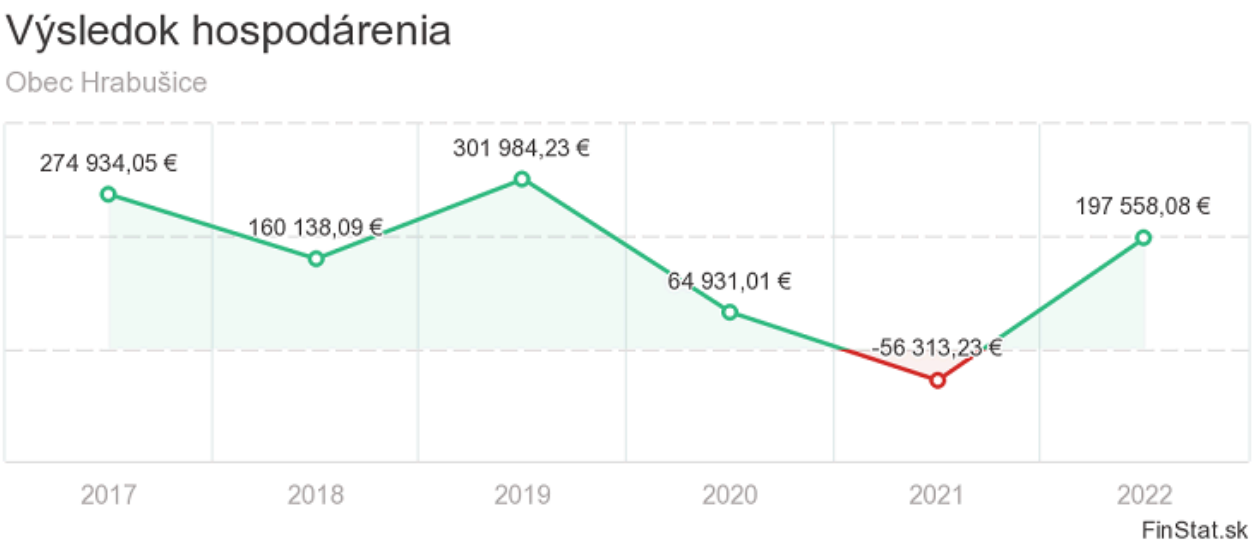
Obec Hrabušice (podľa www.finstat.sk) dosiahla v roku 2022 kladný výsledok hospodárenia vo výške 197 558 €. Pričom celkové náklady boli 2 145 628 € a celkové výnosy dosiahli 2 344 849 €.

Celkové náklady a celkové výnosy za posledné roky boli:

Dosahované hospodárske výsledky za posledné roky boli:

2.4.5 PODNIKATEĽSKÉ A NEPODNIKATEĽSKÉ SUBJEKTY

Podľa Obchodného registra SR (www.orsr.sk) má v obci Hrabušice spolu 49 podnikateľských subjektov.

V obci Hrabušice sú evidované, resp. prevádzajú činnosť podnikateľské subjekty, ktoré podnikajú v službách pre návštevníkov Slovenského raja. Sú to napríklad:

- Autocamping Podlesok spol. s r.o. (obec Hrabušice)
- RANČ Podlesok s.r.o.

- Labuda-ASI s. r.o.
- PONIKLEC s. r.o.
- a iné.

Taktiež je tu vysunuté pracovisko Oblastnej organizácie cestovného ruchu Slovenský raj, ktorá má svoje sídlo v obci Stratená.

2.4.6 OBČIANSKA VYBAVENOSŤ

Občianska vybavenosť (OV) predstavuje široký komplex zariadení a účelovo upravených plôch, ktorých cieľom je uspokojovanie najrozmanitejších potrieb obyvateľov všetkých vekových kategórií.

V obci sa nachádza Kultúrny dom, kostol, cintorín, Obecný úrad, pošta, knižnica, zdravotné stredisko, lekáreň, multifunkčné športové ihrisko, futbalové ihrisko, potraviny, predajňa elektroniky, reštarácia, hostinec, pizza, kaviareň, bufet, penzión, hotel, autocamping.

2.4.7 BÝVANIE

Individuálna zástavba domov bola riešená na väčších pozemkoch, viacpodlažnými domami prevažne so sedlovými strechami. Charakteristická je tu predzáhradka so zeleňou a kvetmi. Za domom zase sad s ovocnými stromami a malé plochy s vysadenou zeleninou. Pri výstavbe nových domov IBV v uliciach "staršej" zástavby obec doporučuje zachovať tradičné nadrozmerné dvory a záhrady v ich súčasnom priestorovom priemete, aby sa zachoval tradičný obraz vidieckeho bývania.

Pre novú bytovú výstavbu sú v Územnom pláne obce navhnuté samostatné zóny - za futbalovým ihriskom IBV Hrbok a lokalita Mýto. V týchto nových zónach je doporučené vychádzať z pôvodnej štruktúry zástavby, do ich architektúry zakomponovať regionálne prvky, minimalizovať ich farebnosť a dosahovať index zelene 0,5. Na územiach s plánovanou zmiešanou formou bývania sa odporúča využiť rôzne formy urbanistických štruktúr - samostatne stojace domy, dvojdomy, radové zástavby aj hniezdovú formu bývania.

Podľa posledného Sčítania 2021 je v obci Hrabušice spolu 670 bytových jednotiek, z toho je 585 v rodinom dome, ďalších 57 v bytovom dome (tu je zahrnutých aj 25 obecných nájomných bytov)

a 28 bytových jednotiek sa nachádza v ostatných budovách na bývanie.

2.4.8 ŠKOLSTVO

Obec prevádzkuje Základnú školu s materskou školou Hrabušice - aj pre spádové okolité obce Betlanovce a Vydrník. V každom ročníku tejto základnej 9. ročnej školy sú otvorené dve triedy a k tomu jedna trieda nultého ročníka - prípravka. Na škole vyučuje 26 pedagogických pracovníkov, 2 asistenti a navštevuje ju cca 400 žiakov. Materskú školu navštevuje cca 60 detí.

V obci je aj Špeciálna základná škola Hrabušice, ktorá poskytuje výchovu a vzdelávanie cca 55 mentálne postihnutým žiakom.

Pôsobí tu taktiež Súkromná základná umelecká škola NOBELA. Poskytuje umelecké vzdelanie na základnom stupni vzdelávania pre žiakov so zvýšeným záujmom a predpokladmi o umeleckú tvorbu. Od 1.septembra 2016 vzdeláva v troch umeleckých odboroch - tanečnom, výtvarnom a hudobnom. Hudobný obor zahŕňa oddelenia - klavír, husle, gitara a spev. Škola má 10 pedagogických a 3 nepadagogických pracovníkov. Škola má aj dve elokované pracoviská mimo obce Hrabušice - na Základnej škole s materskou školou v Mlynkách-Dedinkách a v Poráči.

2.4.9 ZDRAVOTNÍCTVO A SOCIÁLNE SLUŽBY

V obci je situované zdravotné stredisko, kde je spoločnosťou TEMERITAS s.r.o. prevádzkovaná Všeobecná ambulancia pre deti a dorast, ordinuje MUDr. Alena Pekarčíková. Spoločnosť POM-MED s.r.o. tu zase prevádzkuje Všeobecnú ambulanciu pre dospelých, kde ordinuje MUDr. Andrea Pomikalová. Spoločnosť URBADENT s.r.o. (so sídlom v Letanovciach) prevádzkuje ordináciu zubného lekára. Ambulanciu zubnej hygieny tu má spoločnosť LeMident s.r.o. (Olšavica) kde ordinuje Bc. Lenka Demočková. Obyvatelia majú k dispozícii aj lekáreň pod názvom PRI SLOVENSKOM RAJI. Najbližšie zdravotné odborné a nemocničné služby sú v Poprade vzdialenom 15 km, alebo Spišskej Novej Vsi vzdialenej 17 km.

Sociálna služba denného stacionáru Dom Charitas bola poskytovaná v Dome duchovenstva. Spišská katolícka charita zabezpečovala aj opatrovateľky. Avšak vzhľadom na nutnosť splniť nové zákonné podmienky poskytovania sociálnych služieb musela byť táto činnosť ukončená. V súčasnosti nie je v obci poskytovaná služba denného stacionáru. Starostlivosť o dôchodcov je

potrebné v obci rozšíriť, ale podmienkou sú väčšie a vhodnejšie priestory. Vybudovať nový Dom dôchodcov - denný stacionár plánuje obec v okolí kostola.

2.4.10 ŠPORT A REKREÁCIA

Športovanie v obci je rozmanité, pretože sú tu vytvorené vhodné podmienky na nových multifunkčných plách pre tieto športové činnosti - futbal, voleybal, basketbal, florbal, hokej. Aktívny športovci v obci sú organizovaný v kluboch - Telovýchovná jednota Štart Hrabušice a Stolnotenisový športový klub Hrabušice. Pravidelne sú tu organizované športové podujatia ako sú napr. Cyklomaratón, MTB Maratón Škoda Bike Open Tour Slovenský raj. V oblasti športu je potrebné ešte vybudovať lepšie podmienky pre športovanie detí a žiakov. Obec má na to priestor v areály Základnej školy s materskou školou.

Chov koní v obci umožnil pre milovníkov týchto ušľachtilých zvierat vznik Jazdeckého klubu Malý Majer Hrabušice. Preto je tu možné venovať sa aj westernovému jazdeniu, parkúrovému jazdeniu a rekreačnému jazdeniu na koni.

2.4.11 KULTÚRA

Pre organizovanie kultúrnych a spoločenských podujatí je využívaný Kultúrny dom, v ktorom sa nachádza aj tanečná sála. Medzi pravidelne organizované podujatia patria Reprezentačný ples obce Hrabušice, Deň matiek, Deň detí, Novoročné posedenie s dôchodcami, Oceňovanie pedagógov Základnej školy aj Materskej školy. Veľkej obľubeným podujatím nielen pre obyvateľov, ale aj návštevníkov je slávnostné otváranie letnej turistickej sezóny spojené s bohatým kultúrnym programom na Podlesku.

2.4.12 CESTOVNÝ RUCH A INFRAŠTRUKTÚRA PRE TURISTOV

Z hľadiska cestovného ruchu je zaujímavá časť katastrálneho územia, ktorá patrí už od roku 1964 do chránenej krajinnej oblasti. V súčasnosti je to Národný park Slovenský raj so šiestimi zvlášť chránenými územiami: Veľký a Malý Kyseľ, Prielom Hornádu, Suchá Belá, Biela Dolina – Piecky, Malý a Veľký Sokol, Dolina Stratená s ľadovou jaskyňou.

Národný park Slovenský raj patrí k najnavštevovanejším miestam Slovenska vďaka vysokej koncentrácií hodnotných a pozoruhodných prírodných krás, nachádzajúcich sa na jeho území.

Ich existencia a využívanie priamo podmieňujú rozvoj cestovného ruchu, ktorý tu predstavuje významné hospodárske odvetvie. Prírodné podmienky primárnej ponuky zahŕňajú - geomorfologické pomery, klimatické podmienky, hydrologické podmienky, biogeografické podmienky (flóra a fauna) a charakter krajiny. Pozične najsilnejším a najperspektívnejším územím cestovného ruchu je predovšetkým severná časť (otvorená Hornádska kotlina, Hrabušice, Čingov).

Obec Hrabušice tvorí hlavný nástupný bod do rekreačnej oblasti Slovenský raj zo severnej strany. V katastrálnom území sa, mimo zastavaného územia obce, nachádzajú rekreačné strediská Podlesok, Pílska dolina a Košariská. Južne od obce preteká rieka Hornád s nástupom do najkrajšej časti toku – Prielom Hornádu, ktorý je už súčasťou Národného parku a územia európskeho významu Slovenský raj. Pravostranný prítok Hornádu - Veľká Biela Voda preteká Pílskou dolinou s nástupmi do najatraktívnejších časti národného parku.

Súčasne s výstavbou v obci sa aktivizovala výstavba v lokalite Podlesok, Košariská a v doline Veľkej Bielej Vody. Vyrástol celý rad objektov pre rekreačné účely. Z lokality Podlesok sa stalo stredisko cestovného ruchu medzinárodného významu. Podnetom pre rozvoj cestovného ruchu sa stáva zvýšený záujem o rekreáciu v lokalitách dnešného Národného parku Slovenský raj. Ostatné obdobie je charakteristické zvýšeným záujmom o výstavbu rodinných domov s nájomným ubytovaním, rekonštrukcie starších domov a prestavba hospodárskych objektov pre rekreačné ubytovanie. Intenzívne sa rozvíja ubytovanie penziónového typu.

Spišská cyklomagistrála (SCM) – v celkovej dĺžke 173 km ponúka možnosť spoznávať prírodné, kultúrne a duchovné bohatstvo historického Spiša z juhu Spiša až na hranicu s Poľskom. Počas putovania Spišom v sedle bicykla čaká na cykloturistu veľa historických a prírodných skvostov a lákadiel. Zaujímavosťou SCM je, že vo svojich oboch východiskách, na juhu a na severe Spiša, prechádza národnými parkami - na juhu Národným parkom Slovenský raj, na severe Pieninským národným parkom. Iným špecifikom SCM je, že na juhu začína v blízkosti Prielomu Hornádu, na severe v blízkosti Prielomu Dunajca. Južná časť Spišskej Cyklomagistrály začína v Hrabušiciach - Mýte. Hneď za Hrabušicami je úsek, ktorý je za dažďa prejazdný iba s veľkými problémami alebo nie je vôbec prejazdný.

2.4.13 MEDZINÁRODNÝ KONTEXT A PARTNERSTVÁ

Obec Hrabušice sa aktívne zapája do lokálnych, regionálnych aj celonárodných záujmových združení, občianskych združení a nadácií. Je členom týchto regionálnych a nadregionálnych združení:

1. ZMOS – Združenie miest a obcí Slovenska, Bezručova 9, 811 09 Bratislava
2. Združenie miest a obcí Spiša, Kostolná 20/12, 052 01 Spišské Tomášovce
3. Združenie obcí mikroregiónu Slovenský raj – Sever, Hlavná 171, 053 15 Hrabušice
4. Asociácia horských sídiel Slovenska, MsÚ Vysoké Tatry, 06201 Vysoké Tatry
5. Oblastná organizácia cestovného ruchu Slovenský raj, Obec Stratená 46, 049 71 Stratená
6. SEZO-Spiš, združenie obcí (separovaný zber odpadov), Sadová 13, 052 01 Spišská Nová Ves

Oblastná organizácia cestovného ruchu Slovenský raj - účelom založenia organizácie je podpora a propagácia cestovného ruchu a vytváranie podmienok na rozvoj cestovného ruchu na území jej zakladateľov a členov, s cieľom trvalo udržateľného rozvoja cestovného ruchu a ochrany záujmov svojich členov. Cieľom organizácie je vybudovať z územia Spiša a Gemera významnú a medzinárodne renomovanú destináciu cestovného ruchu. Členmi sú obce - Stratená, Hrabušice, Smižany, Spišské Tomášovce, Letanovce, Dedinky, Mlynky, Dobšiná, Betliar a Vyšná Slaná. Patria tu aj podnikateľské subjekty - Patriot Corporation spol. s r.o., Snow Fun Sun spol. s r. o., Hotelové apartmány spol. s r.o., Pohoda services spol. s r.o., Ranč Podlesok spol. s r.o., Labuda ASI spol. s r.o., Martin Baran – NIKAZ, Geravy spol. s r.o., Solitéra spol. s r.o. Spišská Nová Ves, Petra – Royal spol. s r. o., PONIKLEC spol. s r.o. Medzi ostatné subjekty v tejto oblastnej organizácii patrí - Autocamping Hrabušice Podlesok, spol. s r. o., Združenie obcí Mikroregión Slovenský raj - Sever. Sídlo OOCR Slovenský raj je v obci Stratená, vysunuté pracovisko je v obci Hrabušice v okrese Spišská Nová Ves.

2.4.14 ZHRNUTIE SOCIOEKONOMICKEJ ANALÝZY

V Hrabušiciach sa za posledných 10 rokov počet obyvateľov celkovo zvýšil o 207 a tým dosiahol v roku 2022 a tým dosiahol evidovaný stav 2609 obyvateľov. Toto zvýšenie je spôsobené tým, že v sledovanom období bol každoročne zaznamenaný len prirodzený prírastok obyvateľov, ktorý

najvyššiu hodnotu dosiahol v roku 2015 (prírastok 36). Taktiež veková štruktúra obyvateľstva v obci Hrabušice je priaznivá pre pokračovanie trendu pribúdania obyvateľov v obci pretože pomer obyvateľov v predproduktívnom veku ku poproduktívnemu je 1,94. Podmienky pre mladé rodiny v oblasti školstva sú vyhovujúce. Obec prevádzkuje Základnú školu s materskou školou nielen pre Hrabušické deti, ale aj pre deti so spádových obcí Betlanovce a Vydrník. Tiež tu pôsobí Súkromná základná umelecká škola NOBELA-pre žiakov so záujmom o umelecké predmety. Špeciálna základná škola v obci poskytuje výchovu a vzdelávanie mentálne postihnutým žiakom.

V zdravotnom stredisku priamo v obci je prevádzkovaná Všeobecná ambulancia pre deti a dorast, Všeobecná ambulancia pre dospelých, zubná ambulancia a ordinácia zubnej hygieny. Obyvatelia majú k dispozícii aj lekáreň pod názvom PRI SLOVENSKOM RAJI. Sociálne služby v obci v súčastnosti nie sú zabezpečované, boli zrušené vzhľadom na nové legislatívne podmienky pre ich poskytovanie. Tento stav chce obec čím skôr riešiť, napr. zriadením denného stacionára, a iné.

Rozvojový potenciál obce je v poskytovaní a rozvíjaní služieb vzhľadom na jeho polohu v severnej časti Národného parku Slovenský raj a tým aj tzv. "vstupnou bránou" pre návštevníkov, hlavne turistov a všetkých milovníkov prírody, ktorý chcú navštíviť park. Obec Hrabušice, podľa FinStat.sk, dokázala hospodáriť v roku 2019 s kladným výsledkom hospodárenia a dosiahla zisk vo výške 301 984 €. Taktiež podnikateľské subjekty, ktoré tu prevádzkujú svoju činnosť dosahujú svoje výnosy práve v službách pre návštevníkov Slovenského raja. Okrem prírodných krás pre turistiku a cykloturistiku má obec vybudované športové zóny (hlavne pre kolektívne športy) a je hipoturisticky atraktívna pre milovníkov jazdenia na koni.

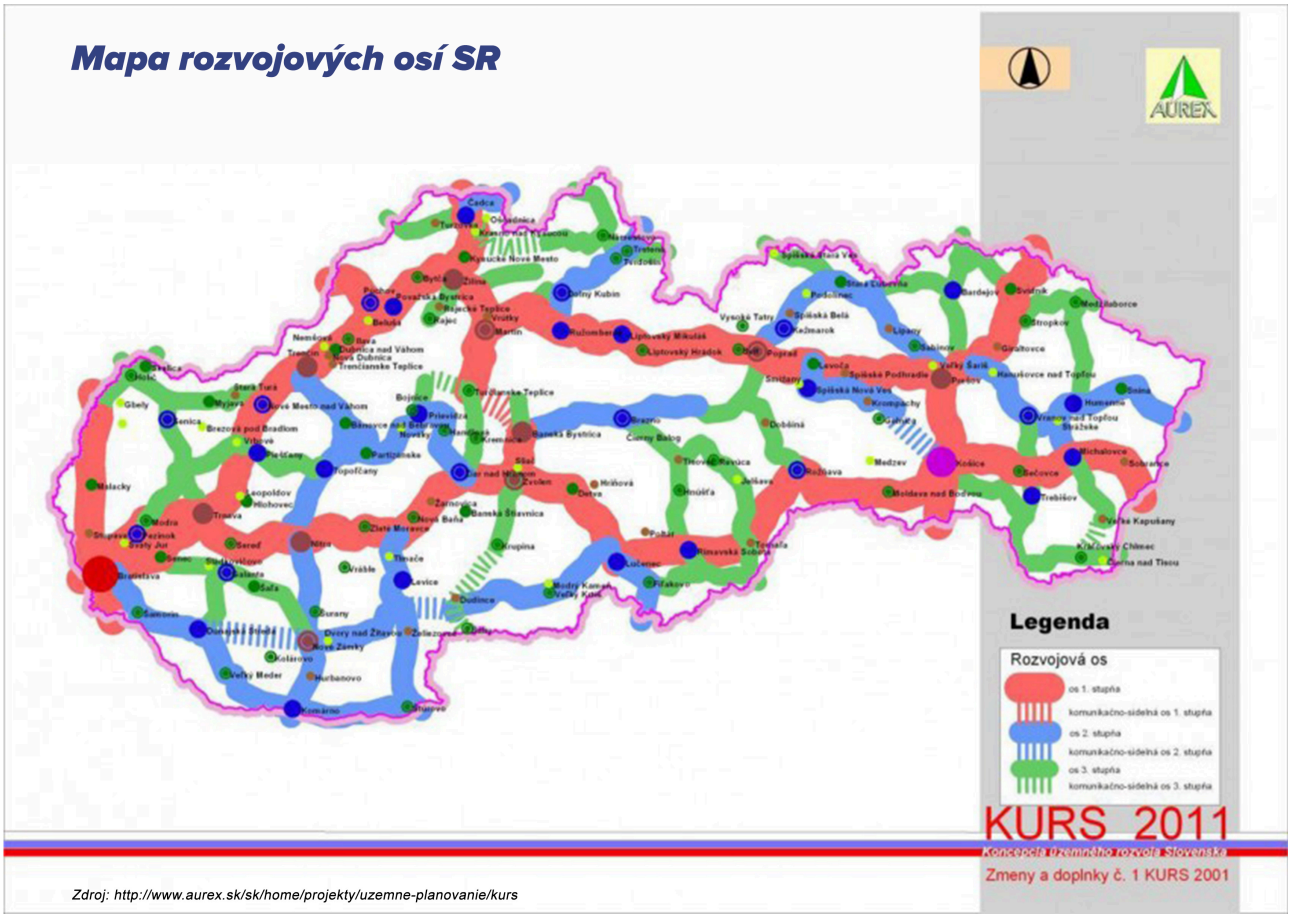
2.5 ÚZEMNO-TECHNICKÁ ANALÝZA

Územno-technická analýza je zameraná predovšetkým na zistenie kvality dopravnej a technickej vybavenosti územia. Okrem toho sa tu nachádzajú informácie o rozvojových osiach a limitoch využitia územia.

2.5.1 ROZVOJOVÉ OSI

Rozvojová os je pomyselná línia, ktorá určuje smerovanie rozvoja územia. Táto os je definovaná

v strategickom dokumente Koncepcia územného rozvoja Slovenska (KURS 2001, s aktualizáciou z roku 2011).

Rozvojové osi tvoria priestor pre vyváženú hierarchizovanú sídelnú štruktúru územia. Podporujú väzby medzi obcami a poskytujú priestor pre vyvážený sídelný rozvoj. Tieto osi sú dôležitým aspektom trvalej udržateľnosti. Obec Hrabušice sa nachádza v blízkosti rozvojovej osi I.stupňa s najbližšími väčšími mestami Poprad (15 km) a Spišská Nová Ves (17 km).

2.5.2 DOPRAVNÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Dopravná infraštruktúra je tvorená sústavou komunikácií a zariadení, ktoré slúžia na plnenie jednej zo základných ľudských potrieb - dopravy a prepravy.

2.5.2.1 CESTNÁ DOPRAVA

Zastavaným územím obce Hrabušice prechádza cesta III/3227 Spišský Štvrtok – Hrabušice – Hrabušická Píla – Stratená (križovatka cesta I/67). Na túto cestu je v centre obce napojená

cesta III/3071 Hrabušice – Vydrník (križovatka cesta III/3068). Cestnú sieť dopĺňa cesta III/3068, križovatka cesta III/3227 Betlanovce – Hôrka (križovatka cesta I/18). Sieť miestnych komunikácií má na viacerých úsekoch havarijný stav povrchov s naliehavou potrebou ich rekonštrukcie a to predovšetkým Tomášovská cesta a úsek od kostola k areálu poľnohospodárskeho družstva.

2.5.2.2 HROMADNÁ DOPRAVA

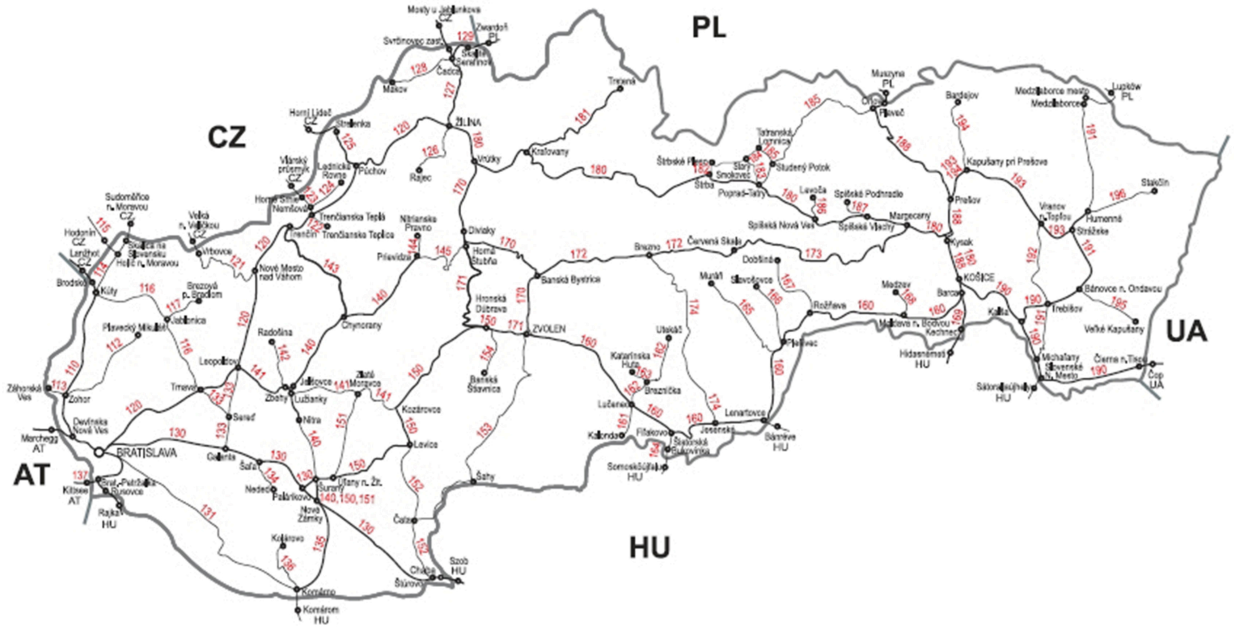
Autobusovú dopravu zabezpečuje spoločnosť EUROBUS. Bežná trasa linky je zo Spišskej Novej Vsi-Spišský Štvrtok-Hrabušice-Vydrník-Betlanovce-Hrabušice. V letných mesiacoch počas víkendov je tento spoj posilňovaný a ide po trase Spišská Nová Ves-Smižany-stredisko Čingov-Hrabušice až do Podlesku a Píly. Taktiež pre turistov chodí Letný minibus, ktorý prepája severnú a južnú časť Národného parku Slovenský raj najkratšou Kopaničiarskou cestou.

2.5.2.3 ŽELEZNIČNÁ DOPRAVA

Obec Hrabušice nie je napojená na systém celoštátnej železničnej dopravy. Najbližšia trasa elektrifikovanej dvojkoľajnej železničnej trate medzinárodného významu č. 180 Žilina – Košice prechádza katastrálnymi územiami susedných obcí Letanovce a Vydrník. Najbližšia železničná

stanica je situovaná v obci Vydrník vzdialenej cca 3,5 km.

Mapa železničnej siete SR

Zdroj: http://www.zsr.sk/slovensky/cestovny-poriadok-2014-2015.html?page_id=3404

2.5.2.4 LETECKÁ DOPRAVA

Najbližšie letisko medzinárodného významu je v Poprade vzdialenom 16 km, alebo v Košiciach vo vzdialenosti 115 km.

2.5.2.5 STATICKÁ DOPRAVA

Parkovacie a odstavné plochy v centre obce sú slabo vybudované. Autá využívajú na státie okraj vozovky čo veľmi znižuje bezpečnosť premávky. Obec pripravuje vybudovanie ďalších odstavných a parkovacích plôch v areály Základnej školy s materskou školou - so samostatným vstupom a oddelene od pohybu žiakov.

Parkovacie plochy sú vybudované hlavne pre návštevníkov pri lokalitách na ubytovanie - penziónoch, chatách, hoteloch, kempovacích plochách, napr. Podlesok.

2.5.2.6 PEŠIA DOPRAVA

Chodníky sú vybudované len veľmi obmedzene, preto sa na peší presun využívajú okraje vozovky, často je potrebné obchádzať odstavené autá, čo môže viesť ku kolíznym situáciám z idúcimi autami. Šieť chodníkov je nutné dobudovať popri cestách III. triedy aj na úsekoch miestnych komunikácií. Taktiež z obce do rekreačno-ubytovacích oblastí nie je vybudovaný peší chodník. Návrh je vybudovať chodník pozdĺž cesty III/3227 od splavu Prielom Hornádu až na Podlesok. Vzhľadom na dlhšiu vzdialenosť by bolo efektívne realizovať peší chodník spolu s cyklochodníkom.

2.5.2.7 CYKLISTICKÁ DOPRAVA

V roku 2021 sa začali stavebné práce na novom cyklochodníku, ktorý meria viac ako 7 km, odhadované náklady sú skoro 2 mil. €. Cyklotrasa pod názvom Ukrajina prepája obce Smižany, Spišské Tomášovce, Letanovce a Hrabušice smerom k Podlesku. Tieto štyri samosprávy ho financujú pomocou zdrojov z Integrovaného regionálneho operačného programu (IROP) a dotácie rezortu dopravy.

V ďalšom rozvojovom období sa pripravuje prepojenie Prešovského a Košického kraja, cyklotrasa má pokračovať z Podlesku cez Poprad na Vysoké Tatry. V Prešovskom kraji je riešená projektová dokumentácia ktorá bude prepájať Poprad-Gánovce-Hozelec-Švábovce. V Košickom kraji bude realizovaný cyklochodník Hrabušice-Podlesok-Spišský Štiavnik.

2.5.3 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

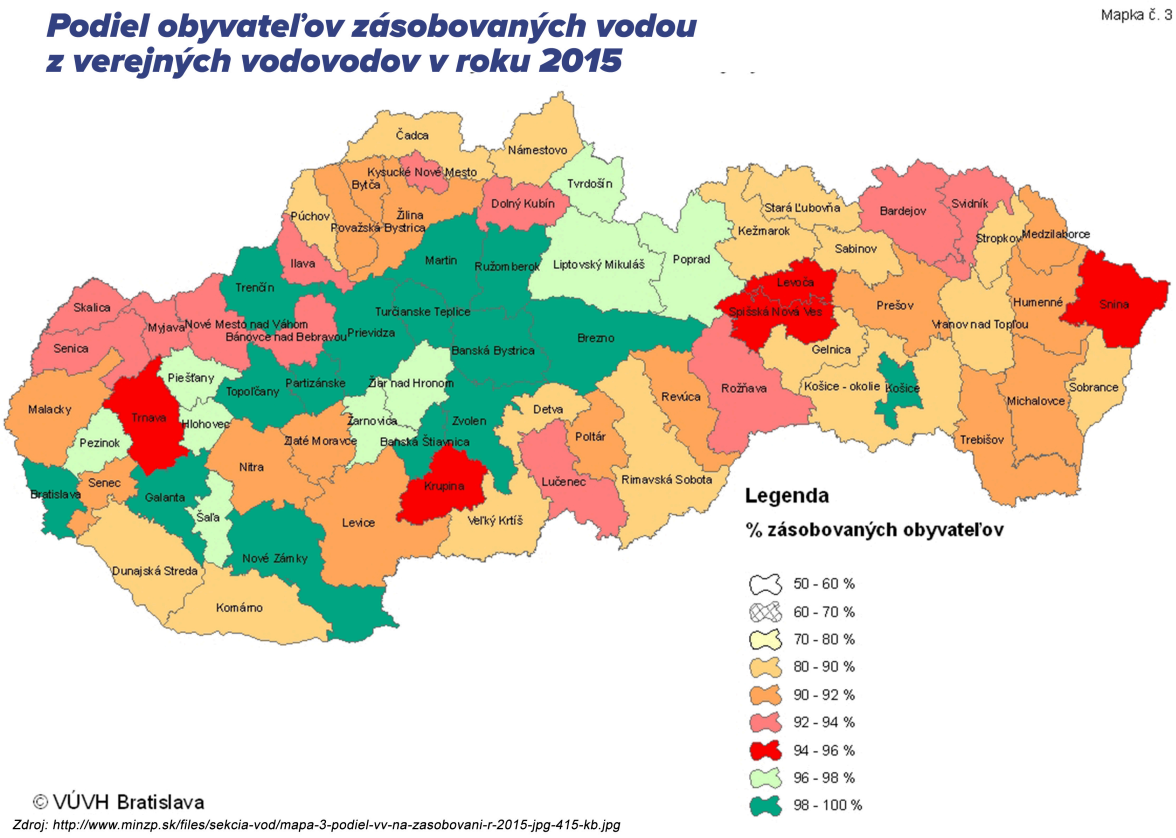
Technická infraštruktúra je tvorená sústavou inžinierskych sietí, ktoré zabezpečujú obsluhu územia. Túto obsluhu zabezpečujú energetické, informačné alebo ďalšie špecifické systémy, ktorých súčasťou sú v základnom usporiadaní zdroje, rozvody, odberné miesta alebo súčasti zariadení, spotrebiče a ďalšie špecifické zariadenia, ktorými sa väčšinou menia parametre dodávaných médií alebo signálov.

Jednotlivé prvky technickej infraštruktúry výrazne zasahujú do života obyvateľov tým, že ovplyvňujú životné prostredie a vytvárajú limity v podobe ochranných, bezpečnostných a hygienických pásiem. Na druhej strane ale taktiež vytvárajú podmienky pre fungovanie všetkých

ostatných systémov v spoločnosti.

2.5.3.1 ZÁSOBOVANIE VODOU

V obci je vybudovaný vodovod. Zdrojom pitnej vody je Spišský skupinový vodovod SSV. V rámci neho je vybudovaný prívodný rad z ÚV Veľká Biela Voda a taktiež prívodný rad z Liptovskej Tepličky do vodojemu Hrabušice. Pripojenie jednotlivých domov bolo už postupne realizované. V súčastnosti je potrebné dobudovať verejný vodovod ešte pre niektoré okrajové lokality a v extraviláne obce, taktiež ho dobudovať pre lokality Píla, Majer, Podlesok.

Zdroj: http://www.minzp.sk/files/sekcia-vod/mapa-3-podiel-vv-na-zasobovani-r-2015-jpg-415-kb.jpg

2.5.3.2 ZÁSOBOVANIE ELEKTRICKOU ENERGIOU

Obec je zásobovaná elektrickou energiou z elektrickej stanice VVN/VN Spišská Nová Ves s inštalovaným výkonom 2 x 40 MVA + 1 x 25 MVA. V severnej časti katastrálneho územia prechádzajú trasy prenosového vedenia VVN V407 na úrovni 400 kV, V273 na úrovni 220 kV a dve vedenia na úrovni 110 kV. Prevádzku energetických zariadení zabezpečuje Východoslovenská energetika a.s., Košice. Rozvod 22 kV je väčšinou káblový, ukončený murovanými, alebo

stožiarovými transformačnými stanicami.

2.5.3.3 ZÁSOBOVANIE PLYNOM

Obec Hrabušice je plne plynofikovaná, obyvatelia sú zásobovaný zemným plynom naftovým z rozvodnej STL alebo NTL siete. Zdrojom plynu je jestvujúci VTL plynovod Drienovská Nová Ves - Tatranská Štrba. Obec je napájaná VTL prípojkou DN80 PN40 s celkovou dĺžkou cca 1600 metrov.

Mapa plynovodnej siete SR

Zdroj: http://www.spp-distribucia.sk/sk_distribucna-siet/sk_mapa-distribucnej-siete

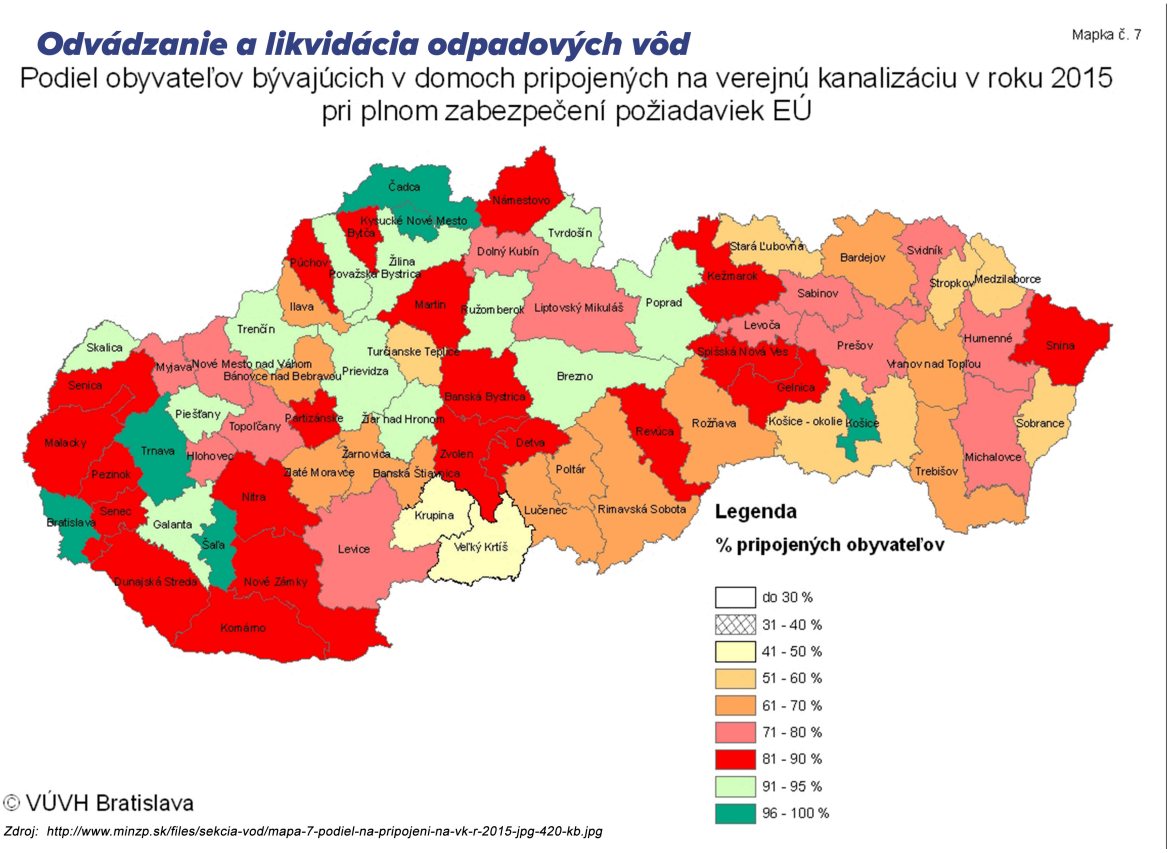
2.5.3.4 ZÁSOBOVANIE TEPLOM

Vykurovanie v obci je individuálne - prevažne pomocou domácich plynových kotolní. Niektoré objekty, ktoré nie sú celoročne obývané v extraviláne používajú tuhé palivo.

2.5.3.5 ODVÁDZANIE A LIKVIDÁCIA ODPADOVÝCH VÔD

Obec má už dlhšiu dobu vybudovanú gravitačnú odpadovovú sieť, v súčastnosti prebieha jej rekonštrucia a dobudovanie lokalít ktoré ešte neboli napojené na obecnú kanalizáciu - doteraz mali žumpy alebo len suché záchody. Odpadová voda je zvedená do čističky vôd v južnej časti obce. ČOV už bola tiež rekonštruovaná. Vlastníkom kanalizácie aj ČOV je obec, ale

prevádzkovateľom je firma PROX T.E.C. Poprad.

2.5.3.6 TELEKOMUNIKÁCIE

Telekomunikačné siete v obci sú vybudované vzdušné po stĺpoch. Taktiež pokrytie mobilnými operátormi je dostatočné a podľa potreby rozširované.

Obecný rozhlas je riešený zastaralým spôsobom so zníženou kvalitou zvuku. Obec plánuje v nasledujúcom období jeho rekonštrukciu a rozšírenie pokrytia.

2.5.3.7 VEREJNÉ OSVETLENIE

V obci už bolo skôr vybudované verejné vzdušné osvetlenie, ale nepokrývalo všetky, hlavne okrajové lokality. Aktuálne bola realizovaná jeho obnova, rekonštrukcia technického stavu a výstavba v doteraz nepokrytých lokalitách.

2.5.4 LIMITY VYUŽITIA ÚZEMIA

Limitmi využitia územia sa rozumejú regulatívy, ktoré vychádzajú z platnej územnoplánovacej dokumentácie na úrovni obce, alebo nadradenej územnoplánovacej dokumentácie (územný plán VÚC).

Chránené územia obce Hrabušice:

- Národný park Slovenský raj
- Ochranné pásmo Národného parku Slovenský raj
- SKUEV0290 Územie NATURA 2000 - Horný tok Hornádu
- SKUEV0112 Územie NATURA 2000 - Slovenský raj
- Chránené vtáčie územie Slovenský raj

Ochranné pásma cestné, vodohospodárskych zariadení, elektroenergetických zariadení, plynárenských zariadení, telekomunikačných zariadení, vodných tokov, lesa, okolie nehnuteľných kultúrnych pamiatok sú podrobne rozpísané v Územnom pláne obce Hrabušice, bode 10.

2.5.5 ZHRNUTIE ÚZEMNO-TECHNICKEJ ANALÝZY

Zastavaným územím obce Hrabušice prechádza cesta III/3227 Spišský Štvrtok – Hrabušice – Hrabušická Píla – Stratená (križovatka cesta I/67). V obci Spišský Štvrtok, ktorá je vzdialená od Hrabušíc len 6 km, je možné napojenie (výjazd aj zjazd) na diaľničný úsek Prešov-Poprad-Liptovský Mikuláš-Ružomberok. Kvalita ciest III.triedy v katastrálnom území obce aj miestnych komunikácií je na určitých úsekoch v nevyhovujúcom stave preto je nutná ich priebežná oprava. Do nových plánovaných lokalít pre bytovú zástavbu (IBV, bytové domy) bude potrebné miestne komunikácie aj chodníky dobudovať.

Hromadná autobusová doprava zabezpečuje spojenie s mestom Spišská Nová Ves aj s okolitými obcami. Frekvencia spojov je dostačujúca vzhľadom na turisticky atraktívnu oblasť Národného parku Slovenský raj a tým záujem využiť tento spôsob dopravy nielen obyvateľov ale aj turistov. Naviac v letných mesiacoch sú prevádzkované aj doplnkové spoje. Cez obec neprechádza žiadna železničná trať, pričom najbližšia železničná zastávka je v obci Vydrník (3,5 km). Parkovacích plôch v obci je nedostatok, je potrebné ich rozšíriť. Aktuálne je v pláne dobudovať parkovacie plochy v areály Základnej školy s materskou školou. Taktiež je potrebné rozšíriť sieť chodníkov v samotnej obci aj v smere od obce do rekreačnej oblasti Podlesok a vybudovať cyklochodník cez obec.

Vodovodná sieť pitnej vody aj kanalizačná sieť pre napojenie objektov je prevažne vybudovaná, ale je potrebné ešte napojiť - na vodovod aj kanál - niektoré vzdialenejšie lokality napr. Podlesok a Píla. Obec je dostatočne kapacitne elektrifikovaná aj plynofikovaná. Nedávno bola v obci zrekonštruované a dobudované osvetenie aj kamerové monitorovanie.

2.6 PRÍRODNO-ENVIRONMENTÁLNA ANALÝZA

Prírodno-environemtálna analýza je zameraná na analýzu jednotlivých zložiek životného prostredia. Obsahuje informácie o kvalite ovzdušia, vodstve, odpadovom hospodárstve, reliéfe a ďalších zložkách.

2.6.1 OVZDUŠIE

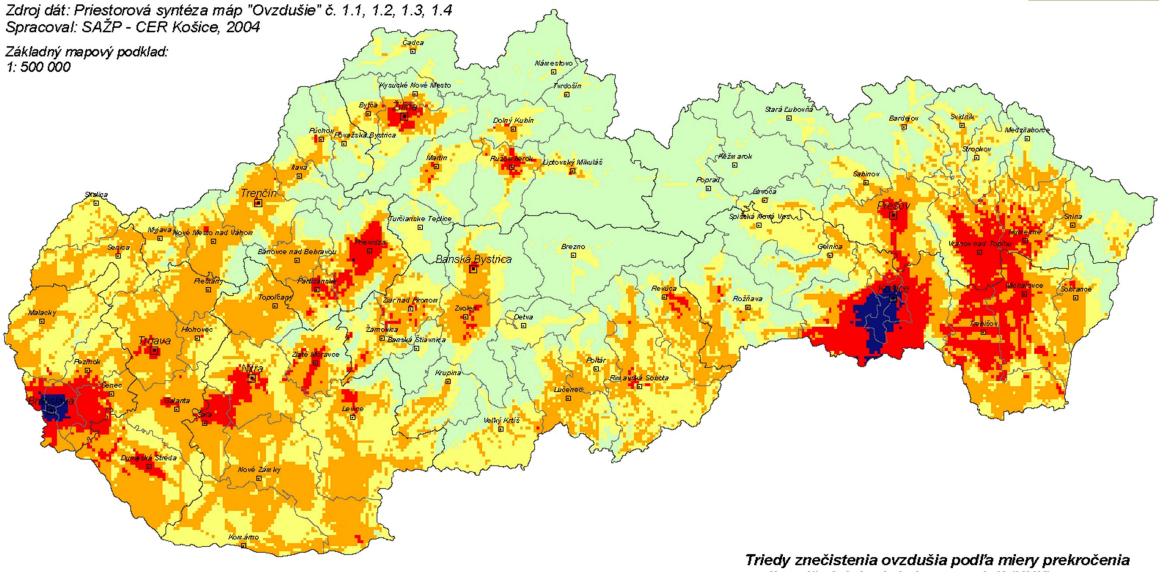
V obci ani v jeho okolí sa nenachádza žiadny zdroj znečisťovania ovzdušia. Podľa mapy

zaťaženia územia základnými znečisťujúcimi látkami patrí do oblasti 1 - minimálne znečistenie.

Mapa zaťaženia územia SR základnými znečisťujúcimi látkami

Ovzdušie 2.1

Zdroj dát: Priestorová syntéza máp "Ovzdušie" č. 1.1, 1.2, 1.3, 1.4
Spracoval: SAŽP - CER Košice, 2004
Základný mapový podklad:
1: 500 000

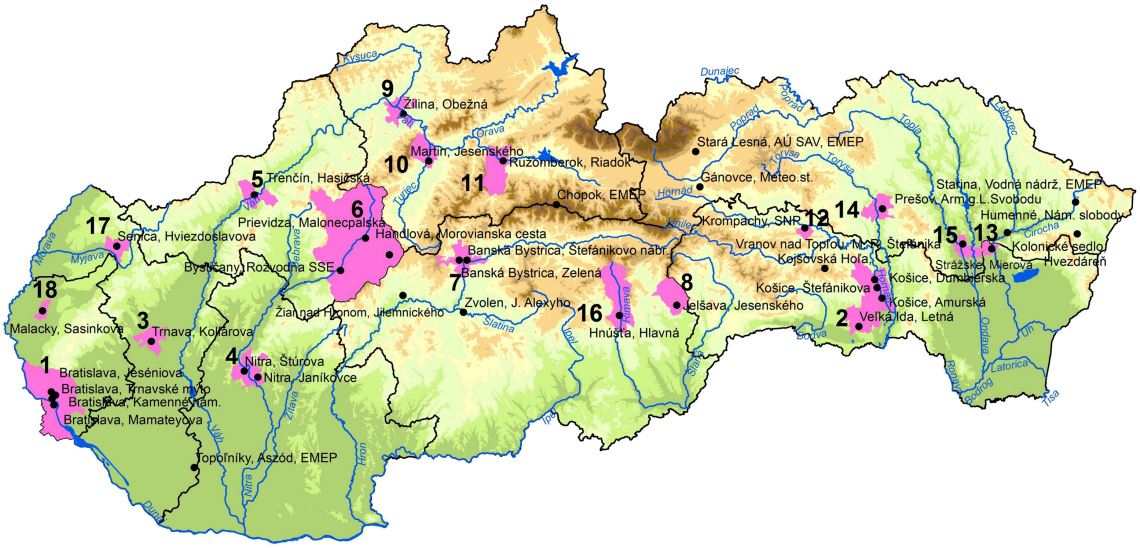
Triedy znečistenia ovzdušia podľa miery prekročenia nadhraničných hodnôt koncentrácií (NHK)
Air pollution classes according to the degree of concentration limits (CL) exceeding

- 1 - minimálne znečistenie (nevyskytuje sa v NHK žiadna látka)
- 2 - mierne znečistenie (vyskytuje sa v NHK 1 látka)
- 3 - stredné znečistenie (vyskytujú sa v NHK 2 látky)
- 4 - zvýšené znečistenie (vyskytujú sa v NHK 3 látky)
- 5 - silné znečistenie (vyskytujú sa v NHK 4 látky)

Mapa predstavuje priestorovú syntézu plôch rozloženia koncentrácií základných znečisťujúcich látok (SO_2, PM_{10}, NO_2 a CO). Hraničná hodnota zohľadňovaných reálnych koncentrácií pre grafický výstup (výsledná mapa s 5 triedami znečistenia ovzdušia) bola pre SO_2 od 10 µg/m^3, PM_{10} od 20 µg/m^3, NO_2 od 20 µg/m^3 a CO od 600 µg/m^3.

Zdroj: http://www.sazp.sk/slovak/posobnost/www_2004/obr_CER04/Ovzdusie_2_1.jpg

Mapa oblastí riadenia kvality ovzdušia v rámci SR

Legenda:

- vymedzené oblasti riadenia kvality ovzdušia
- hranice krajov
- vodné plochy
- vodné toky
- meracie stanice kvality ovzdušia

Km
0 25 50 75 100

1 – územie hl.mesta SR Bratislava
2 – územia mesta Košice a obcí Bočiar, Haniska, Sokoľany, Veľká Ida
3 – územie mesta Trnava
4 – územie mesta Nitra
5 – územie mesta Trenčín
6 – územie okresu Prievidza
7 – územie mesta Banská Bystrica
8 – územia mesta Jelšava a obcí Lubeník, Chyžné, Magnezitovce, Mokrá Lúka, Revúcka Lehota
9 – územie mesta Žilina
10 – územia miest Martin a Vrútky
11 – územie mesta Ružomberok
12 – územie mesta Krompachy
13 – územie mesta Strážske
14 – územia mesta Prešov a obce Ľubotice
15 – územia mesta Vranov n.Topľou a obcí Hencovce, Kučín, Nižný Hrabovec a Kladzany
16 – územia mesta Hnúšťa a m.č. Brádno, Hačava, Likier, Polom, mesta Tisovec a m.č. Rimavská Píla a obce Rimavské Brezovo
17 – územie mesta Senica
18 – územie mesta Malacky

Zdroj: https://www.enviroportal.sk/indicator/detail?id=261&print=yes

2.6.2 VODNÉ TOKY A PLOCHY

Katastrálnym územím obce Hrabušice preteká rieka Hornád, ktorá pramení na východnom svahu Kráľovej hole a preteká Slovenským rajom, Hornádskou kotlinou, Čiernou horou a Košickou kotlinou. Medzi väčšie prítoky Hornádu patrí v katastri obce Hrabušice jeho ľavostranný prítok Hrabušický potok a pravostranný prítok vodný tok Veľká Biela voda, pritekajúca zo Slovenského raja. Vodný tok Hornád odvodňuje celú Hornádsku kotlinu a vodný tok Hrabušický potok odvádza povrchové vody zo severnej časti katastrálneho územia obce Hrabušice.

2.6.3 PÔDA

V okolí vodného toku Hornád sú usadené kvartérne sedimenty. Prevažne nivné humózne hliny, alebo hlinito-piesčité až štrkovito-piesčité hliny dolinných nív a piesky, piesčité štrky až piesky v terasách bez pokryvu. Z kvartérnych sedimentov sú na svahoch Hornádskej kotliny a okolitých

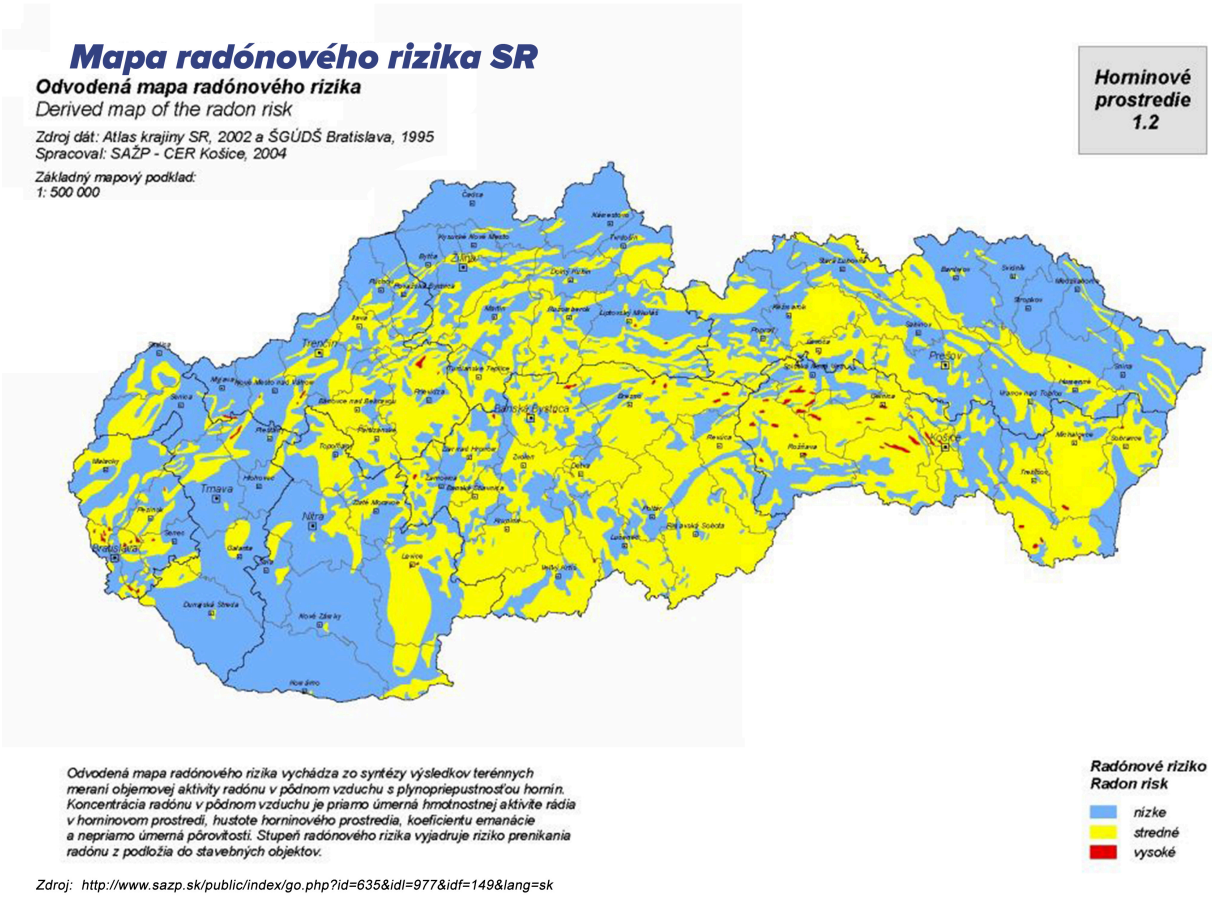
vrchov Slovenského raja zastúpené aj deluviálne sedimenty (hlinité, hlinito-piesčité, hlinito-kamenité, piesčito-kamenité až balvanovité svahoviny a sutiny) a eluviálno-deluviálne sedimenty (piesčité až kamenité hliny zvetralinových plášťov), prípadne sa vyskytujú proluviálne sedimenty (hlinité až hlinito-piesčité štrky s úlomkami hornín v náplavových kužeľoch bez pokryvu).

2.6.4 HLUK

Na území obce, ani v jej blízkom okolí nebol identifikovaný žiadny faktor, ktorý by spôsoboval nadmerný hluk. Za jediný zdroj hluku, ktorý je ale v norme, je možné považovať automobilovú dopravu na komunikáciách, ktoré prechádzajú intravilánom obce. Ide o zdroj hluku líniového charakteru.

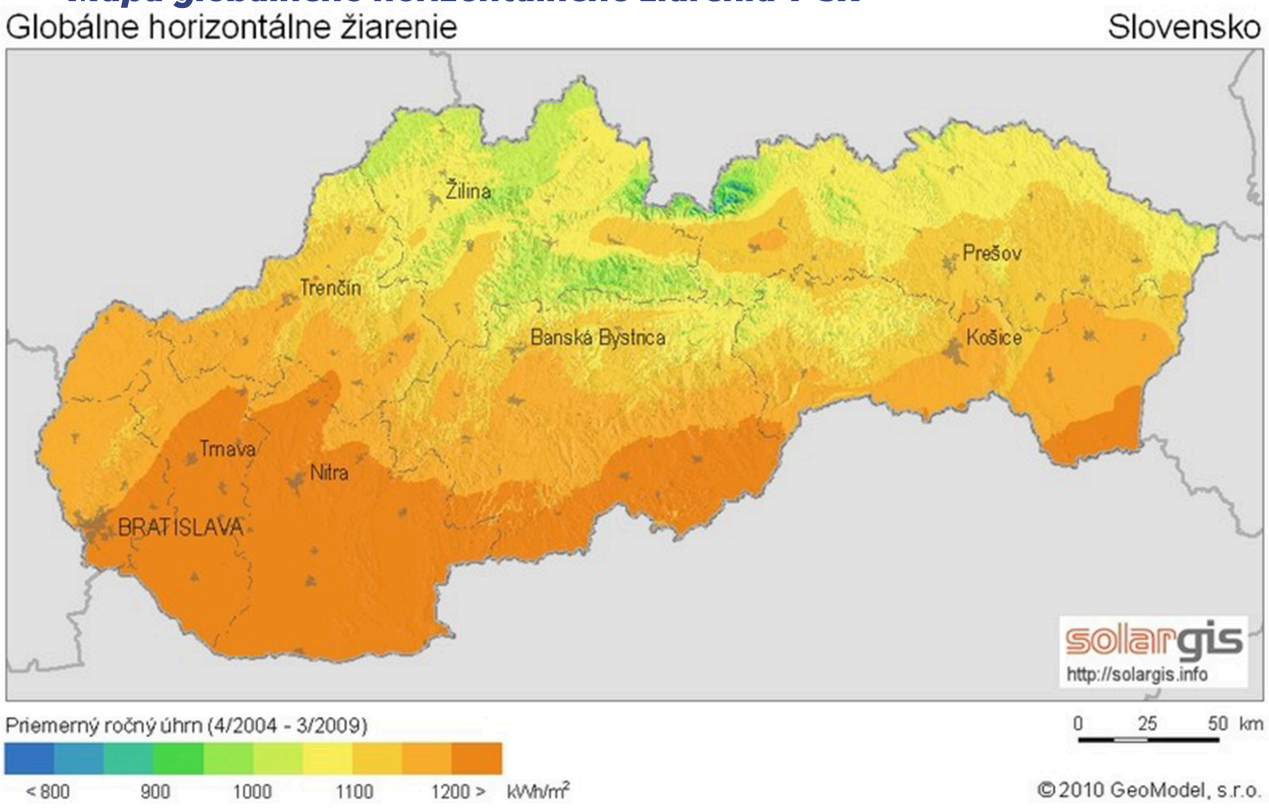
2.6.5 ŽIARENIE

Vysoké radónové riziko sa v katastrálnom území obce Hrabušice neeviduje. Severná časť katastrálneho územia obce - Hornádska kotlina - spadá do stredného radónového rizika podľa objemovej aktivity v pôdnom vzduchu, jeho stredná a južná časť - oblasť Slovenského raja - má mapované nízke radónové riziko.

Zdroj: http://www.sazp.sk/public/index/go.php?id=635&idl=977&idf=149&lang=sk

Mapa globálneho horizontálneho žiarenia v SR

Zdroj: http://www.stavebne-forum.sk/sk/article/18155/nazory-na-energeticku-vyhodnost-slnecnych-elektrarni-sa-rozchadzaju/

2.6.6 ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Obec zabezpečuje nielen vývoz (prostredníctvom spoločnosti Brantner Nova) tuhého komunálneho odpadu vznikajúceho na území obce z domácností a ukladaného do zberných nádob, ale od roku 2019 prevádzkuje táto spoločnosť aj Zberný dvor, ktorý slúži na bezplatné dočasné uloženie separovaných zložiek odpadu.

Obyvatelia, ktorý majú uhradený poplatok za vývoz a zneškodňovanie TKO môžu v Zbernom dvore bezplatne odovzdať - objemný odpad, drobný stavebný odpad, plasty, sklo, papier, lepenku, jedlé oleje, motorové oleje, pneumatiky gumy, elektrické zariadenia, farby, riedidlá, lepidlá, nebezpečný odpad (žiarivky, odpad obsahujúci ortuť), batérie a akumulátory. Môžu tu vyviesť aj haluzovinu a konáre, ktoré nie je možné umiestniť do nádob na biologicky rozložiteľný odpad. Obec má aj drtič na drevnú štiepku.

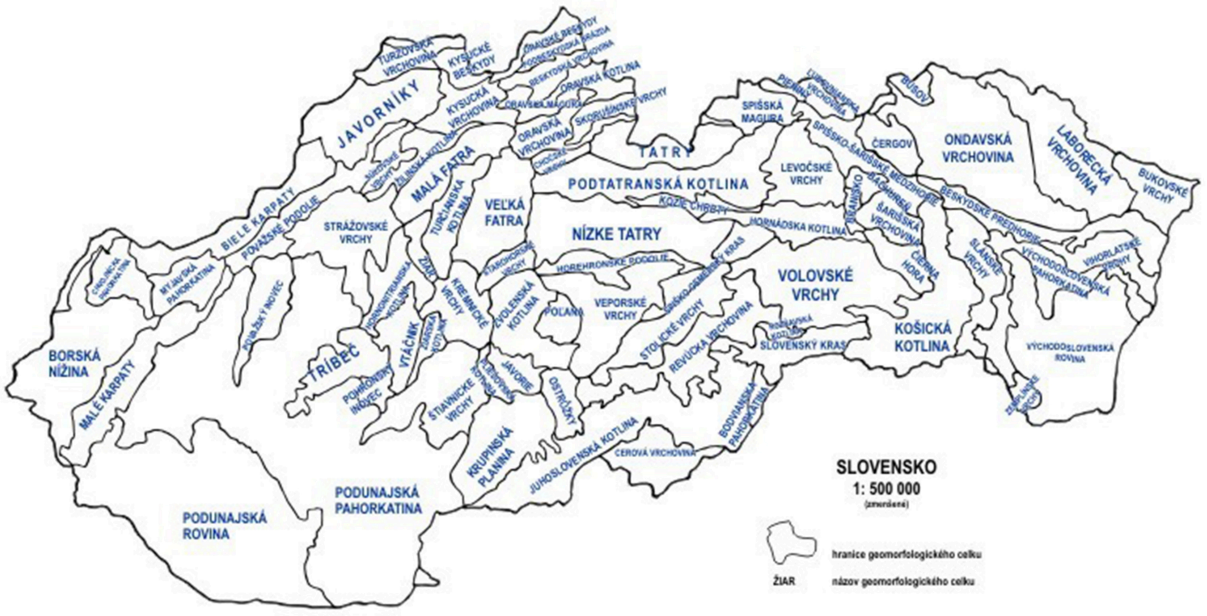
2.6.7 ZELEŇ

V katastrálnom území obce lesné pozemky zaberajú viac ako dve tretiny plochy (68,71 %) a trvalé trávne porasty viac ako desatinu vymedzeného územia (12,07%), čo spolu predstavuje cca 80 % plochy tohto územia. Nízke zastúpenie má orná pôda zaberajúca iba 13,32 % plochy. Výrazným pozitívom z hľadiska stupňa antropickej záťaže na prírodné prostredie je nízke zastúpenie zastavaných plôch a ostatných plôch súhrnne zaberajúcich 4,97 % plochy. Zastúpenie ostatných krajinných prvkov (záhrady a ovocné sady, vodné plochy) je plošne iba málo významné.

2.6.8 RELIÉF

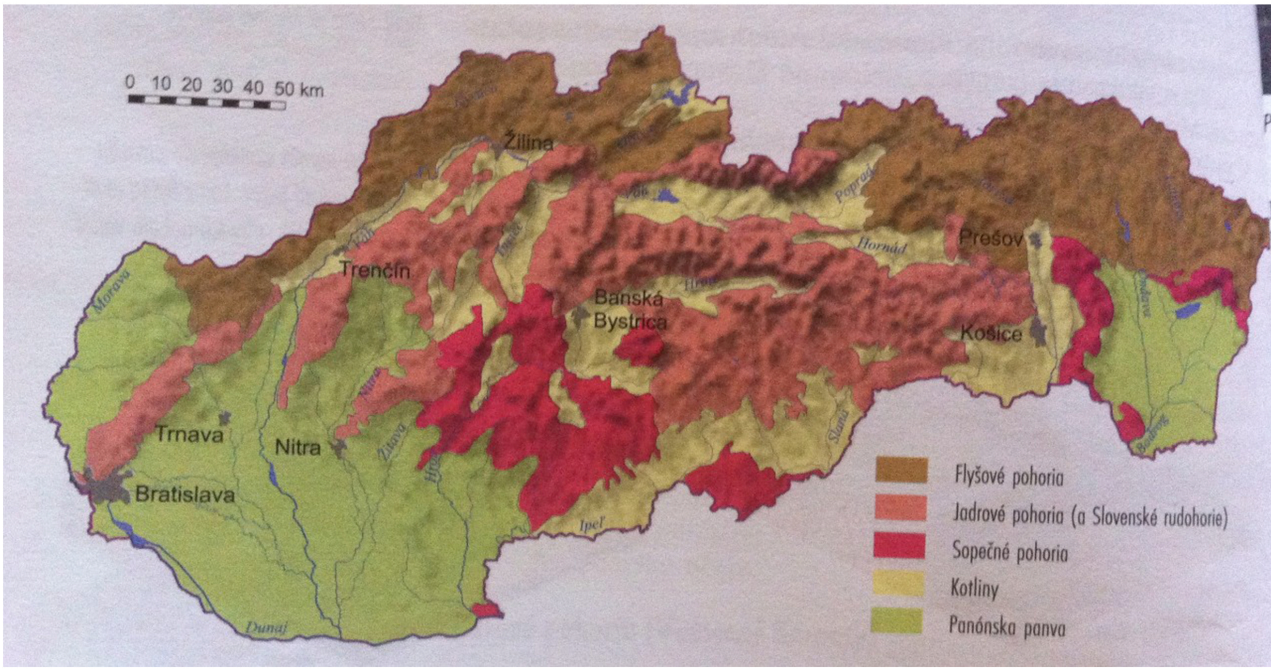
Severná časť katastra obce leží na rovinatom až pahorkatinovom reliéfe Hornádskej kotliny. Vlastné zastavané územie obce Hrabušice leží prevažne v nadmorskej výške medzi 540 - 550 m n. m., okolitý zvlnený reliéf severne od zastavaného územia obce dosahuje najvyšší bod na kóte Hora (624,8 m n. m.), v južnej časti katastrálneho územia sa postupne dvíha severná časť morfologického celku Slovenský raj, kde hrebene dosahujú nadmorskú výšku od cca 650 do 1000 m n. m. (kóta 1 033,2 m n. m. v oblasti Malá poľana v juhovýchodnej časti katastra).

Mapa reliéfu SR

Zdroj: http://www.herber.webz.cz/www_slovakia/geomorfologie.html

Mapa digitálneho modelu reliéfu SR

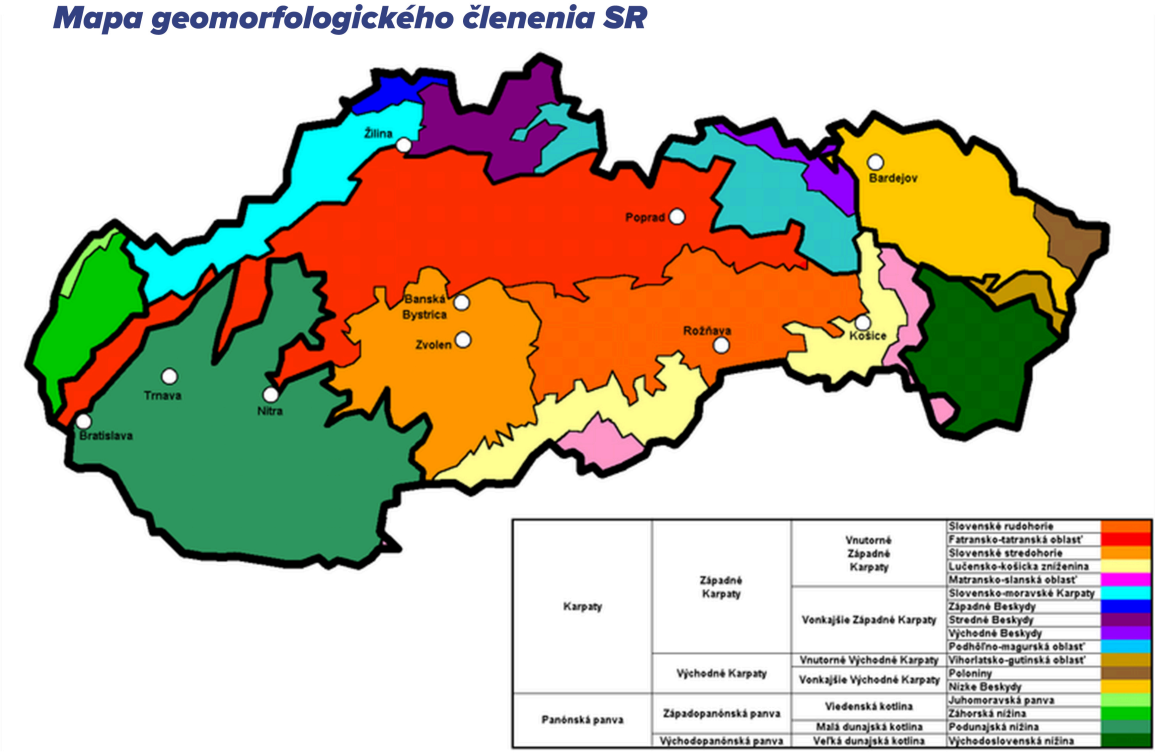

Zdroj: http://geografiapreziakov.webnode.sk/a9-rocnik/poznamky/povrch-slovenska/

2.6.9 GEOMORFOLOGICKÉ ČLENENIE

Geomorfologické členenie povrchu Zeme je systematické a hierarchické usporiadanie geomorfologických celkov (pohoria, vrchoviny, nížiny) na základe ich geomorfologickej príbuznosti a blízkosti. Je to druh fyzicko-geografického členenia povrchu Zeme. Vodidlom pri zoskupovaní príbuzných celkov je do značnej miery spoločná geologická minulosť, no prihliada sa aj ku geografickým faktorom.

Mapa geomorfologického členenia SR

Zdroj: https://sk.wikipedia.org/wiki/Geomorfologick%C3%A9_%C4%8Dlenenie_Slovenska#/media/File:Geomorphologische_Einteilung_der_Slowakei.png

Z hľadiska morfologických typov reliéfu, v severnej časti katastrálneho územia je mapovaná mierne členitá pahorkatina, južná polovica katastrálneho územia v oblasti Slovenského raja má mapovaný vrchovinový reliéf (veľmi silne členitá vrchovina), najvyššie časti sú vyčlenené ako veľmi silne členitá nižšia hornatina.

2.6.10 GEOLOGICKÉ PODLOŽIE

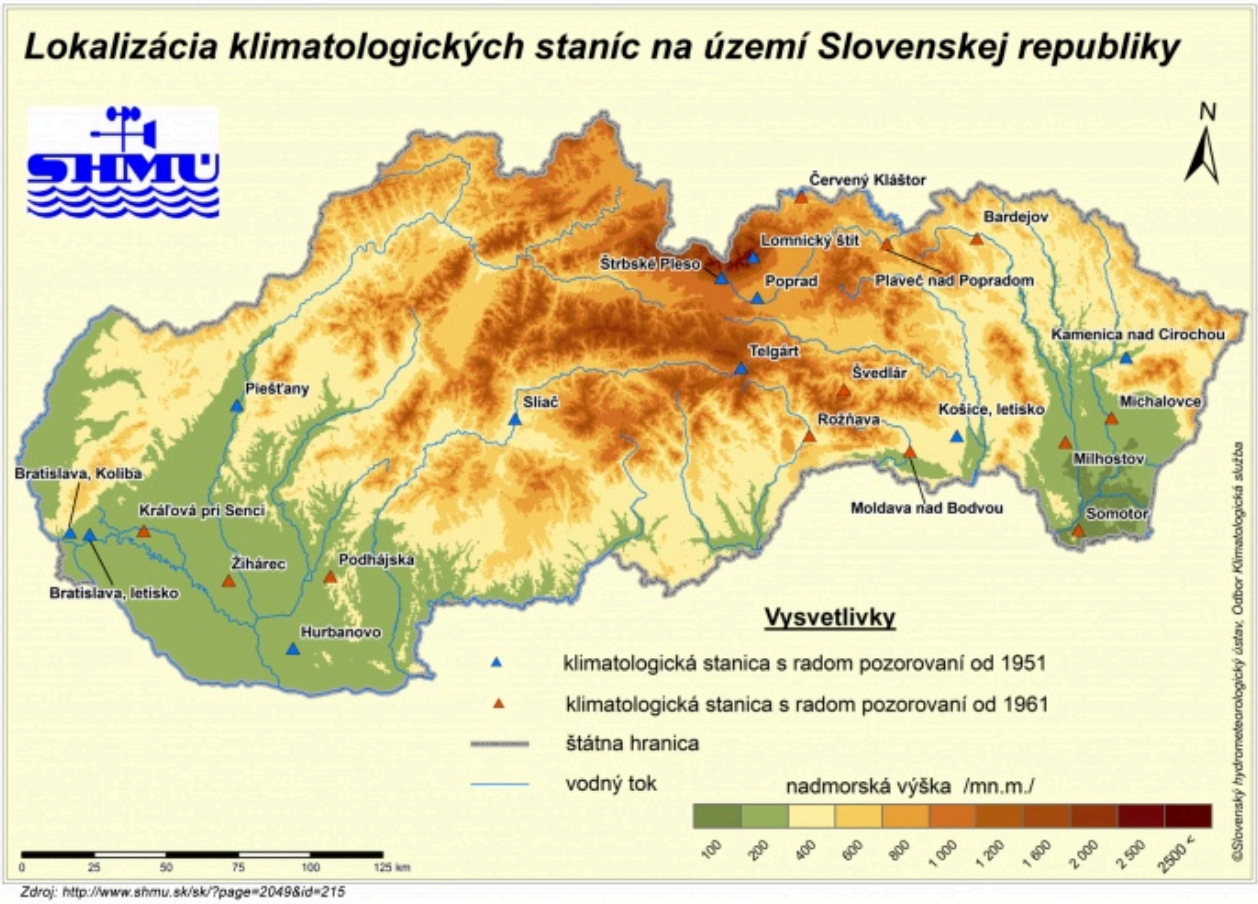
Katastrálne územie obce Hrabušice je rozdelené do dvoch vekovo i horninovým zložením rozdielnych geologických útvarov. V severnej časti (oblasť Hornádskej kotliny) sa vyskytujú horniny vrchnej kriedy a paleogénu vnútorných Karpát (pieskovce, vápnité ílovce – flyš; hutianske a zuberské súvrstvie). V páse na kontakte s karbonátmi Slovenského raja sa tiahne úzky pruh borovského súvrstvia (zlepence, pieskovce, vápence, brekcie). Vlastné územie Slovenského raja v katastri obce Hrabušice je budované prevažne mezozoikom vnútorných Karpát, ktoré v riešenom území zastupujú vápence (gutensteinské, steinalmské, wettersteinské, lokálne

schreyeralmské, reiflinské) a dolomity (vek anis – karn) a tiež tmavosivé vápence (gutensteinské) a dolomity (wettersteinské, hlavné), ktoré majú datovaný vek stredný – vrchný trias.

2.6.11 KLIMATICKÉ PODMIENKY

Z hľadiska klimatického členenia zaraďujeme severnú, nižšie položenú časť katastrálneho územia obce Hrabušice a nižšie položených častí Hornádskej kotliny do klimatickej oblasti mierne teplej, do klimatického okrsku mierne teplého, mierne vlhkého, so studenou zimou, dolinového/ kotlinového. Okolité podhorské a horské časti územia (najmä Slovenského raja) už spadajú do klimatickej oblasti chladnej, klimatického okrsku mierne chladného.

Priemerná ročná teplota dosahuje len 6°C. Ročný úhrn zrážok je 700 mm.

Zdroj: http://www.shmu.sk/sk/?page=2049&id=215

2.6.12 RASTLINSTVO

Rastlinstvo na katastrálnom území obce, hlavne oblasti Slovenského raja patrí do západokarpatskej kveteny. Teplotné inverzie umožňujú výskyt horských druhov rastlín na

nízkopoložených stanovištiach, ale aj vo výške okolo 450 m. Typickým príkladom je Kortúza Matthiolova, ktorá zvyčajne rastie v ďaleko vyšších nadmorských výškach ako tu. Vyslnené južné svahy vápencových zápolí Národného parku vo väčších výškach sú domovom teplomilných rastlín, ktoré normálne rastú na nižšie situovaných miestach. Typickou rastlinou je Poniklec slovenský, ktorý sa dostal do znaku Slovenského raja. Na území Národného parku Slovenský raj je evidovaných viac než 900 druhov vyšších rastlín, z ktorých je 35 druhov plne chránených.

Môžeme tu nájsť tieto rastliny - jazyčník sibírsky, kosatec bezlistý uhorský, lykovec voňavý, plesnivec alpínsky, najväčšiu slovenskú orchideu črievičník papučkový, pichliač močiarny, margaréta biela, šafrán Heuffelov, mak vlčí, kruštík močiarny, veternica hájna, vstavač počerný, žltohlav najvyšší, prvosienka holá, snežienka jarná, konvalinka voňavá, orlíček obyčajný, zvonček jarný, poniklec otvorený, soldanelka karpatská, čistec močiarny, deväťsil hybridný, šalvia lúčna, fialka voňavá, a iné.

Poniklec slovenský na obrázku.

2.6.13 ŽIVOČÍŠSTVO

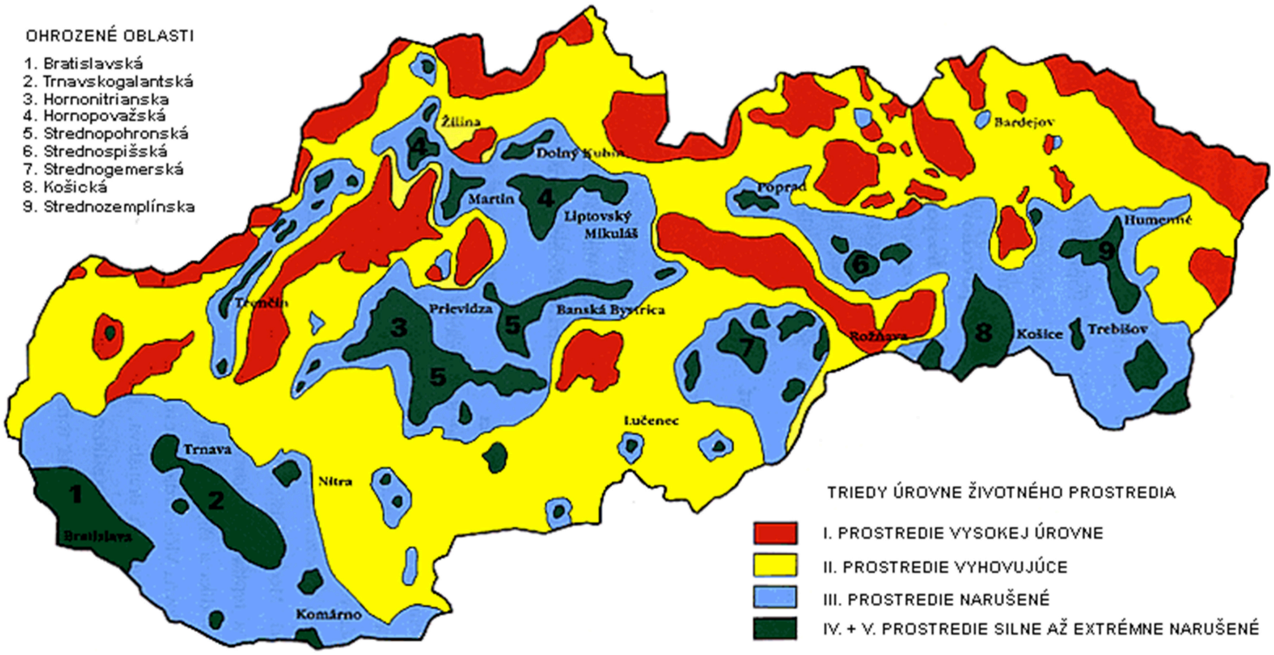
V Slovenskom raji bolo zatiaľ zistených viac ako 4000 druhov bezstavovcov a 200 druhov

stavovcov, z ktorých je 130 druhov chránených a 65 je ohrozených. Vyskytujú sa tu medveď hnedý, rys ostrovid, vlk dravý aj mačka divá. Taktiež tu možno stretnúť kamzíka vrchovského alpského, ktorý bol na územie Národného parku Slovenský raj vypustený ešte v roku 1963. Skalntaté bralá sú domovom ohrozených druhov vtákov - orla skalného a orka krikľavého. Veľmi vzácnym je hlucháň obyčajný, ktorý je ohrozeným druhom. V jaskyniach bývajú netopiere - k ohrozeným patrí netopier fúzatý a netopier riasnatý. Vo vodách sú tu vydra riečna a obojživelník mlok karpatský. Z viac ako 2000 druhov motýľov je chránených 30 druhov vrátane najväčšieho denného motýľa jasoňa červenookého. Pre zachovanie chránených a ohrozených druhov boli na území Slovenského raja vytvorené tzv. zóny ticha - miesta neprístupné turistom.

2.6.14 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Katastrálne územie obce Hrabušice leží v juhozápadnej časti Hornádskej kotliny na jednom zo severných vstupov do Slovenského raja, ktorý ako zalesnená krajina zaberá takmer dve tretiny jej katastrálneho územia v južnej a juhozápadnej časti. Podľa environmentálnej regionalizácie SR možno hodnotiť ako prostredie vyhovujúce (2. stupeň) a prostredie vysokej úrovne (1. stupeň). Obec sa taktiež stará o pravidelný vývoz a separáciu odpadu.

Mapa úrovni životného prostredia jednotlivých oblastí SR

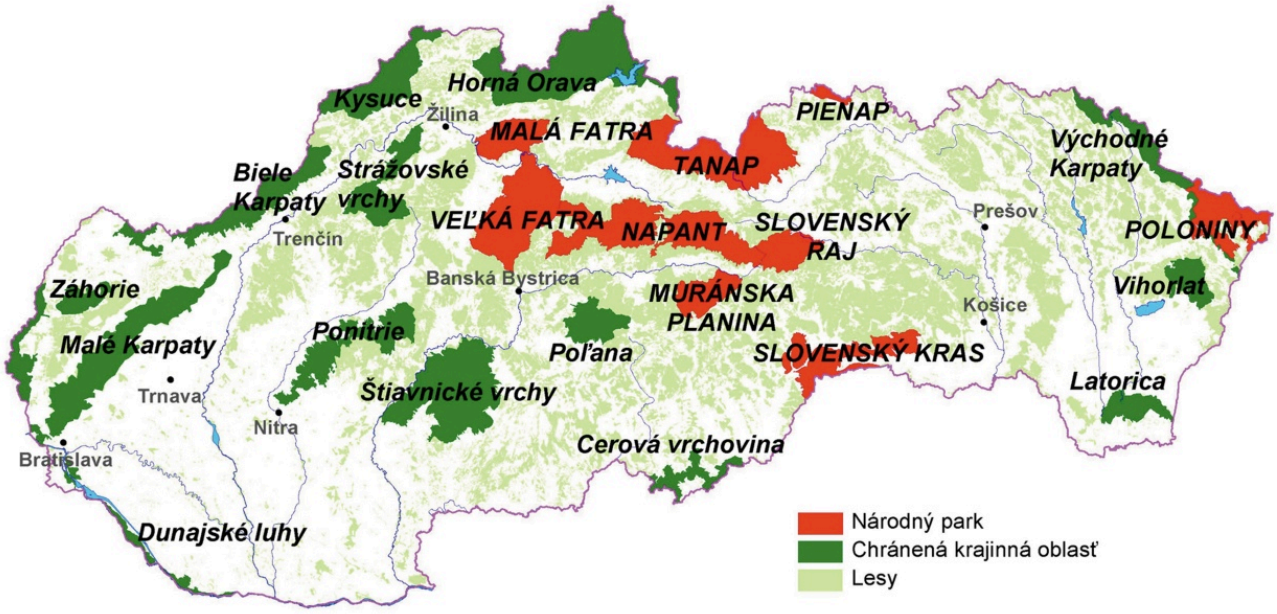

Zdroj: http://www.sazp.sk/slovak/periodika/sprava/SPRAVA95/STAV/enstav_m1.html

2.6.15 OCHRANA PRÍRODY A KRAJINY

V rámci ochrany prírody a krajiny je potrebné dbať predovšetkým na ochranu 3 základných zložiek: vody, ovzdušia a samotnej prírody a krajiny. Starostlivosť o vodu je vymedzená v zákone č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene a doplnení v znení neskorších predpisov. Tento zákon vytvára podmienky na všestrannú ochranu povrchových a podzemných vôd, vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých krajinných ekosystémov, na zlepšenie stavu povrchových vôd a na ich účelné a hospodárne využívanie. Na ochranu ovzdušia slúži zákon č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov o ochrane ovzdušia, ktorý upravuje práva a povinnosti právnických a fyzických osôb pri ochrane ovzdušia pred vnášaním znečisťujúcich látok ľudskou činnosťou a spôsobom obmedzenia následkov znečisťovania. Základným právnym predpisom na ochranu prírody je zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Mapa národných parkov a chránených krajinných oblastí SR

Zdroj: https://www.google.sk/search?q=mapa+reliefu+SR&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwjgyoTFnL7NAhUsEJoKHUBZAHIQ_AUICCgB&biw=1366&bih=643#imgrc=LWTv7wZKkxZW1M%3A

V zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov platí v katastrálnom území obce Hrabušice 1. až 5. stupeň ochrany, pričom sa priamo v takto vymedzenom území nachádzajú aj vyhlásené osobitne chránené územia veľkoplošné a maloplošné národného významu a európskeho významu sústavy NATURA 2000.

Veľkoplošné územie - Národný park Slovenský raj sa rozprestiera v severovýchodnej časti Slovenského rudohoria. Na prírodné hodnoty a krásy mimoriadne bohaté svojrázne územie s komplexom ihličnatých a listnatých lesov sa nachádza na pôvodne súvislej, eróziou rozbrázdenej plošine. Medzi typické fenomény krajiny patria náhorné planiny, hlboké kaňony, rokliny, vodopády, povrchové krasové javy a atraktívne podzemné priestory s kvapľovou a ľadovou výzdobou. Najvyšším bodom národného parku je Predná hoľa (1545 m n. m.). Najznámejšími roklinami sú Suchá Belá, Piecky, Sokol a Kyseľ s početnými vodopádmi. Nachádza sa tu takmer 200 jaskýň a priepastí, z ktorých je sprístupnená len Dobšinská ľadová jaskyňa. Prevažnú väčšinu územia pokrývajú lesy s prevládajúcimi vápencovými bučinami, ale aj pozmenenými smrečinami.

Maloplošné chránené územia:

- Kyseľ - kategória NPR s 5. stupňom ochrany
- Piecky - kategória NPR s 5. stupňom ochrany
- Prielom Hornádu - kategória NPR s 5. stupňom ochrany
- Sokol - kategória NPR s 5. stupňom ochrany
- Suchá Belá - kategória NPR s 5. stupňom ochrany
- Tri kopce - kategória NPR s 5. stupňom ochrany

Chránené vtáčie územie Slovenský raj bolo vyhlásené vyhláškou MŽP SR č. 3/2011 Z. z. zo dňa 22.decembra 2010, ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáčie územie (CHVÚ) Slovenský raj na účel zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov bociana čierneho, ďatľa čierneho, ďatľa trojprstého, jariabka hôrneho, kuvika vrabčieho, orla krikľavého, orla skalného, sokola sťahovavého, sovy dlhochvostej, tetrova hlucháňa, tetrova hoľniaka, včelára lesného, výra skalného a žlny sivej a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.

2.6.16 LIMITY VYUŽITIA ÚZEMIA A POTENCIÁLNE ROZVOJOVÉ PLOCHY

Limity využitia územia vyplývajú zo záväznej časti územného plánu obce Hrabušice. Z pohľadu prírodno-environmentálnej analýzy ide o územia, ktoré sú definované v zmysle zákona o ochrane prírody a krajiny č. 543/2002 a vyhláškou Ministerstva ŽP SR č. 24/2003, ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny. Potenciálne rozvojové plochy sú územia, ktoré je možné využiť na rozvoj takých činností, ktoré sú v súlade so zákonom o ochrane prírody a krajiny a nenarušia ráz a charakter obce.

2.6.17 ZHRNUTIE PRÍRODNO-ENVIRONMENTÁLNEJ ANALÝZY

V obci Hrabušice, ani v jeho okolí, sa nenachádza žiadny zdroj znečisťovania ovzdušia. Katastrálnym územím obce Hrabušice preteká rieka Hornád, ktorá pramení na východnom svahu Kráľovej hole a preteká Slovenským rajom, Hornádskou kotlinou, Čiernou horou a Košickou kotlinou. Medzi väčšie prítoky Hornádu patrí v katastri obce Hrabušice Hrabušický potok. Na území obce ani v jej blízkom okolí nebol identifikovaný žiadny faktor, ktorý

by spôsoboval nadmerný hluk. Za jediný zdroj hluku, ktorý je ale v norme, je možné považovať automobilovú dopravu na komunikáciách.

Obec zabezpečuje vývoz (prostredníctvom spoločnosti Brantner Nova) tuhého komunálneho odpadu vznikajúceho na území obce z domácností. Od roku 2019 prevádzkuje aj Zberný dvor, ktorý slúži na bezplatné uloženie separovaných zložiek odpadu. Obec má aj drtič na drevnú štiepku. Podľa environmentálnej regionalizácie SR možno hodnotiť katastrálne územie obce ako prostredie vyhovujúce (2. stupeň) a prostredie vysokej úrovne (1. stupeň).

Typickou rastlinou v tejto lokalite je Poniklec slovenský, ktorý sa dostal aj do znaku Slovenského raja. Na území Národného parku Slovenský raj je evidovaných viac než 900 druhov vyšších rastlín, z ktorých je 35 druhov plne chránených. V Slovenskom raji bolo zistených viac ako 4000 druhov bezstavovcov a 200 druhov stavovcov, z ktorých je 130 druhov chránených a 65 je ohrozených. Vyskytujú sa tu medveď hnedý, rys ostrovid, vlk dravý, mačka divá a kamzík vrchovský alpský.

V zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov platí v katastrálnom území obce Hrabušice 1. až 5. stupeň ochrany, pričom sa priamo v takto vymedzenom území nachádzajú aj vyhlásené osobitne chránené územia veľkoplošné a maloplošné národného významu a európskeho významu sústavy NATURA 2000.

2.7 ZHODNOTENIE PRIESKUMOV VEREJNEJ MIENKY

Zhodnotenie prieskumu verejnej mienky medzi obyvateľmi obce je samostatnou prílohou k dokumentu.

2.8 SWOT ANALÝZA

SWOT analýza je základným analytickým nástrojom, ktorý slúži na zhodnotenie súčasného stavu riešeného územia.

2.8.1 CELKOVÁ SWOT ANALÝZA

Výsledná SWOT analýza	
Silné stránky	**Slabé stránky**

» Kvalitné životné prostredie	9	» Nedostatok pracovných príležitostí	8
» Jedinečné turisticko-rekreačné stredisko	8	» Nevybudovaná dažďová kanalizácia	6
» Priateľský obyvatelia s dobrými susedskými vzťahmi	6	» Nefunkčné lyžiarske stredisko Zelená hora	8
» Záujem obyvateľov o tradície a kultúrno spoločenské spolunažívanie	7	» Vytváranie nelegálnych čiernych skládok odpadu	7
» Podmienky pre športovanie všetkých vekových skupín	6	» Vyšší počet príslušníkov marginalizovaných rómskych komunít odkázaných na sociálnu pomoc	8
» Značené turistické chodníky a cyklotrasy v katastrálnom území	7	» Dlhodobo chýbajúce nájomné byty	7
» Národný park Slovenský raj	9	» Nedostatok pracovných príležitostí	8
» Zaujímavé turistické rokliny s prechodom po rebríkoch	7	» Nevybudovaná dažďová kanalizácia	6
» Kvalitné životné prostredie	9	» Nefunkčné lyžiarske stredisko Zelená hora	8
» Jedinečné turisticko-rekreačné stredisko	8	» Vytváranie nelegálnych čiernych skládok odpadu	7
» Priateľský obyvatelia s dobrými susedskými vzťahmi	6	» Vyšší počet príslušníkov marginalizovaných rómskych komunít odkázaných na sociálnu pomoc	8
» Záujem obyvateľov o tradície a kultúrno spoločenské spolunažívanie	7	» Dlhodobo chýbajúce nájomné byty	7
» Podmienky pre športovanie všetkých vekových skupín	6		

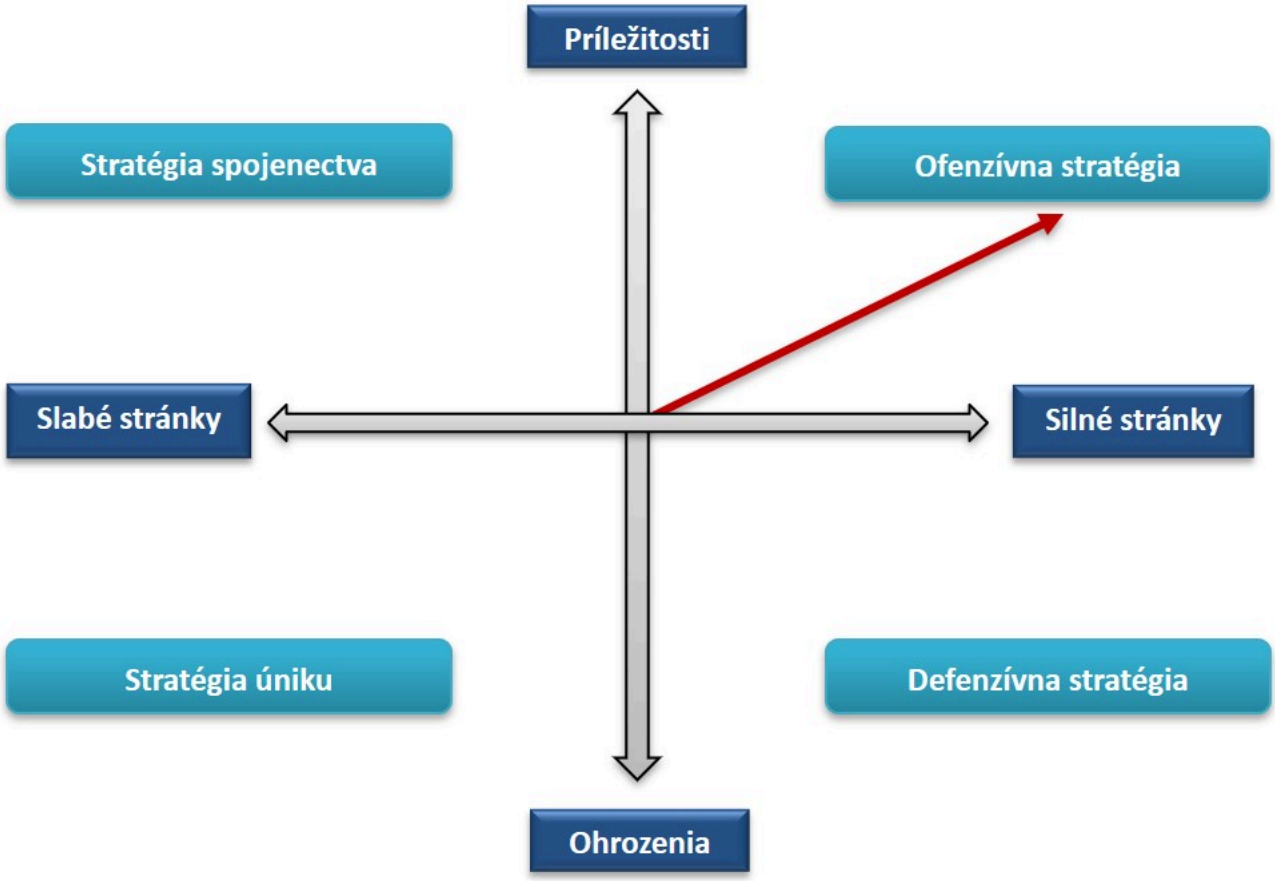
» Značené turistické chodníky a cyklotrasy v katastrálnom území	7		
» Národný park Slovenský raj	9		
» Zaujímavé turistické rokliny s prechodom po rebríkoch	7		
Príležitosti		**Ohrozenia**	
» Rekonštrukcia a prístavba obecnej budovy ZŠ s materskou školou	8	» Technický stav Obecných budov	6
» Využitie neobývaných domov na chalupárčenie	6	» Stále väčšia konkurecia v cestovnom ruchu v Národnom parku Slovenský raj	7
» Aktívnejšia spolupráca obce s podnikateľskými subjektami pre zvýšenie návštevníkov	7	» Nekoordinované zámery súkromných investícií na úkor životného prostredia	7
» Založenie a riadenie Obecného sociálneho podniku	8	» Odchod/odsťahovanie mladých ľudí s vyšším vzdelaním za prácou	8
» Vyčlenenie nových zón s predpripravenou infraštruktúrou pre záujemcov o IBV	6	» Vysoká nezamestnanosť súvisiaca s nízkou úrovňou vzdelania	6
» Vybudovanie Obecných nájomných bytových domov	7	» Stále rastúci podiel obyvateľov bez pracovných návykov odkázaných na sociálnu pomoc	8
» Vybudovanie a prevádzkovanie Obecného komunitného centra	8	» Technický stav Obecných budov	6
» Rekonštrukcia a prístavba obecnej budovy ZŠ s materskou školou	8	» Stále väčšia konkurecia v cestovnom ruchu v Národnom parku Slovenský raj	7

» Využitie neobývaných domov na chalupárčenie	6	» Nekoordinované zámery súkromných investícií na úkor životného prostredia	7
» Aktívnejšia spolupráca obce s podnikateľskými subjektami pre zvýšenie návštevníkov	7	» Odchod/odsťahovanie mladých ľudí s vyšším vzdelaním za prácou	8
» Založenie a riadenie Obecného sociálneho podniku	8	» Vysoká nezamestnanosť súvisiaca s nízkou úrovňou vzdelania	6
» Vyčlenenie nových zón s predpripravenou infraštruktúrou pre záujemcov o IBV	6	» Stále rastúci podiel obyvateľov bez pracovných návykov odkázaných na sociálnu pomoc	8
» Vybudovanie Obecných nájomných bytových domov	7		
» Vybudovanie a prevádzkovanie Obecného komunitného centra	8		

2.8.0.1 TYP VÝSLEDNEJ STRATÉGIE

Na základe hodnôt z tejto tabuľky bolo možné určiť typ výslednej stratégie. Zatiaľ čo rozdiel silných a slabých stránok vyšiel 118 - 88 = **30**, rozdiel príležitostí a ohrození bol 100 - 84 = **16**, čo spoločne udáva ofenzívny typ stratégie.

Ide o najatraktívnejší strategický variant. Môže si ho zvoliť také riešené územie, v ktorom prevažujú silné stránky nad slabými a príležitosti nad hrozbami. Vzhľadom na výraznú prevahu silných stránok je obec schopná využiť všetky ponúkajúce sa príležitosti. Odporúča sa ofenzívna stratégia z pozície sily.

Príležitosti
Stratégia spojenectva
Ofenzívna stratégia
Slabé stránky
Silné stránky
Stratégia úniku
Defenzívna stratégia
Ohrozenia

2.9 MATICA VZÁJOMNÝCH VÄZIEB SWOT ANALÝZY

FORMULÁR Č. A 11 - MATICA VZÁJOMNÝCH VÄZIEB SWOT ANALÝZY

	1) Rekonštrukcia a prístavba obecnej budovy ZŠ s materskou školou	2) Využitie neobývaných domov na chalupárčenie	3) Aktívnejšia spolupráca obce s podnikateľskými subjektami pre zvýšenie návštevníkov	4) Založenie a riadenie Obecného sociálneho podniku	5) Vyčlenenie nových zón s predpripravenou infraštruktúrou pre záujemcov o IBV
A) Kvalitné životné prostredie		+ +	+		++
B) Jedinečné turisticko-rekreačné stredisko			+		
C) Priateľský obyvatelia s dobrými susedskými vzťahmi		++			+
D) Záujem obyvateľov o		+			+

	1) Rekonštrukcia a prístavba obecnej budovy ZŠ s materskou školou	2) Využitie neobývaných domov na chalupárčenie	3) Aktívnejšia spolupráca obce s podnikateľskými subjektami pre zvýšenie návštevníkov	4) Založenie a riadenie Obecného sociálneho podniku	5) Vyčlenenie nových zón s predpripravenou infraštruktúrou pre záujemcov o IBV
tradície a kultúrno spoločenské spolunažívanie					
E) Podmienky pre športovanie všetkých vekových skupín		+			+
F) Značené turistické chodníky a cyklotrasy v katastrálnom území		++	+		
G) Národný park Slovenský raj		++	++		+
H) Zaujímavé turistické		+	+		

	1) Rekonštrukcia a prístavba obecnej budovy ZŠ s materskou školou	2) Využitie neobývaných domov na chalupárčenie	3) Aktívnejšia spolupráca obce s podnikateľskými subjektami pre zvýšenie návštevníkov	4) Založenie a riadenie Obecného sociálneho podniku	5) Vyčlenenie nových zón s predpripravenou infraštruktúrou pre záujemcov o IBV
rokliny s prechodom po rebríkoch					

FORMULÁR Č. A 11 - MATICA VZÁJOMNÝCH VÄZIEB SWOT ANALÝZY

	6) Vybudovanie Obecných nájomných bytových domov	7) Vybudovanie a prevádzkovanie Obecného komunitného centra	8) Rekonštrukcia a prístavba obecnej budovy ZŠ s materskou školou	9) Využitie neobývaných domov na chalupárčenie	10) Aktívnejšia spolupráca obce s podnikateľskými subjektami pre zvýšenie návštevníkov
A) Kvalitné životné prostredie					+

	6) Vybudovanie Obecných nájomných bytových domov	7) Vybudovanie a prevádzkovanie Obecného komunitného centra	8) Rekonštrukcia a prístavba obecnej budovy ZŠ s materskou školou	9) Využitie neobývaných domov na chalupárčenie	10) Aktívnejšia spolupráca obce s podnikateľskými subjektami pre zvýšenie návštevníkov
B) Jedinečné turisticko-rekreačné stredisko				+	
C) Priateľský obyvatelia s dobrými susedskými vzťahmi	+			++	+
D) Záujem obyvateľov o tradície a kultúrno spoločenské spolunažívanie				+	+
E) Podmienky pre športovanie všetkých vekových skupín				+	

	6) Vybudovanie Obecných nájomných bytových domov	7) Vybudovanie a prevádzkovanie Obecného komunitného centra	8) Rekonštrukcia a prístavba obecnej budovy ZŠ s materskou školou	9) Využitie neobývaných domov na chalupárčenie	10) Aktívnejšia spolupráca obce s podnikateľskými subjektami pre zvýšenie návštevníkov
F) Značené turistické chodníky a cyklotrasy v katastrálnom území				+	++
G) Národný park Slovenský raj				+	+
H) Zaujímavé turistické rokliny s prechodom po rebríkoch					++

FORMULÁR Č. A 11 - MATICA VZÁJOMNÝCH VÄZIEB SWOT ANALÝZY

	11) Založenie a riadenie Obecného sociálneho podniku	12) Vyčlenenie nových zón s predpripravenou infraštruktúrou pre záujemcov o IBV	13) Vybudovanie Obecných nájomných bytových domov	14) Vybudovanie a prevádzkovanie Obecného komunitného centra
A) Kvalitné životné prostredie		++	+	
B) Jedinečné turisticko-rekreačné stredisko		+		
C) Priateľský obyvatelia s dobrými susedskými vzťahmi		+	+	
D) Záujem obyvateľov o tradície a kultúrno spoločenské spolunažívanie		+	+	
E) Podmienky pre športovanie všetkých vekových skupín		+		

	11) Založenie a riadenie Obecného sociálneho podniku	12) Vyčlenenie nových zón s predpripravenou infraštruktúrou pre záujemcov o IBV	13) Vybudovanie Obecných nájomných bytových domov	14) Vybudovanie a prevádzkovanie Obecného komunitného centra
F) Značené turistické chodníky a cyklotrasy v katastrálnom území		+		
G) Národný park Slovenský raj		+		
H) Zaujímavé turistické rokliny s prechodom po rebríkoch		+		

STRATEGICKÁ ČASŤ

Strategická časť obsahuje stratégiu rozvoja riešeného územia pri zohľadnení jeho vnútorných špecifík. Určuje hlavné ciele a priority rozvoja územia pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja. Po zhodnotení pripravenosti projektových zámerov sa navrhuje celá štruktúra jednotlivých cieľov, priorít, opatrení a aktivít, ktoré je potrebné postupne naplniť.

3.1 OPIS ROZVOJOVEJ STRATÉGIE

V rámci rozvojovej stratégie bola vyhotovená hierachicky usporiadaná štruktúra cieľov, priorít, opatrení a aktivít. V nadväznosti na ciele boli definované priority a opatrenia, ktoré ich bližšie špecifikujú. Najdôležitejšou časťou sú aktivity, teda konkrétne projektové zámery, realizáciou ktorých bude zároveň postupne naplnená vízia obce.

3.2 VÍZIA

„Obec aktívne podporujúca rozvoj podnikania, bezpečná, zveľaďujúca kultúrne a prírodné dedičstvo, s infraštruktúrou pre kvalitné bývanie aj aktívny relax“

3.3 HIERARCHICKÁ ŠTRUKTÚRA

Ukazovateľ výstupu Projektový zámer Príprava projektu Akčný plán
Monitorovanie Finančný rámec Hodnotiace kritérium
Výnosovo-nákladová analýza Mapa aktivít

CIEĽ 1: HOSPODÁRSTVO

Priorita 1.1: Cestovný ruch

Opatrenie 1.1.1: Turizmus

Aktivita 1.1.1.1: Podporovať vznik a prevádzku turistickej infraštruktúry pre poskytovanie komplexných služieb

Aktivita 1.1.1.2: Vytvorenie a správa turistických a náučných chodníkov v obci a jej okolí

Aktivita 1.1.1.3: Vytvoriť zázemie a podmienky pre rozvoj agroturistiky

Aktivita 1.1.1.4: Aktívne zapájanie sa do projektov a komunikácie za účelom spolupráce všetkých subjektov oblasti Slovenský raj a okolie v cestovnom ruchu

Aktivita 1.1.1.5: Vytvárať nové komplexné produkty CR využívajúc prírodné danosti a históriu územia

Priorita 1.2: Podnikanie

Opatrenie 1.2.1: Podmienky pre obchodovanie

Aktivita 1.2.1.1: Podpora konania trhov v obci

CIEĽ 2: SOCIÁLNA OBLASŤ A KVALITA ŽIVOTA

Priorita 2.1: Vzdelávanie

Opatrenie 2.1.1: Základná škola s materskou školou

Aktivita 2.1.1.1: Rekonštrukcia objektov Základnej školy s materskou školou

Aktivita 2.1.1.2: Podpora vytvárania miest pre asistentov učiteľa a ich činností v MŠ a ZŠ

Aktivita 2.1.1.3: Odstavné plochy, parkoviská v areáli ZŠ

Aktivita 2.1.1.4: Vytvorenie a vybudovanie oddychových zón v areáli Základnej školy s materskou školou

Priorita 2.2: Infraštruktúra

Opatrenie 2.2.1: Podmienky pre bývanie

Aktivita 2.2.1.1: Rekonštrukcia kanalizačného a vodovodného potrubia

Aktivita 2.2.1.2: Obnova miestnych komunikácii

Aktivita 2.2.1.3: Rekonštrukcia obecného rozhlasu

Priorita 2.3: Aktívny oddych a šport

Opatrenie 2.3.1: Podmienky pre športovanie

Aktivita 2.3.1.1: Podpora zimných športov a investície do infraštruktúry pre zimné športy v obci

Aktivita 2.3.1.2: Vybudovanie cyklotrasy vedúcej cez katastrálne územie obce

Aktivita 2.3.1.3: Využiť areál Základnej školy s materskou školou na výstavbu športovísk pre deti a mládež

Priorita 2.4: Sociálne služby

Opatrenie 2.4.1: Nezamestnanosť

Aktivita 2.4.1.1: Založenie Obecného sociálneho podniku

Opatrenie 2.4.2: Obecné služby

Aktivita 2.4.2.1: Polyfunkčné využitie areálu bývalej MŠ a okolia

Aktivita 2.4.2.2: Zabezpečenie prevádzky verejnej Wi-Fi siete v centre obce

Aktivita 2.4.2.3: Výstavba nájomných bytov nízkeho štandardu

Aktivita 2.4.2.4: Zabezpečenie pozemkov, infraštruktúry a sietí pre možnosti IBV v určených lokalitách

Aktivita 2.4.2.5: Výstavba nových obecných nájomných bytových domov I. a II. kategórie

Aktivita 2.4.2.6: Spracovanie Plánu rozvoja komunitných služieb

Aktivita 2.4.2.7: Zriadenie zariadenia pre seniorov (denný stacionár)

Aktivita 2.4.2.8: Zabezpečenie bezbariérového pohybu a prístupu do verejných budov v obci

Aktivita 2.4.2.9: Podpora záujmových združení zaoberajúcich sa prácou s telesne a duševne postihnutými osobami

Aktivita 2.4.2.10: Technické zázemie pre činnosť Dobrovoľného hasičského zboru Hrabušice

Aktivita 2.4.2.11: Zvyšovanie energetickej efektívnosti obecných budov a zariadení

Aktivita 2.4.2.12: Podporovať záujmové združenia poskytujúce neformálne vzdelávanie

Opatrenie 2.4.3: Zdravotníctvo

Aktivita 2.4.3.1: Dokončiť rekonštrukciu budovy zdravotného strediska

CIEĽ 3: ENVIROMENTALISTIKA

Priorita 3.1: Životné prostredie

Opatrenie 3.1.1: Ochrana prírody

Aktivita 3.1.1.1: Osveta v problematike životného prostredia

Aktivita 3.1.1.2: Revitalizácia verejných priestranstiev, budovanie oddychových zón a obnova

verejnej zelene

Aktivita 3.1.1.3: Podpora a realizácia osvety a propagácie vhodnosti separovania a recyklácie odpadov vo všetkých kategóriách obyvateľstva

PROGRAMOVÁ ČASŤ

Programová (plánovacia) časť obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít, potrebných na zabezpečenie realizácie PHRSR. Obsahuje podrobnejšie rozpracovanie cieľov minimálne na úroveň opatrení a aktivít, ktoré sú tvorené vecne príbuznými skupinami projektov.

FORMULÁR Č. P 1 - PREHĽAD OPATRENÍ, PROJEKTOV A AKTIVÍT PODĽA OBLASTÍ

Opatrenie	Projekt/Aktivita	Prioritná oblasť
1.1.1 Turizmus	1.1.1.1 Podporovať vznik a prevádzku turistickej infraštruktúry pre poskytovanie komplexných služieb	1.1 Cestovný ruch
	1.1.1.2 Vytvorenie a správa turistických a náučných chodníkov v obci a jej okolí	
	1.1.1.3 Vytvoriť zázemie a podmienky pre rozvoj agroturistiky	
	1.1.1.4 Aktívne zapájanie sa do projektov a komunikácie za účelom spolupráce všetkých subjektov oblasti Slovenský raj a okolie v cestovnom ruchu	
	1.1.1.5 Vytvárať nové komplexné produkty CR využívajúc prírodné danosti a históriu územia	
1.2.1 Podmienky pre obchodovanie	1.2.1.1 Podpora konania trhov v obci	1.2 Podnikanie
2.1.1 Základná škola s materskou školou	2.1.1.1 Rekonštrukcia objektov Základnej školy	2.1 Vzdelávanie

Opatrenie	Projekt/Aktivita	Prioritná oblasť
	s materskou školou	
	2.1.1.2 Podpora vytvárania miest pre asistentov učiteľa a ich činností v MŠ a ZŠ	
	2.1.1.3 Odstavné plochy, parkoviská v areáli ZŠ	
	2.1.1.4 Vytvorenie a vybudovanie oddychových zón v areáli Základnej školy s materskou školou	
2.2.1 Podmienky pre bývanie	2.2.1.1 Rekonštrukcia kanalizačného a vodovodného potrubia	2.2 Infraštruktúra
	2.2.1.2 Obnova miestnych komunikácii	
	2.2.1.3 Rekonštrukcia obecného rozhlasu	
2.3.1 Podmienky pre športovanie	2.3.1.1 Podpora zimných športov a investície do infraštruktúry pre zimné športy v obci	2.3 Aktívny oddych a šport
	2.3.1.2 Vybudovanie cyklotrasy vedúcej cez katastrálne územie obce	
	2.3.1.3 Využiť areál Základnej školy s materskou školou na výstavbu športovísk pre deti	

Opatrenie	Projekt/Aktivita	Prioritná oblasť
	a mládež	
2.4.1 Nezamestnanosť	2.4.1.1 Založenie Obecného sociálneho podniku	2.4 Sociálne služby
2.4.2 Obecné služby	2.4.2.1 Polyfunkčné využitie areálu bývalej MŠ a okolia	
	2.4.2.2 Zabezpečenie prevádzky verejnej Wi-Fi siete v centre obce	
	2.4.2.3 Výstavba nájomných bytov nízkeho štandardu	
	2.4.2.4 Zabezpečenie pozemkov, infraštruktúry a sietí pre možnosti IBV v určených lokalitách	
	2.4.2.5 Výstavba nových obecných nájomných bytových domov I. a II. kategórie	
	2.4.2.6 Spracovanie Plánu rozvoja komunitných služieb	
	2.4.2.7 Zriadenie zariadenia pre seniorov (denný stacionár)	
	2.4.2.8 Zabezpečenie bezbariérového pohybu a prístupu do verejných budov v obci	

Opatrenie	Projekt/Aktivita	Prioritná oblasť
	2.4.2.9 Podpora záujmových združení zaoberajúcich sa prácou s telesne a duševne postihnutými osobami	
	2.4.2.10 Technické zázemie pre činnosť Dobrovoľného hasičského zboru Hrabušice	
	2.4.2.11 Zvyšovanie energetickej efektívnosti obecných budov a zariadení	
	2.4.2.12 Podporovať záujmové združenia poskytujúce neformálne vzdelávanie	
2.4.3 Zdravotníctvo	2.4.3.1 Dokončiť rekonštrukciu budovy zdravotného strediska	
3.1.1 Ochrana prírody	3.1.1.1 Osveta v problematike životného prostredia	3.1 Životné prostredie
	3.1.1.2 Revitalizácia verejných priestranstiev, budovanie oddychových zón a obnova verejnej zelene	
	3.1.1.3 Podpora a realizácia osvety a propagácie vhodnosti separovania a	

Opatrenie	Projekt/Aktivita	Prioritná oblasť
	recyklácie odpadov vo všetkých kategóriách obyvateľstva	

4.1 DOPLŇUJÚCE ÚDAJE

FORMULÁR Č. P 2 - ZOZNAM UKAZOVATEĽOV CIEĽOV/PRIORITNÝCH OBLASTÍ

	Ukazovateľ	Definícia	Informačný zdroj/odkaz	Merná jednotka	Východiskový rok/hodnota	Cieľový rok/ hodnota
Prioritná oblasť 1: Cestovný ruch						
Opatrenie 1.1.1/Aktivita 1.1.1.1: Turizmus/Podporovať vznik a prevádzku turistickej infraštruktúry pre poskytovanie komplexných služieb						
Hlavné ukazovatele	Zvýšenie návštevnosti obce	Ukazovatele vplyvu		Počet	2024 0	2028 1
Opatrenie 1.1.1/Aktivita 1.1.1.2: Turizmus/Vytvorenie a správa turistických a náučných chodníkov v obci a jej okolí						
Hlavné ukazovatele	Náučné chodníky v obci	Ukazovatele vplyvu		Počet	2024 0	2028 2
Opatrenie 1.1.1/Aktivita 1.1.1.3: Turizmus/Vytvoriť zázemie a podmienky pre rozvoj agroturistiky						
Hlavné ukazovatele	Agroturistické centrum	Ukazovatele vplyvu		Počet	2025 0	2028 1
Opatrenie 1.1.1/Aktivita 1.1.1.4: Turizmus/Aktívne zapájanie sa do projektov a komunikácie za účelom spolupráce všetkých subjektov oblasti Slovenský raj a okolie v cestovnom ruchu						

	Ukazovateľ	Definícia	Informačný zdroj/odkaz	Merná jednotka	Východiskový rok/hodnota	Cieľový rok/hodnota
Hlavné ukazovatele	Spolupráca subjektov v cestovnom ruchu	Ukazovatele vplyvu		Počet	2024	2028
					0	10
Opatrenie 1.1.1/Aktivita 1.1.1.5: Turizmus/Vytvárať nové komplexné produkty CR využívajúc prírodné danosti a históriu územia						
Hlavné ukazovatele	Atraktívne produkty CR	Ukazovatele vplyvu		Počet	2024	2028
					0	3

▲ Návrat na hierarchickú štruktúru

	Ukazovateľ	Definícia	Informačný zdroj/odkaz	Merná jednotka	Východiskový rok/hodnota	Cieľový rok/hodnota
Prioritná oblasť 2: Podnikanie						
Opatrenie 1.2.1/Aktivita 1.2.1.1: Podmienky pre obchodovanie/Podpora konania trhov v obci						
Hlavné ukazovatele	Obchodné priestory	Ukazovatele vplyvu		Počet	2024	2028
					0	1

▲ Návrat na hierarchickú štruktúru

	Ukazovateľ	Definícia	Informačný zdroj/odkaz	Merná jednotka	Východiskový rok/hodnota	Cieľový rok/ hodnota
Prioritná oblasť 1: Vzdelávanie						
Opatrenie 2.1.1/Aktivita 2.1.1.1: Základná škola s materskou školou/Rekonštrukcia objektov Základnej školy s materskou školou						
Hlavné ukazovatele	Kvalita obecných budov	Ukazovatele vplyvu		Počet	2024	2025
					0	1
Opatrenie 2.1.1/Aktivita 2.1.1.2: Základná škola s materskou školou/Podpora vytvárania miest pre asistentov učiteľa a ich činností v MŠ a ZŠ						
Hlavné ukazovatele	Zvýšenie vzdelanostnej úrovne	Ukazovatele vplyvu		Počet	2024	2028
					2	5
Opatrenie 2.1.1/Aktivita 2.1.1.3: Základná škola s materskou školou/Odstavné plochy, parkoviská v areáli ZŠ						
Hlavné ukazovatele	Zvýšenie parkovacích plôch	Ukazovatele dopadu		Plocha v m2	2024	2025
					30	100
Opatrenie 2.1.1/Aktivita 2.1.1.4: Základná škola s materskou školou/Vytvorenie a vybudovanie oddychových zón v areáli Základnej školy s materskou školou						
Hlavné ukazovatele	Využitie voľnej plochy areálu ZŠ na bezpečný aktívny relax	Ukazovatele dopadu		Počet	2024	2024

	Ukazovateľ	Definícia	Informačný zdroj/odkaz	Merná jednotka	Východiskový rok/hodnota	Cieľový rok/hodnota
					0	1

▲ Návrat na hierarchickú štruktúru

	Ukazovateľ	Definícia	Informačný zdroj/odkaz	Merná jednotka	Východiskový rok/hodnota	Cieľový rok/hodnota
Prioritná oblasť 2: Infraštruktúra						
Opatrenie 2.2.1/Aktivita 2.2.1.1: Podmienky pre bývanie/Rekonštrukcia kanalizačného a vodovodného potrubia						
Hlavné ukazovatele	Kvalitná technická infraštruktúra	Ukazovatele vplyvu		Dĺžka v metroch	2025	2028
Opatrenie 2.2.1/Aktivita 2.2.1.2: Podmienky pre bývanie/Obnova miestnych komunikácii						
Hlavné ukazovatele	Opravené cesty	Ukazovatele dopadu		Počet metrov	2024	2028
Opatrenie 2.2.1/Aktivita 2.2.1.3: Podmienky pre bývanie/Rekonštrukcia obecného rozhlasu						
Hlavné ukazovatele	Moderný rozhlas	Ukazovatele vplyvu		Počet	2026	2027

Návrat na hierarchickú štruktúru

	Ukazovateľ	Definícia	Informačný zdroj/odkaz	Merná jednotka	Východiskový rok/hodnota	Cieľový rok/hodnota
Prioritná oblasť 3: Aktívny oddych a šport						
Opatrenie 2.3.1/Aktivita 2.3.1.1: Podmienky pre športovanie/Podpora zimných športov a investície do infraštruktúry pre zimné športy v obci						
Hlavné ukazovatele	Podmienky na športovanie v zime	Ukazovatele vplyvu		Počet	2026 0	2028 3
Opatrenie 2.3.1/Aktivita 2.3.1.2: Podmienky pre športovanie/Vybudovanie cyklotrasy vedúcej cez katastrálne územie obce						
Hlavné ukazovatele	Cyklistický chodník	Ukazovatele dopadu		Počet	2024 0	2024 1
Opatrenie 2.3.1/Aktivita 2.3.1.3: Podmienky pre športovanie/Využiť areál Základnej školy s materskou školou na výstavbu športovísk pre deti a mládež						
Hlavné ukazovatele	Športovisko	Ukazovatele vplyvu		Počet	2025 0	2026 1

Návrat na hierarchickú štruktúru

	Ukazovateľ	Definícia	Informačný zdroj/odkaz	Merná jednotka	Východiskový rok/hodnota	Cieľový rok/hodnota
Prioritná oblasť 4: Sociálne služby						
Opatrenie 2.4.1/Aktivita 2.4.1.1: Nezamestnanosť/Založenie Obecného sociálneho podniku						
Hlavné ukazovatele	Obecný sociálny podnik	Ukazovatele dopadu		Počet	2024 0	2024 1

▲ Návrat na hierarchickú štruktúru

	Ukazovateľ	Definícia	Informačný zdroj/odkaz	Merná jednotka	Východiskový rok/hodnota	Cieľový rok/hodnota
Prioritná oblasť 4: Sociálne služby						
Opatrenie 2.4.2/Aktivita 2.4.2.1: Obecné služby/Polyfunkčné využitie areálu bývalej MŠ a okolia						
Hlavné ukazovatele	Poskytovanie komunitných služieb	Ukazovatele vplyvu		Počet	2025 0	2027 1
Opatrenie 2.4.2/Aktivita 2.4.2.2: Obecné služby/Zabezpečenie prevádzky verejnej Wi-Fi siete v centre obce						
Hlavné ukazovatele	Podpora kvality života v obci	Ukazovatele vplyvu		Počet	2024 0	2024 1

	Ukazovateľ	Definícia	Informačný zdroj/odkaz	Merná jednotka	Východiskový rok/hodnota	Cieľový rok/hodnota
Opatrenie 2.4.2/Aktivita 2.4.2.3: Obecné služby/Výstavba nájomných bytov nízkeho štandardu						
Hlavné ukazovatele	Podpora sociálnych rodín	Ukazovatele dopadu		Počet	2025 0	2028 6
Opatrenie 2.4.2/Aktivita 2.4.2.4: Obecné služby/Zabezpečenie pozemkov, infraštruktúry a sietí pre možnosti IBV v určených lokalitách						
Hlavné ukazovatele	Ponuka voľných stavebných pozemkov	Ukazovatele vplyvu		Počet	2024 0	2028 20
Opatrenie 2.4.2/Aktivita 2.4.2.5: Obecné služby/Výstavba nových obecných nájomných bytových domov I. a II. kategórie						
Hlavné ukazovatele	Nájomné byty	Ukazovatele vplyvu		Počet	2025 0	2028 6
Opatrenie 2.4.2/Aktivita 2.4.2.6: Obecné služby/Spracovanie Plánu rozvoja komunitných služieb						
Hlavné ukazovatele	Plán poskytovania komunitných služieb	Ukazovatele vplyvu		Počet	2024 0	2024 1
Opatrenie 2.4.2/Aktivita 2.4.2.7: Obecné služby/Zriadenie zariadenia pre seniorov (denný stacionár)						
Hlavné	Denný stacionár	Ukazovatele		Počet	2025	2025

	Ukazovateľ	Definícia	Informačný zdroj/odkaz	Merná jednotka	Východiskový rok/hodnota	Cieľový rok/hodnota
ukazovatele		vplyvu			0	1
Opatrenie 2.4.2/Aktivita 2.4.2.8: Obecné služby/Zabezpečenie bezbariérového pohybu a prístupu do verejných budov v obci						
Hlavné ukazovatele	Bezbariérové prístupy	Ukazovatele vplyvu		Počet	2024	2026
					0	3
Opatrenie 2.4.2/Aktivita 2.4.2.9: Obecné služby/Podpora záujmových združení zaoberajúcich sa prácou s telesne a duševne postihnutými osobami						
Hlavné ukazovatele	Sociálna pomoc postihnutým osobám	Ukazovatele vplyvu		Počet	2024	2028
					0	2
Opatrenie 2.4.2/Aktivita 2.4.2.10: Obecné služby/Technické zázemie pre činnosť Dobrovoľného hasičského zboru Hrabušice						
Hlavné ukazovatele	Funkčný hasičský zbor	Ukazovatele dopadu		Počet	2024	2024
					0	1
Opatrenie 2.4.2/Aktivita 2.4.2.11: Obecné služby/Zvyšovanie energetickej efektívnosti obecných budov a zariadení						
Hlavné ukazovatele	Využívanie OZE	Ukazovatele vplyvu		Počet	2024	2028
					0	3

	Ukazovateľ	Definícia	Informačný zdroj/odkaz	Merná jednotka	Východiskový rok/hodnota	Cieľový rok/hodnota
Opatrenie 2.4.2/Aktivita 2.4.2.12: Obecné služby/Podporovať záujmové združenia poskytujúce neformálne vzdelávanie						
Hlavné ukazovatele	Celoživotné vzdelávanie	Ukazovatele vplyvu		Počet	2024 0	2028 1

▲ Návrat na hierarchickú štruktúru

	Ukazovateľ	Definícia	Informačný zdroj/odkaz	Merná jednotka	Východiskový rok/hodnota	Cieľový rok/hodnota
Prioritná oblasť 4: Sociálne služby						
Opatrenie 2.4.3/Aktivita 2.4.3.1: Zdravotníctvo/Dokončiť rekonštrukciu budovy zdravotného strediska						
Hlavné ukazovatele	Opravená budova zdravotného strediska	Ukazovatele dopadu		Počet	2024 0	2025 1

▲ Návrat na hierarchickú štruktúru

	Ukazovateľ	Definícia	Informačný zdroj/odkaz	Merná jednotka	Východiskový rok/hodnota	Cieľový rok/hodnota
Prioritná oblasť 1: Životné prostredie						
Opatrenie 3.1.1/Aktivita 3.1.1.1: Ochrana prírody/Osveta v problematike životného prostredia						
Hlavné ukazovatele	Neznečisťovanie životného prostredia	Ukazovatele vplyvu		Počet	2024 0	2026 4
Opatrenie 3.1.1/Aktivita 3.1.1.2: Ochrana prírody/Revitalizácia verejných priestranstiev, budovanie oddychových zón a obnova verejnej zelene						
Hlavné ukazovatele	Skrášlené verejné priestranstvá	Ukazovatele vplyvu		Počet	2024 0	2028 2
Opatrenie 3.1.1/Aktivita 3.1.1.3: Ochrana prírody/Podpora a realizácia osvety a propagácie vhodnosti separovania a recyklácie odpadov vo všetkých kategóriách obyvateľstva						
Hlavné ukazovatele	Zníženie množstva TKO	Ukazovatele dopadu		Váha	2024 0	2028 0

▲ Návrat na hierarchickú štruktúru

FORMULÁR Č. P 4 - FORMULÁR NA PRÍPRAVU PROJEKTOV

Názov projektu	Založenie Obecného sociálneho podniku
Garant	Obec Hrabušice
Kontaktná osoba garanta	Marcel Kacvinský
Partneri garanta	Konzultačná spoločnosť
Začatie a ukončenie projektu	2024 až 2024
Stav projektu pred realizáciou	Absencia sociálneho podniku
Cieľ projektu	Znížiť dlhodobú nezamestnanosť
Výstupy	Ekonomicky hospodáriaci sociálny podnik
Používatelia	Dlhodobo nezamestnaní obyvatelia
Indikátory monitoringu	Počet
Zmluvné podmienky	
Riziká	Získanie zodpovednosti a pracovných návykov dlhodobo nezamestnaných
Poznámky	

▲ Návrat na hierarchickú štruktúru

Názov projektu	Polyfunkčné využitie areálu bývalej MŠ a okolia
Garant	Obec Hrabušice
Kontaktná osoba garanta	Marcel Kacvinský
Partneri garanta	Projektant, statik, stavebná spoločnosť
Začatie a ukončenie projektu	2025 až 2027
Stav projektu pred realizáciou	Absencia komunitného centra
Cieľ projektu	Komunitná práca
Výstupy	Poskytovanie komunitných služieb
Používatelia	Obyvatelia/komunity odkázané na sociálne služby

Indikátory monitoringu	Počet
Zmluvné podmienky	
Riziká	Reálna možnosť využitia chátrajúcej budovy
Poznámky	

▲ Návrat na hierarchickú štruktúru

Názov projektu	Dokončiť rekonštrukciu budovy zdravotného strediska
Garant	Obec Hrabušice
Kontaktná osoba garanta	Marcel Kacvinský
Partneri garanta	Stavebná spoločnosť
Začatie a ukončenie projektu	2024 až 2025
Stav projektu pred realizáciou	Nevyhovujúci stavebno-technický stav
Cieľ projektu	Poskytovanie zdravotníckych služieb v rekonštruovanej budove
Výstupy	Rekonštruovaná budova
Používatelia	Obyvatelia
Indikátory monitoringu	Počet
Zmluvné podmienky	
Riziká	
Poznámky	

▲ Návrat na hierarchickú štruktúru

Názov projektu	Podporovať vznik a prevádzku turistickej infraštruktúry pre poskytovanie komplexných služieb
Garant	Obec Hrabušice
Kontaktná osoba garanta	Marcel Kacvinský
Partneri garanta	Podnikateľské subjekty v službách pre CR

Začatie a ukončenie projektu	2024 až 2028
Stav projektu pred realizáciou	Nedostatočne vybudovaná infraštruktúra pre návštevníkov
Cieľ projektu	Atraktívnejšie podmienky pre turistov
Výstupy	Spokojní návštevníci
Používatelia	Návštevníci
Indikátory monitoringu	Počet
Zmluvné podmienky	
Riziká	
Poznámky	

▲ Návrat na hierarchickú štruktúru

Názov projektu	Vytvorenie a správa turistických a náučných chodníkov v obci a jej okolí
Garant	Obec Hrabušice
Kontaktná osoba garanta	Marcel Kacvinský
Partneri garanta	Turistický nadšenci
Začatie a ukončenie projektu	2024 až 2028
Stav projektu pred realizáciou	Absencia náučných chodníkov v obci
Cieľ projektu	Podať poučné informácie zaujímavou formou
Výstupy	Náučné chodníky
Používatelia	Návštevníci
Indikátory monitoringu	Počet
Zmluvné podmienky	
Riziká	Vandalizmus
Poznámky	

Návrat na hierarchickú štruktúru

Názov projektu	Vytvoriť zázemie a podmienky pre rozvoj agroturistiky
Garant	Obec Hrabušice
Kontaktná osoba garanta	Marcel Kacvinský
Partneri garanta	Biofarmári
Začatie a ukončenie projektu	2025 až 2028
Stav projektu pred realizáciou	Absencia podmienok pre agroturizmus
Cieľ projektu	Prilákať návštevníkov do obce
Výstupy	Vybudovať podmienky a prevádzkovať biofarmu
Používatelia	Návštevníci
Indikátory monitoringu	Počet
Zmluvné podmienky	
Riziká	Vandalizmus
Poznámky	

Návrat na hierarchickú štruktúru

Názov projektu	Aktívne zapájanie sa do projektov a komunikácie za účelom spolupráce všetkých subjektov oblasti Slovenský raj a okolie v cestovnom ruchu
Garant	Obec Hrabušice
Kontaktná osoba garanta	Marcel Kacvinský
Partneri garanta	Poverený pracovník ObÚ
Začatie a ukončenie projektu	2024 až 2028
Stav projektu pred realizáciou	Absentujúca spolupráca subjektov v CR
Cieľ projektu	Zatraktívniť oblasť Slovenského raja
Výstupy	Počet spoločných projektov v CR

Používatelia	Subjekty CR v oblasti Slovenského raja
Indikátory monitoringu	Počet
Zmluvné podmienky	
Riziká	Neochota súkromných subjektov spolupracovať s ObÚ
Poznámky	

Návrat na hierarchickú štruktúru

Názov projektu	Rekonštrukcia objektov Základnej školy s materskou školou
Garant	Obec Hrabušice
Kontaktná osoba garanta	Marcel Kacvinský
Partneri garanta	Stavebná spoločnosť
Začatie a ukončenie projektu	2024 až 2025
Stav projektu pred realizáciou	Nevyhovujúci technicko-stavebný stav
Cieľ projektu	Vyučovanie v kvalitných priestoroch
Výstupy	Rekonštruované budovy
Používatelia	Žiaci základnej školy a materskej školy
Indikátory monitoringu	Počet
Zmluvné podmienky	
Riziká	
Poznámky	

Návrat na hierarchickú štruktúru

Názov projektu	Podpora vytvárania miest pre asistentov učiteľa a ich činností v MŠ a ZŠ
Garant	Obec Hrabušice
Kontaktná osoba garanta	Marcel Kacvinský

Partneri garanta	Riaditeľka školy
Začatie a ukončenie projektu	2024 až 2028
Stav projektu pred realizáciou	Nedostatok asistentov učiteľa
Cieľ projektu	Lepšie vzdelávacie výsledky
Výstupy	Pomoc učiteľovi
Používatelia	Žiaci vyžadujúci individuálny prístup
Indikátory monitoringu	Počet
Zmluvné podmienky	
Riziká	
Poznámky	

▲ Návrat na hierarchickú štruktúru

Názov projektu	Odstavné plochy, parkoviská v areáli ZŠ
Garant	Obec Hrabušice
Kontaktná osoba garanta	Marcel Kacvinský
Partneri garanta	Stavebná spoločnosť
Začatie a ukončenie projektu	2024 až 2025
Stav projektu pred realizáciou	Nedostatok odstavných plôch v areály školy
Cieľ projektu	Zlepšiť podmienky na parkovanie
Výstupy	Viac parkovacích miest
Používatelia	Zamestnanci a návštevníci školy
Indikátory monitoringu	Plocha v m2
Zmluvné podmienky	
Riziká	
Poznámky	

▲ Návrat na hierarchickú štruktúru

Názov projektu	Vytvorenie a vybudovanie oddychových zón v areáli Základnej školy s materskou školou
Garant	Obec Hrabušice
Kontaktná osoba garanta	Marcel Kacvinský
Partneri garanta	
Začatie a ukončenie projektu	2024 až 2024
Stav projektu pred realizáciou	Dopyt po oddychových zónach
Cieľ projektu	Vybudovanie relaxačno-pohybovej zóny
Výstupy	Zóna pre voľnočasové aktivity
Používatelia	Žiaci, učitelia, rodičia.
Indikátory monitoringu	Počet
Zmluvné podmienky	
Riziká	
Poznámky	

▲ Návrat na hierarchickú štruktúru

Názov projektu	Zabezpečenie prevádzky verejnej Wi-Fi siete v centre obce
Garant	Obec Hrabušice
Kontaktná osoba garanta	Marcel Kacvinský
Partneri garanta	Spoločnosť realizujúca Wi-fi pokrytie
Začatie a ukončenie projektu	2024 až 2024
Stav projektu pred realizáciou	Dopyt po Wi-fi pokrytí priestoru centra obce
Cieľ projektu	Bezplatný prístup na internet v obci
Výstupy	Centrum obce pokryté Wi-fi signálom
Používatelia	Obyvatelia aj návštevníci

Indikátory monitoringu	Počet
Zmluvné podmienky	
Riziká	
Poznámky	

▲ Návrat na hierarchickú štruktúru

Názov projektu	Podpora konania trhov v obci
Garant	Obec Hrabušice
Kontaktná osoba garanta	Marcel Kacvinský
Partneri garanta	Podnikatelia v obci
Začatie a ukončenie projektu	2024 až 2028
Stav projektu pred realizáciou	Absencia trhov a jarmokov v obci
Cieľ projektu	Podporiť podnikanie v obci
Výstupy	Priestor pre obchodovanie
Používatelia	Podnikatelia, obyvatelia
Indikátory monitoringu	Počet
Zmluvné podmienky	
Riziká	
Poznámky	

▲ Návrat na hierarchickú štruktúru

Názov projektu	Výstavba nájomných bytov nízkeho štandardu
Garant	Obec Hrabušice
Kontaktná osoba garanta	Marcel Kacvinský
Partneri garanta	Projektant a stavebná spoločnosť
Začatie a ukončenie projektu	2025 až 2028
Stav projektu pred realizáciou	Absencia bytov nižšieho štandardu

Cieľ projektu	Nájomné bývanie pre nízko príjmové rodiny
Výstupy	Ponuka nájomných bytov
Používatelia	Nízko príjmové skupiny obyvateľov
Indikátory monitoringu	Počet
Zmluvné podmienky	
Riziká	Strata príjmu nájomníkov
Poznámky	

Návrat na hierarchickú štruktúru

Názov projektu	Zabezpečenie pozemkov, infraštruktúry a sietí pre možnosti IBV v určených lokalitách
Garant	Obec Hrabušice
Kontaktná osoba garanta	Marcel Kacvinský
Partneri garanta	
Začatie a ukončenie projektu	2024 až 2028
Stav projektu pred realizáciou	Reálny dopyt po voľných stavebných pozemkoch
Cieľ projektu	Zvýšiť počet obyvateľov
Výstupy	Kvalita bývania
Používatelia	Záujemcovia o IBV
Indikátory monitoringu	Počet
Zmluvné podmienky	
Riziká	
Poznámky	

Návrat na hierarchickú štruktúru

Názov projektu	Výstavba nových obecných nájomných bytových domov I. a II. kategórie

Garant	Obec Hrabušice
Kontaktná osoba garanta	Marcel Kacvinský
Partneri garanta	Projektant a stavebná spoločnosť
Začatie a ukončenie projektu	2025 až 2028
Stav projektu pred realizáciou	Absencia nájomných bytov
Cieľ projektu	Skvalitniť život v obci
Výstupy	Byty na prenájom
Používatelia	Rodiny odkázané na nájomné bývanie
Indikátory monitoringu	Počet
Zmluvné podmienky	
Riziká	
Poznámky	

▲ Návrat na hierarchickú štruktúru

Názov projektu	Spracovanie Plánu rozvoja komunitných služieb
Garant	Obec Hrabušice
Kontaktná osoba garanta	Marcel Kacvinský
Partneri garanta	Partnerská spoločnosť
Začatie a ukončenie projektu	2024 až 2024
Stav projektu pred realizáciou	Absencia plánu komunitných služieb
Cieľ projektu	Skvalitnenie života obyvateľov odkázaných na sociálnu komunitnú pomoc
Výstupy	Rozvoj komunitných služieb obce
Používatelia	Príjemcovia sociálnych služieb
Indikátory monitoringu	Počet
Zmluvné podmienky	

Riziká	
Poznámky	

Návrat na hierarchickú štruktúru

Názov projektu	Zriadenie zariadenia pre seniorov (denný stacionár)
Garant	Obec Hrabušice
Kontaktná osoba garanta	Marcel Kacvinský
Partneri garanta	Stavebná spoločnosť
Začatie a ukončenie projektu	2025 až 2025
Stav projektu pred realizáciou	Absencia stacionáru
Cieľ projektu	Kvalita života seniorov
Výstupy	Denný stacionár
Používatelia	Seniori
Indikátory monitoringu	Počet
Zmluvné podmienky	
Riziká	
Poznámky	

Návrat na hierarchickú štruktúru

Názov projektu	Zabezpečenie bezbariérového pohybu a prístupu do verejných budov v obci
Garant	Obec Hrabušice
Kontaktná osoba garanta	Marcel Kacvinský
Partneri garanta	Projektant a stavebná spoločnosť
Začatie a ukončenie projektu	2024 až 2026
Stav projektu pred realizáciou	Nevybudované bezbariérové prístupy
Cieľ projektu	Kvalita života ľudí s telesným obmedzením

Výstupy	Bezbariérový pohyb
Používatelia	Obyvatelia s telesným postihnutím
Indikátory monitoringu	Počet
Zmluvné podmienky	
Riziká	
Poznámky	

▲ Návrat na hierarchickú štruktúru

Názov projektu	Podpora záujmových združení zaoberajúcich sa prácou s telesne a duševne postihnutými osobami
Garant	Obec Hrabušice
Kontaktná osoba garanta	Marcel Kacvinský
Partneri garanta	Záujmové združenia
Začatie a ukončenie projektu	2024 až 2028
Stav projektu pred realizáciou	Odborná práca s postihnutými osobami
Cieľ projektu	Kvalita života postihnutých osôb
Výstupy	Sociálna pomoc
Používatelia	Telesne a duševne postihnutý obyvatelia
Indikátory monitoringu	Počet
Zmluvné podmienky	
Riziká	
Poznámky	

▲ Návrat na hierarchickú štruktúru

Názov projektu	Podpora zimných športov a investície do infraštruktúry pre zimné športy v obci
Garant	Obec Hrabušice

Kontaktná osoba garanta	Marcel Kacvinský
Partneri garanta	Realizátor lyžiarskych areálov
Začatie a ukončenie projektu	2026 až 2028
Stav projektu pred realizáciou	Nevybudované podmienky pre zimné športy
Cieľ projektu	Zvýšenie cestovného ruchu v zimnom období
Výstupy	Podmienky na športovanie v zime
Používatelia	Návštevníci a obyvatelia
Indikátory monitoringu	Počet
Zmluvné podmienky	
Riziká	
Poznámky	

▲ Návrat na hierarchickú štruktúru

Názov projektu	Vybudovanie cyklotrasy vedúcej cez katastrálne územie obce
Garant	Obec Hrabušice
Kontaktná osoba garanta	Marcel Kacvinský
Partneri garanta	Stavebná spoločnosť
Začatie a ukončenie projektu	2024 až 2024
Stav projektu pred realizáciou	Absencia cyklochodníka
Cieľ projektu	Bezpečný pohyb cyklistov v obci
Výstupy	Cyklochodník
Používatelia	Cyklisti
Indikátory monitoringu	Počet
Zmluvné podmienky	
Riziká	

Poznámky	

Návrat na hierarchickú štruktúru

Názov projektu	Využiť areál Základnej školy s materskou školou na výstavbu športovísk pre deti a mládež
Garant	Obec Hrabušice
Kontaktná osoba garanta	Marcel Kacvinský
Partneri garanta	Spoločnosť dodávajúca exteriérové športové ihriská
Začatie a ukončenie projektu	2025 až 2026
Stav projektu pred realizáciou	Nedostatočný počet športovísk
Cieľ projektu	Bezpečné podmienky na športovanie
Výstupy	Športový areál
Používatelia	Deti a mládež obce
Indikátory monitoringu	Počet
Zmluvné podmienky	
Riziká	Vandalizmus
Poznámky	

Návrat na hierarchickú štruktúru

Názov projektu	Osveta v problematike životného prostredia
Garant	Obec Hrabušice
Kontaktná osoba garanta	Marcel Kacvinský
Partneri garanta	Dobrovoľný aktivisti - ochrancovia životného prostredia
Začatie a ukončenie projektu	2024 až 2026
Stav projektu pred realizáciou	Nedostatočné povedomie o ochrane životného prostredia
Cieľ projektu	Neznečisťované životné prostredie

Výstupy	Životné prostredie
Používatelia	Obyvatelia
Indikátory monitoringu	Počet
Zmluvné podmienky	
Riziká	Čierne skládky v prírode
Poznámky	

▲ Návrat na hierarchickú štruktúru

Názov projektu	Revitalizácia verejných priestranstiev, budovanie oddychových zón a obnova verejnej zelene
Garant	Obec Hrabušice
Kontaktná osoba garanta	Marcel Kacvinský
Partneri garanta	Záhradnícka a sadovnícka spoločnosť
Začatie a ukončenie projektu	2024 až 2028
Stav projektu pred realizáciou	Absencia revitalizovaných priestranstiev
Cieľ projektu	Skvalitnenie života
Výstupy	Zelené parky a oddychové zóny
Používatelia	Obyvatelia
Indikátory monitoringu	Počet
Zmluvné podmienky	
Riziká	Vandalizmus
Poznámky	

▲ Návrat na hierarchickú štruktúru

Názov projektu	Rekonštrukcia kanalizačného a vodovodného potrubia
Garant	Obec Hrabušice
Kontaktná osoba garanta	Marcel Kacvinský

Partneri garanta	Projektant a stavebná spoločnosť
Začatie a ukončenie projektu	2025 až 2028
Stav projektu pred realizáciou	Nedokončená sieť technickej infraštruktúry
Cieľ projektu	Zlepšenie kvality života
Výstupy	Vybudovaná infraštruktúra
Používatelia	Obyvatelia
Indikátory monitoringu	Dĺžka v metroch
Zmluvné podmienky	
Riziká	
Poznámky	

▲ Návrat na hierarchickú štruktúru

Názov projektu	Podpora a realizácia osvety a propagácie vhodnosti separovania a recyklácie odpadov vo všetkých kategóriách obyvateľstva
Garant	Obec Hrabušice
Kontaktná osoba garanta	Marcel Kacvinský
Partneri garanta	Dobrovoľní ochrancovia prírody
Začatie a ukončenie projektu	2024 až 2028
Stav projektu pred realizáciou	Nedostatočné povedomie o nutnosti separácie
Cieľ projektu	Separovanie = ochrana prírody
Výstupy	Menej TKO
Používatelia	Obyvatelia
Indikátory monitoringu	Váha
Zmluvné podmienky	
Riziká	

Poznámky	

Návrat na hierarchickú štruktúru

Názov projektu	Obnova miestnych komunikácii
Garant	Obec Hrabušice
Kontaktná osoba garanta	Marcel Kacvinský
Partneri garanta	Cestná stavebná spoločnosť
Začatie a ukončenie projektu	2024 až 2028
Stav projektu pred realizáciou	Poškodený povrch vozovky
Cieľ projektu	Opravené cesty
Výstupy	
Používatelia	Vodiči vozidiel
Indikátory monitoringu	Počet metrov
Zmluvné podmienky	
Riziká	
Poznámky	

Návrat na hierarchickú štruktúru

Názov projektu	Technické zázemie pre činnosť Dobrovoľného hasičského zboru Hrabušice
Garant	Obec Hrabušice
Kontaktná osoba garanta	Marcel Kacvinský
Partneri garanta	Dodávateľ hasičskej techniky
Začatie a ukončenie projektu	2024 až 2024
Stav projektu pred realizáciou	Nedostatočná technická vybavenosť Hasičského zboru
Cieľ projektu	Technické dovybavenie
Výstupy	Hasičská stanica

Používatelia	Dobrovoľný hasičský zbor
Indikátory monitoringu	Počet
Zmluvné podmienky	
Riziká	
Poznámky	

Návrat na hierarchickú štruktúru

Názov projektu	Zvyšovanie energetickej efektívnosti obecných budov a zariadení
Garant	Obec Hrabušice
Kontaktná osoba garanta	Marcel Kacvinský
Partneri garanta	Dodávateľ a realizátor technológie
Začatie a ukončenie projektu	2024 až 2028
Stav projektu pred realizáciou	Energeticky neefektívna budova, vysoké prevádzkové náklady
Cieľ projektu	Zníženie prevádzkových nákladov
Výstupy	Obecné budovy
Používatelia	Obyvatelia
Indikátory monitoringu	Počet
Zmluvné podmienky	
Riziká	
Poznámky	

Návrat na hierarchickú štruktúru

Názov projektu	Podporovať záujmové združenia poskytujúce neformálne vzdelávanie
Garant	Obec Hrabušice

Kontaktná osoba garanta	Marcel Kacvinský
Partneri garanta	Záujmové združenie
Začatie a ukončenie projektu	2024 až 2028
Stav projektu pred realizáciou	Záujem o neformálne vzdelávanie
Cieľ projektu	Vytvoriť podmienky pre záujemcov o celoživotné vzdelávanie
Výstupy	Spolupráca so združením
Používatelia	Obyvatelia so záujmom o vzdelávanie
Indikátory monitoringu	Počet
Zmluvné podmienky	
Riziká	
Poznámky	

▲ Návrat na hierarchickú štruktúru

Názov projektu	Vytvárať nové komplexné produkty CR využívajúc prírodné danosti a históriu územia
Garant	Obec Hrabušice
Kontaktná osoba garanta	Marcel Kacvinský
Partneri garanta	Turistická kancelária
Začatie a ukončenie projektu	2024 až 2028
Stav projektu pred realizáciou	Potreba nových produktov
Cieľ projektu	Zvýšenie CR
Výstupy	Jedinečné produkty
Používatelia	Návštevníci
Indikátory monitoringu	Počet
Zmluvné podmienky	

Riziká	
Poznámky	

Návrat na hierarchickú štruktúru

Názov projektu	Rekonštrukcia obecného rozhlasu
Garant	Obec Hrabušice
Kontaktná osoba garanta	Marcel Kacvinský
Partneri garanta	Dodávateľ a realizátor externých rozhlasových systémov
Začatie a ukončenie projektu	2026 až 2027
Stav projektu pred realizáciou	Zastaralé káblové riešenie napájania reproduktorov, znížená kvalita hlasu opotrebením
Cieľ projektu	Zabezpečiť zrozumiteľnosť informácií prostredníctvom moderného obecného rozhlasu a zlepšenie pokrytia
Výstupy	
Používatelia	Obyvatelia
Indikátory monitoringu	Počet
Zmluvné podmienky	
Riziká	
Poznámky	

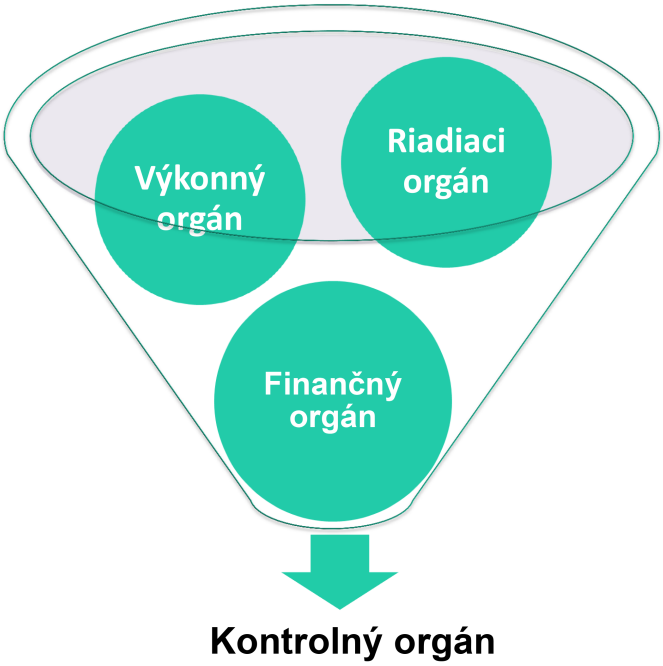
Návrat na hierarchickú štruktúru

REALIZAČNÁ ČASŤ

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie PHRSR. Ďalej obsahuje systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu na základe stanovených merateľných ukazovateľov a vecný a časový harmonogram realizácie programu formou akčných plánov.

5.1 INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE

Inštitucionálne a organizačné parametre definuje zákon NR SR č. 369/1990 Z. z., o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov. Obec podľa novely zákona č. 539/2008: spracúva, schvaľuje, riadi a pravidelne vyhodnocuje plnenie PHRSR, poskytuje súčinnosť pri príprave a realizácií PHRSR VÚC v území regiónu, poskytuje súčinnosť pri príprave regionálnych operačných programov a spolupracuje pri zabezpečovaní rozvojových spoločných zámerov. Do procesu zabezpečenia realizácie jednotlivých opatrení sú zapojené štyri organizačné zložky:

Riadiacim orgánom, zodpovedným za zabezpečenie realizácie PHRSR 2024-2028 obce Hrabušice, je starosta a obecné zastupiteľstvo. Orgán navrhuje, riadi a zlepšuje procesy rozvoja s cieľom podporovať politiku a stratégiu definovanú v schválenom programovom dokumente tak, aby ním zabezpečované činnosti boli s ostatnými orgánmi koordinované a prispievali k efektívnosti a účinnosti podpory rozvoja aktivít na území obce Hrabušice.

Výkonným orgánom sú poverení pracovníci. Jedná sa zároveň aj o externé firmy, ktoré budú vykonávať plnenie jednotlivých aktivít a rozvojových cieľov riešeného územia.

Finančným orgánom je hlavná účtovníčka/účtovník riešeného územia. Dohliada na spracovanie všetkých dokumentov do účtovníctva a administratívy riešeného územia.

Kontrolný orgán je zastúpený hlavným kontrolórom/hlavnou kontrolórkou riešeného územia. Ten dohliada na vykonávanie jednotlivých aktivít na obecnej úrovni. Jeho úlohou je kontrolovať naplnenie jednotlivých opatrení a vypracovávať správu o kontrole.

FORMULÁR Č. R 2 - KRITÉRIÁ HODNOTENIA PHRSR

Skupina kritérií/Kritérium	Váha kritéria/ Body	Rozsah bodového hodnotenia	Poznámka
Obsah dokumentu	3	0-4	Dokument spĺňa potrebné náležitosti, avšak neobsahuje všetky doplnkové formuláre.
Zrozumiteľnosť dokumentu	3	0-4	Dokument je po odbornej stránke zrozumiteľný, avšak niektoré časti sú zbytočne zložito písané pre laickú verejnosť.
Prehľadnosť dokumentu	4	0-4	Dokument má jasnú štruktúru a atraktívny dizajn.
Väzby dokumentu na iné strategické dokumenty na miestnej, regionálnej a národnej úrovni	2	0-4	PHRSR nadväzuje len na základné strategické dokumenty VÚC (územný plán a PHRSR).
Súlad navrhovanej stratégie s potenciálom územia	4	0-4	Zvolená stratégia je ideálna vzhľadom k potenciálu daného územia.
Postupy monitorovania a hodnotenia	3	0-4	Jednotlivé kroky monitorovania a hodnotenia spĺňajú všetky náležitosti, ale sú popísané príliš všeobecne.

Skupina kritérií/Kritérium	Váha kritéria/ Body	Rozsah bodového hodnotenia	Poznámka
Iné...	...	0-4	...

FORMULÁR Č. R 1 - AKČNÝ PLÁN

Akčný plán pre oblasť 1.1 Cestovný ruch				
Opatrenie, aktivita	**Termín (rok)**	**Zodpovedný**	**Financovanie**	**Ukazovateľ výstupu**
Opatrenie 1.1.1: Turizmus				
Aktivita 1.1.1.1: Podporovať vznik a prevádzku turistickej infraštruktúry pre poskytovanie komplexných služieb	2024 až 2028	Obec Hrabušice	2000 € / rok	Počet - 2028
Aktivita 1.1.1.2: Vytvorenie a správa turistických a náučných chodníkov v obci a jej okolí	2024 až 2028	Obec Hrabušice	1000 € / rok	Počet - 2028
Aktivita 1.1.1.3: Vytvoriť zázemie a podmienky pre rozvoj agroturistiky	2025 až 2028	Obec Hrabušice	15 000 €	Počet - 2028
Aktivita 1.1.1.4: Aktívne zapájanie sa do projektov a komunikácie za účelom spolupráce	2024 až 2028	Obec Hrabušice	3 000 € / rok	Počet - 2028

Akčný plán pre oblasť 1.1 Cestovný ruch				
Opatrenie, aktivita	**Termín (rok)**	**Zodpovedný**	**Financovanie**	**Ukazovateľ výstupu**
všetkých subjektov oblasti Slovenský raj a okolie v cestovnom ruchu				
Aktivita 1.1.1.5: Vytvárať nové komplexné produkty CR využívajúc prírodné danosti a históriu územia	2024 až 2028	Obec Hrabušice	3 000 €	Počet - 2028

Návrat na hierarchickú štruktúru

Akčný plán pre oblasť 1.2 Podnikanie				
Opatrenie, aktivita	**Termín (rok)**	**Zodpovedný**	**Financovanie**	**Ukazovateľ výstupu**
Opatrenie 1.2.1: Podmienky pre obchodovanie				
Aktivita 1.2.1.1: Podpora konania trhov v obci	2024 až 2028	Obec Hrabušice	3 000 € / rok	Počet - 2028

Návrat na hierarchickú štruktúru

Akčný plán pre oblasť 2.1 Vzdelávanie				
Opatrenie, aktivita	**Termín (rok)**	**Zodpovedný**	**Financovanie**	**Ukazovateľ výstupu**
Opatrenie 2.1.1: Základná škola s materskou školou				
Aktivita 2.1.1.1: Rekonštrukcia objektov	2024 až 2025	Obec Hrabušice	50 000 €	Počet - 2025

Akčný plán pre oblasť 2.1 Vzdelávanie				
Opatrenie, aktivita	**Termín (rok)**	**Zodpovedný**	**Financovanie**	**Ukazovateľ výstupu**
Základnej školy s materskou školou				
Aktivita 2.1.1.2: Podpora vytvárania miest pre asistentov učiteľa a ich činností v MŠ a ZŠ	2024 až 2028	Obec Hrabušice	10000 €/rok/ asistenta	Počet - 2028
Aktivita 2.1.1.3: Odstavné plochy, parkoviská v areáli ZŠ	2024 až 2025	Obec Hrabušice	10 000 €	Plocha v m2 - 2025
Aktivita 2.1.1.4: Vytvorenie a vybudovanie oddychových zón v areáli Základnej školy s materskou školou	2024 až 2024	Obec Hrabušice	3 000 €	Počet - 2024

▲ Návrat na hierarchickú štruktúru

Akčný plán pre oblasť 2.2 Infraštruktúra				
Opatrenie, aktivita	**Termín (rok)**	**Zodpovedný**	**Financovanie**	**Ukazovateľ výstupu**
Opatrenie 2.2.1: Podmienky pre bývanie				
Aktivita 2.2.1.1: Rekonštrukcia kanalizačného a vodovodného potrubia	2025 až 2028	Obec Hrabušice	30 000 €	Dĺžka v metroch - 2028

Akčný plán pre oblasť 2.2 Infraštruktúra				
Opatrenie, aktivita	**Termín (rok)**	**Zodpovedný**	**Financovanie**	**Ukazovateľ výstupu**
Aktivita 2.2.1.2: Obnova miestnych komunikácii	2024 až 2028	Obec Hrabušice	25 000 €	Počet metrov - 2028
Aktivita 2.2.1.3: Rekonštrukcia obecného rozhlasu	2026 až 2027	Obec Hrabušice	Budú uvedené v projekte	Počet - 2027

▲ Návrat na hierarchickú štruktúru

Akčný plán pre oblasť 2.3 Aktívny oddych a šport				
Opatrenie, aktivita	**Termín (rok)**	**Zodpovedný**	**Financovanie**	**Ukazovateľ výstupu**
Opatrenie 2.3.1: Podmienky pre športovanie				
Aktivita 2.3.1.1: Podpora zimných športov a investície do infraštruktúry pre zimné športy v obci	2026 až 2028	Obec Hrabušice	30 000 €	Počet - 2028
Aktivita 2.3.1.2: Vybudovanie cyklotrasy vedúcej cez katastrálne územie obce	2024 až 2024	Obec Hrabušice	15 000 €	Počet - 2024
Aktivita 2.3.1.3: Využiť areál Základnej školy s materskou školou na výstavbu športovísk pre deti a mládež	2025 až 2026	Obec Hrabušice	20 000 €	Počet - 2026

Návrat na hierarchickú štruktúru

Akčný plán pre oblasť 2.4 Sociálne služby				
Opatrenie, aktivita	**Termín (rok)**	**Zodpovedný**	**Financovanie**	**Ukazovateľ výstupu**
Opatrenie 2.4.1: Nezamestnanosť				
Aktivita 2.4.1.1: Založenie Obecného sociálneho podniku	2024 až 2024	Obec Hrabušice	Náklady budú uvedené v projekte založenia sociálneho podniku	Počet - 2024
Opatrenie 2.4.2: Obecné služby				
Aktivita 2.4.2.1: Polyfunkčné využitie areálu bývalej MŠ a okolia	2025 až 2027	Obec Hrabušice	Náklady budú uvedené v projekte	Počet - 2027
Aktivita 2.4.2.2: Zabezpečenie prevádzky verejnej Wi-Fi siete v centre obce	2024 až 2024	Obec Hrabušice	15 000 €	Počet - 2024
Aktivita 2.4.2.3: Výstavba nájomných bytov nízkeho štandardu	2025 až 2028	Obec Hrabušice	100 000 €	Počet - 2028
Aktivita 2.4.2.4: Zabezpečenie pozemkov, infraštruktúry a sietí pre	2024 až 2028	Obec Hrabušice	200 000 €	Počet - 2028

Akčný plán pre oblasť 2.4 Sociálne služby				
Opatrenie, aktivita	**Termín (rok)**	**Zodpovedný**	**Financovanie**	**Ukazovateľ výstupu**
možnosti IBV v určených lokalitách				
Aktivita 2.4.2.5: Výstavba nových obecných nájomných bytových domov I. a II. kategórie	2025 až 2028	Obec Hrabušice	400 000 €	Počet - 2028
Aktivita 2.4.2.6: Spracovanie Plánu rozvoja komunitných služieb	2024 až 2024	Obec Hrabušice	Náklady budú uvedené v zmluve	Počet - 2024
Aktivita 2.4.2.7: Zriadenie zariadenia pre seniorov (denný stacionár)	2025 až 2025	Obec Hrabušice	25 000 €	Počet - 2025
Aktivita 2.4.2.8: Zabezpečenie bezbariérového pohybu a prístupu do verejných budov v obci	2024 až 2026	Obec Hrabušice	10 000 €	Počet - 2026
Aktivita 2.4.2.9: Podpora záujmových združení zaoberajúcich sa prácou s telesne a duševne postihnutými osobami	2024 až 2028	Obec Hrabušice	Podľa zmluvy so záujmovým združením	Počet - 2028
Aktivita 2.4.2.10:	2024 až	Obec	15 000 €	Počet - 2024

Akčný plán pre oblasť 2.4 Sociálne služby				
Opatrenie, aktivita	**Termín (rok)**	**Zodpovedný**	**Financovanie**	**Ukazovateľ výstupu**
Technické zázemie pre činnosť Dobrovoľného hasičského zboru Hrabušice	2024	Hrabušice		
Aktivita 2.4.2.11: Zvyšovanie energetickej efektívnosti obecných budov a zariadení	2024 až 2028	Obec Hrabušice	20 000 €	Počet - 2028
Aktivita 2.4.2.12: Podporovať záujmové združenia poskytujúce neformálne vzdelávanie	2024 až 2028	Obec Hrabušice	2 500 €	Počet - 2028
Opatrenie 2.4.3: Zdravotníctvo				
Aktivita 2.4.3.1: Dokončiť rekonštrukciu budovy zdravotného strediska	2024 až 2025	Obec Hrabušice	Náklady budú uvedené v projekte	Počet - 2025

▲ Návrat na hierarchickú štruktúru

Akčný plán pre oblasť 3.1 Životné prostredie				
Opatrenie, aktivita	**Termín (rok)**	**Zodpovedný**	**Financovanie**	**Ukazovateľ výstupu**
Opatrenie 3.1.1: Ochrana prírody				
Aktivita 3.1.1.1: Osveta v problematike životného prostredia	2024 až 2026	Obec Hrabušice	2 000 €	Počet - 2026

Akčný plán pre oblasť 3.1 Životné prostredie				
Opatrenie, aktivita	**Termín (rok)**	**Zodpovedný**	**Financovanie**	**Ukazovateľ výstupu**
Aktivita 3.1.1.2: Revitalizácia verejných priestranstiev, budovanie oddychových zón a obnova verejnej zelene	2024 až 2028	Obec Hrabušice	5 000 €	Počet - 2028
Aktivita 3.1.1.3: Podpora a realizácia osvety a propagácie vhodnosti separovania a recyklácie odpadov vo všetkých kategóriách obyvateľstva	2024 až 2028	Obec Hrabušice	3 000 €	Váha - 2028

▲ Návrat na hierarchickú štruktúru

5.2 MONITOROVANIE A HODNOTENIE

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (PHRSR) je živý dokument. V záujme efektívneho a koordinovaného postupu by mali byť jednotlivé navrhované projekty z rozvojovej stratégie (Formulár č. S 1 - Hierarchia strategických cieľov) pravidelne kontrolované a vyhodnocované (odporúča sa v intervale 6 – 12 mesiacov, podľa uváženia). Monitoring stratégie v súlade s navrhovanou organizačnou štruktúrou je zabezpečovaný na dvoch základných úrovniach. Prvou je získavanie a prvotné spracovanie informácií z terénu.

Na jednej strane je potrebné sledovať realizované a pripravované aktivity, na druhej strane ukazovatele pôsobenia a dopadov implementácie PHRSR na život obyvateľov v obci a jej celkový rozvoj. Tieto úlohy môžu zabezpečovať iba pracovníci aktívni priamo v teréne. Odporúča sa

zabezpečiť systém (skupinu pracovníkov, aktivistov) spolupracujúcich na tejto úlohe. K zabezpečeniu monitoringu je potrebné spracovať systém kritérií, ukazovateľov a metodiku monitoringu tak, aby bolo možné reálne vyhodnocovať prebiehajúce procesy. Druhou úrovňou je odborné vyhodnocovanie informácií a sledovanie plnenia cieľov a priorít. Monitorovanie plnenia PHRSR bude stálym a dlhodobým procesom, zameraným na sledovanie kvalitatívnych a kvantitatívnych zmien pomocou vybraných ukazovateľov. Jeho cieľom bude získavanie informácií o skutočnom plnení opatrení, zameraných na zmenu negatívneho vývoja, resp. o potrebe zmeniť ich výber alebo spôsob realizácie. Stabilizovať zásady procesu monitorovania umožní priebežná i etapovitá kontrola realizácie programu. Nevyhnutnou podmienkou monitoringu je organizačné a metodické zabezpečenie riešenia operatívnych problémov a z nich vyplývajúce zmenové riadenie. Monitorovanie plnenia PHRSR bude obsahovať nasledovné činnosti:

- každoročné hodnotenie napĺňania cieľov stanovených v PHRSR
- vyhodnotenie dosiahnutých výsledkov ako popis stupňa realizovaných cieľov a opatrení
- vyhodnotenie dopadov aktivít na obec a jej rozvoj

Uvedené činnosti, uskutočnené v procese monitorovania, umožnia zhodnotiť postup v realizácii plánovaných úloh. Tento proces znamená sledovanie výstupov, financovanie jednotlivých činností, projektov alebo etáp. Monitorovanie sa uskutočňuje prostredníctvom ukazovateľov, ktoré sa vzťahujú na špecifické ciele, objasňujú stav implementácie, výsledkov a dopadov a poukazujú na dosiahnutý vývoj vo vzťahu k finančnému plánu.

Cieľom monitorovania, ktoré by malo byť vykonávané pracovnými skupinami, bude zabezpečiť konzistentné, pravdivé a pravidelné informácie o realizovaných a ukončených projektoch. Vhodným spôsobom na realizáciu monitoringu sú kvantitatívne (merateľné) ukazovatele úspešnosti, ktoré dávajú jednoznačnú odpoveď na stupeň alebo mieru naplnenia projektu v danom časovom období. Spôsob práce pracovnej skupiny, uskutočňujúcej monitorovanie a hodnotenie, vyplynie zo samotného charakteru projektu.

Zmyslom procesu hodnotenia je sumarizovať výstupy získané monitorovaním projektov na získanie informácií o účinnosti a efektívnosti vynaložených nákladov. Tieto informácie sa transformujú do monitorovacích a hodnotiacich správ, ktoré sa prerokovávajú na zasadnutiach obecného zastupiteľstva, resp. komisie pre rozvoj obce.

Proces hodnotenia využíva ako svoje vstupy všetky dáta získavané v procese monitorovania. Výstupom procesu hodnotenia, resp. celého procesu monitorovania a hodnotenia, sú hodnotiace a monitorovacie správy. Hodnotenie je vykonávané pravidelne za účelom merania efektivity voči cieľom projektov. Vykonáva sa v priebehu realizácie jednotlivých projektov a taktiež po ich ukončení. Posudzuje sa hlavne vecná stránka a vzniknuté problémy. Riešenie prioritných problémov sa posudzuje s použitím kritérií voči stanoveným ukazovateľom. Hodnotenie znamená kritické a objektívne overovanie. Plní funkciu spätnej väzby. Hodnotenie sa opiera o monitorovacie činnosti, ktoré mu poskytujú nevyhnutné informácie.

Základné monitorovacie ukazovatele plnenia programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja:

- počet pripravených investičných aktivít
- počet zrealizovaných investičných aktivít
- objem zrealizovaných investičných aktivít
- objem získaných prostriedkov z externých zdrojov
- objem aktivizovaných vnútorných zdrojov
- miera zapojenia obyvateľov a ostatných aktérov do aktivít PHRSR
- miera skvalitnenia poskytovaných služieb v riešenom území
- počet a rozsah poskytovaných služieb v riešenom území
- miera zvýšenia kvality a pripravenosti ľudských kapacít v riešenom území
- miera zvýšenia návštevnosti riešeného územia
- miera zviditeľnenia sa riešeného územia v regióne, v SR a EÚ
- počet a kvalita zrealizovaných občianskych aktivít
- miera skvalitnenia života obyvateľov riešeného územia

FORMULÁR Č. R 5 - PLÁN HODNOTENIA A MONITOROVANIA

Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/periodicita
Strategické hodnotenie	Dlhodobé, vopred naplánované a hĺbkové. Jeho súčasťou by mali byť diskusie a konzultácie	Zistenie stavu dokumentu k reálnemu stavu riešeného územia, čo sa naplnilo a čo

Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/periodicita
	o naplnených a nenaplnených cieľoch. Dátum (rok), kedy sa má vykonať prvý krát, si určí samospráva riešeného územia sama.	nenaplnilo, riešenia príp. vzniknutých problémov a pod. Periodicita, resp. pravidelné opakovanie, je vhodná raz ročne.
Operatívne hodnotenie	Vykonáva sa pravidelnejšie a častejšie, je založené na krátkodobej báze. Dátum (mesiac a rok), kedy sa má vykonať prvý krát, si určí samospráva riešeného územia sama.	Hodnotia sa jednotlivé aspekty PHRSR, najmä realizácia jednotlivých projektov a ich vplyv na samotné riešené územie. Vykonáva sa ideálne viac krát ročne (min. 2-krát).
Tematické hodnotenie časti PHRSR	Realizuje sa na konkrétnu časť dokumentu (obvykle strategickú), v rámci ktorej sa identifikujú možné problémy. Dátum (mesiac a rok), kedy sa má vykonať prvý krát, si určí samospráva riešeného územia sama.	Hodnotí sa vybraná časť dokumentu alebo konkrétny projektový zámer, napr. v prípade, keď je považovaný za rizikovú, čo vyplýva z predchádzajúcej monitorovacej správy. Periodicitu si určí samospráva riešeného územia sama.
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	Ad hoc, alebo tzv. hodnotenie „za horúca“, sa vykonáva podľa aktuálnej potreby, ak si to vyžiada situácia (napr. vznikne nečakaný problém). Nie je vopred stanovené, kedy sa má realizovať prvý krát.	Vykonáva sa podľa aktuálnej potreby, ktorá vznikla nečakaným odklonením sa od stanovených cieľov, plánovaných hodnôt alebo pri návrhu zmeny obsahovej štruktúry dokumentu. Nepravidelná periodicita, podľa potreby.

Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/periodicita
Ad hoc hodnotenie celého PHRSR alebo jeho časti	Podobne ako mimoriadne hodnotenie, len sa určí, či je zamerané na vybranú časť, alebo celý dokument. Nie je vopred stanovené, kedy sa má realizovať prvý krát.	Vykonáva sa na základe rozhodnutia starostu/primátora, kontrolného orgánu obce/mesta, podnetu poslancov, príp. na základe protokolu Národného kontrolného úradu SR. Nepravidelná periodicita, podľa potreby.

FORMULÁR Č. R 6 - KOMUNIKAČNÝ PLÁN PRE FÁZU REALIZÁCIE PHRSR

Časový rámec	Miesto konania	Cieľová skupina	Forma	Téma, ciele	Vstupné údaje	Výstupy
9/2023	obecný úrad	poslanci	rokovanie	návrh rozpočtu k vybraným projektom PHRSR	rozpočet obce na rok 2024	finálny rozpočet k vybraným projektom

FINANČNÁ ČASŤ

Finančná časť obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít. Táto časť obsahuje indikatívny finančný plán na celé obdobie realizácie PHRSR, model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít (projektov) za účasti partnerov v území, hodnotiacu tabuľku pre výber projektov a výnosovo-nákladovú analýzu.

Finančné vyčíslenie jednotlivých aktivít sa v PHRSR uvádza pri väčšine opatrení a aktivít, potrebných na naplnenie cieľov programu. Tie sú stanovené odhadom, konečné rozpočty budú súčasťou vykonávacích plánov. Pri schvaľovaní financovania jednotlivých úloh sa bude prihliadať na ich dôležitosť a dopad hospodársky, environmentálny a sociálny na rozvoj obce. Viaceré úlohy sa môžu realizovať v rámci bežnej prevádzky, v rámci vlastných kapacít samosprávy, ale mnohé zase vyžadujú náročnejšie finančné a personálne zdroje a spoluprácu s inými subjektmi.

Potenciálne zdroje na realizáciu opatrení a aktivít PHRSR sú:

- vlastné zdroje, rozpočet obce,
- bankové úvery,
- štátne dotácie z účelových fondov,
- financie z Národných projektov,
- štrukturálne fondy,
- nadácie, neinvestičné fondy,
- účelové fondy zahraničných zastupiteľstiev v SR,
- sponzoring podnikateľov, firiem, bankového sektora, súkromných osôb,
- združovanie prostriedkov verejnej a neverejnej sféry,
- a iné.

ZÁVER

7.1 ZHRNUTIE DOSIAHNUTÝCH VÝSLEDKOV

FORMULÁR Č. Z 1 - SCHVÁLENIE PHRSR

Schválenie PHRSR	
Dokument	**Názov:** Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Hrabušice na roky 2024 - 2028 Štruktúra: 1. **Úvod** – základná charakteristika a význam spracovania dokumentu. 2. **Analytická časť** – analýza riešeného územia v 3 kľúčových oblastiach (socioekonomickej, územno-technickej a prírodno-environmentálnej). 3. **Strategická časť** – určuje hlavné ciele, priority a opatrenia potrebné pre ďalší rozvoj riešeného územia, pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky, v záujme dosiahnutia udržateľného rozvoja územia. 4. **Programová časť** – definuje strategické prioritné rozvojové oblasti riešeného územia a určuje zoznam opatrení, potrebných na zabezpečenie realizácie tohto dokumentu. 5. **Realizačná časť** – je zameraná na popis inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia a obsahuje informácia o monitorovaní a hodnotení, ktoré je potrebné pravidelne realizovať. Okrem toho táto časť obsahuje Akčný plán rozvoja obce (Formulár R 6). 6. **Finančná časť** – obsahuje finančnú časť, ktorá definuje zabezpečenie jednotlivých aktivít a opatrení, zdroje financovania a organizačnú stránku realizácie PHRSR 7. **Záver** – obsahuje informácie o schválení dokumentu.

Schválenie PHRSR	
Spracovanie	**Forma spracovania:** prostredníctvom webovej aplikácie E-PRO **Obdobie spracovania:** 08/2023 - 09/2023 **Riadiaci tím:** Marcel Kacvinský, starosta obce Hrabušice **Externá odborná spolupráca:** PROROZVOJ, s. r. o., poskytovateľ a prevádzkovateľ webovej aplikácie E-PRO **Účasť verejnosti a komunikácia s verejnosťou:** Prieskum verejnej mienky formou Dotazníka **Náklady na spracovanie:** suma za licenciu oprávňujúcu používať webovú aplikáciu E-PRO na vytvorenie tohto dokumentu
Prerokovanie	**Prerokovanie v orgánoch samosprávy:** Dňa 23.10.2023 na riadnom zasadnutí Obecného zastupiteľstva, prítomní boli všetci 9 poslanci OZ obce Hrabušice. Schvaľovanie: 9 bolo za schválenie, 0 proti, 0 zdržali sa **Verejné pripomienkovanie:** 09/2023
Schválenie	**Návrh na uznesenie zastupiteľstva:** Uznesením č.209/10/2023 zo dňa 23.10.2023 poslanci OZ schválili dokument Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Hrabušice na roky 2024-2028. Uznesenie obecného zastupiteľstva podpísal starosta obce Hrabušice dňa 25.10.2023.